

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Ekonomická analýza vybraného podniku

Bc. Egor Liubushkin

© 2023 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Egor Liubushkin

Podnikání a administrativa

Název práce

Ekonomická analýza vybraného podniku

Název anglicky

Economic analysis of selected company

Cíle práce

Hlavním cílem diplomové práce je posouzení ekonomické situace a zhodnocení finančního zdraví vybraného podniku s použitím relevantních metod. Dalším cílem je provedení benchmarkingu s konkurenčními podniky a zhodnocení vlivu vnějšího prostředí na vybraný podnik za posledních 5 let. Na základě provedených analýz budou navržena vhodná doporučení a opatření pro zlepšení ekonomické situace podniku.

Metodika

V práci budou využity metody finanční analýzy a analýzy vnějšího prostředí vybraného podniku (Porterův model, STEP a SWOT analýza, benchmarking s podniky ze stejného odvětví atd.). Bude rovněž využito základních metod statistické analýzy.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Ekonomická analýza, finanční analýza, benchmarking, SWOT analýza, SPIDER analýza, rozvaha, výkaz zisku a ztráty

Doporučené zdroje informací

KISLINGEROVÁ, Eva; HNILICA, Jiří. *Finanční analýza : krok za krokem*. Praha: C.H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2019. ISBN 978-80-271-2028-4.

SYNEK, Miloslav; KOPKÁNĚ, Heřman; KUBÁLKOVÁ, Markéta. *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. V Praze: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-154-3.

ŠTEKER, Karel; OTRUSINOVÁ, Milana. *Jak číst účetní výkazy : základy českého účetnictví a výkaznictví*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0048-4.

VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jiří Mach, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 16. 6. 2022

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 9. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 11. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Ekonomická analýza vybraného podniku“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2023

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Jiřímu Machovi Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, obrovskou trpělivost a vstřícný přístup při zpracování této diplomové práce.

Ekonomická analýza vybraného podniku

Abstrakt

Předmětem této diplomové práce je zhodnocení ekonomické výkonnosti podniku pomocí využití vybraných metod a postupů z oblastí finanční a strategické analýzy. Pro ekonomickou analýzu v období 2018–2022 byla zvolena společnost OLMA, a. s., která vznikla v České republice v roce 1967 a je jedním z největších zpracovatelů mléka a výrobcem mléčných výrobků v současné době na tuzemském trhu. V literární rešerši a metodice byla definována teoretická východiska a uvedeny metody a postupy provedení ekonomické analýzy pro lepší orientaci čtenáře v tématu.

Po zpracování vybraných analýz lze konstatovat, že z finančního hlediska lze podnik klasifikovat jako finančně zdravý. Podnik má velmi dobrý ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE v roce 2019 – 16,5 %). Podnik má také přijatelnou likviditu i úroveň čistého pracovního kapitálu a nízkou zadluženost (v roce 2020 – 26 %). Spider analýza ukázala, že podnik má v porovnání s odvětvím vysoce nadprůměrné ukazatele. Z hlediska strategické analýzy byly identifikované následující hrozby: složitá ekonomická situace, která se projevuje ve zvýšení cen vstupu a snížení kupní síly obyvatelstva, a vysoká závislost podniku na dodavatelích a odběratelích z důvodů umístění podniku uprostřed dodavatelského řetězce. Na základě výsledků dílčích analýz jsou navržena následující doporučení: pokračovat v expanzi do okolních zahraničních trhů za účelem snížení závislosti na domácích odběratelích, zachovat investice do produktů s vysokým podílem na trhu za účelem získání dominantního postavení na dílčích trzích mléčných výrobků a rozšířit nabídku sýrů a mléka za účelem zvýšení podílu na jednotlivých trzích.

Klíčová slova: Ekonomická analýza, finanční analýza, strategická analýza, likvidita, rentabilita, spider analýza, SWOT analýza, BCG analýza, PESTLE analýza, Porterova analýza pěti konkurenčních sil.

Economic analysis of the selected company

Abstract

The subject of this thesis is the evaluation of the company's economic performance using selected methods and procedures from the areas of financial and strategic analysis. OLMA, a. s., founded in the Czech Republic in 1967 and one of the largest milk processors and a producer of dairy products on the domestic market, was chosen as the company to carry out the economic analysis for the years 2018–2022. In Literary research and methodology, the theoretical starting points are defined, and the methods and procedures of economic analysis are presented for the orientation of the reader to the topic of the thesis.

After processing the selected analyses, from a financial point of view, the company can be classified as financially healthy. It can be noted that the company has a good return on equity (ROE in 2019 – 16.5%); the company also has acceptable liquidity, a level of net working capital, and a low level of debt (in 2020 – 26%). From the point of view of strategic analysis, the following threats were identified: A complex economic situation, which manifests itself in an increase in input prices and a decrease in the purchasing power of the population, and a high dependence of the company on suppliers and customers due to the location of the company in the middle of the supply chain. Based on the results of partial analyses, the following recommendations are proposed: continue expanding into the surrounding foreign markets to reduce dependence on domestic customers, maintain investment in products with a high market share to gain a dominant position in dairy sub-markets and expand the offer of cheese and milk in order to increase the share in individual markets.

Keywords: Economic analysis, financial analysis, strategic analysis, liquidity, profitability, spider analysis, SWOT analysis, BCG analysis, PESTLE analysis, Porter's analysis of five competitive forces.

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Ekonomická analýza.....	14
3.2 Finanční analýza.....	14
3.3 Uživatelé finanční analýzy	15
3.4 Zdroje informací pro finanční analýzu	17
3.4.1 Rozvaha.....	18
3.4.2 Výkaz zisku a ztráty	20
3.4.3 Cash flow	21
3.4.4 Výkaz o změnách vlastního kapitálu	22
3.4.5 Příloha účetní závěrky.....	23
3.4.6 Výroční zpráva.....	24
3.5 Strategická analýza.....	24
3.5.1 Analýza vlivu makrookolí – PESTLE analýza	25
3.5.2 Analýza vlivu mikrookolí – Porterův model pěti sil.....	28
3.5.3 SWOT analýza	30
3.5.4 Rozšířená SWOT analýza	32
4 Metodika	33
4.1 Analýza poměrových ukazatelů	33
4.1.1 Ukazatele rentability	33
4.1.2 Ukazatele likvidity	36
4.1.3 Ukazatele aktivity	38
4.1.4 Ukazatele zadluženosti.....	39
4.2 Analýza mzdových nákladů	41
4.2.1 Analýza produktivity práce.....	41
4.2.2 Analýza průměrné měsíční mzdy.....	42
4.2.3 Analýza přidané hodnoty na zaměstnance.....	42
4.3 Bankrotní a bonitní modely	42
4.3.1 Altmanova analýza.....	43
4.3.2 Index IN	44
4.3.3 Tafflerův index.....	44
4.3.4 Kralickův Quicktest	45
4.4 Benchmarking	46
4.5 Spider analýza	47
4.6 Matice BCG.....	48

5	Vlastní práce.....	51
5.1	Představení podniku.....	51
5.3	Finanční analýza.....	53
5.4	Analýza poměrových ukazatelů.....	53
5.4.1	Ukazatele likvidity.....	53
5.4.2	Ukazatele rentability.....	55
5.4.3	Ukazatele zadluženosti.....	57
5.4.4	Ukazatele aktivity.....	58
5.5	Bonitní a bankrotní modely.....	59
5.6	Ukazatele produktivity práce.....	61
5.7	Čistý pracovní kapitál.....	63
5.8	Spider analýza.....	63
5.9	PESTLE analýza.....	65
5.9.1	Politické faktory.....	65
5.9.2	Legislativní faktory.....	66
5.9.3	Ekonomické faktory.....	68
5.9.4	Sociálně-demografické faktory.....	74
5.9.5	Technologické faktory.....	78
5.9.6	Ekologické faktory.....	80
5.10	Porterův model pěti sil.....	80
5.11	BCG analýza.....	83
5.12	SWOT analýza.....	86
6	Diskuse.....	89
7	Závěr.....	95
8	Seznam použitých zdrojů.....	97
9	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	100
9.1	Seznam obrázků.....	100
9.2	Seznam tabulek.....	100
9.3	Seznam grafů.....	101
10	Přílohy.....	102

1 Úvod

Odvětví mlékárenství představuje jednu z hlavních součástí potravinářského průmyslu České republiky. Zpracování mléka a mléčných výrobků má v České republice bohatou a dlouhou tradici. Z historického hlediska můžeme rozdělit vývoj mlékárenského průmyslu do třech základních období. Tím prvním je období tradiční společnosti, kde se jednalo převážně o domácí výrobu. Lze hovořit o období, kdy nebyla příliš rozvinuta doprava a chyběla možnost skladování zemědělských produktů, proto ve většině případů hospodářství, které mléko produkovalo, si jej i samo spotřebovalo, případně prodávalo výrobky v nejbližším okolí. S rozvojem průmyslu, technologie a dopravy začala vznikat větší hospodářství zaměřující se na výrobu mléčných výrobků, ze kterých pak vznikly první podniky. V současnosti s cílem co nejvíce zefektivnit výrobní proces často dochází k tomu, že jednotlivé komponenty výrobků se vyrábějí v různých státech. Vznikají tak velké nadnárodní koncerny a někteří tradiční místní výrobci těmto společnostem nejsou schopni konkurovat.

Stejně jako v jiných odvětvích, i v mlékárenství se tuzemské mlékárny musejí vyrovnávat jak s konkurencí tuzemskou, tak i evropskou a globální. Pokud chce firma uspět, být konkurenčně schopná a zisková, měla by investovat čas a peníze do analýzy své ekonomické a finanční situace. Zároveň by měla mít přehled i o vnějším prostředí, které na podnik působí. Sledování vnějšího prostředí je pro podnik neméně důležité, a to proto, že poskytuje přehled o možných hrozbách a příležitostech ovlivňujících fungování podniku a zároveň o konkurenčním prostředí, ve kterém podnik působí. Informace o konkurenčních podnicích může poskytnout lepší přehled o trhu jako o celku a může pomoci předvídat budoucí strategii konkurenčních podniků. Po provedení relevantních analýz je důležité zaměřit se na návrh vhodné strategie podniku.

Tato diplomová práce je zaměřena na zhodnocení finanční a ekonomické situace českého mlékárenského podniku OLMA, a. s., a doplněna o návrh možných doporučení pro podnik. Analýza je provedena za období 2018–2022. Výsledky této práce mohou posloužit managementu společnosti jako podklad pro sestavení detailnější a hlubší analýzy jednotlivých oblastí.

2 Cíl práce

Táto diplomová práce se bude zabývat provedením ekonomické a finanční analýzy českého podniku OLMA, a. s. za období 2018–2022.

Hlavním cílem práce bude posouzení ekonomické situace a finančního zdraví podniku a následný návrh vhodných doporučení a opatření na základě výsledků provedených analýz. Pro dosažení tohoto cíle budou použity relevantní metody finanční a strategické analýzy, jako je analýza poměrových ukazatelů, bankrotní a bonitní modely, PESTLE analýza, Porterův model pěti sil, spider analýza, matice BCG a SWOT analýza.

3 Teoretická východiska

3.1 Ekonomická analýza

Ekonomická analýza spočívá ve sledování určitého ekonomického jevu s jeho dalším detailním rozkladem na dílčí složky a hlubším zkoumáním těchto složek. Hlavním cílem ekonomické analýzy je stanovit způsob zlepšení jednotlivých prvků za účelem zvýšení výkonnosti zkoumaného ekonomického jevu. Daná analýza využívá řadu specifických matematicko-statistických metod a metod hodnocení a může být aplikovaná na každý podnik bez ohledu na jeho velikost a obor podnikání. Předmětem ekonomické analýzy může být nejen zvýšení finanční činnosti podniku, ale i ostatní činnosti, např. výrobní nebo technické. (Synek, 2009, s. 151)

3.2 Finanční analýza

Finanční analýza je komplexní zhodnocení finanční situace podniku. Slouží k odpovědi na následující otázky: jestli podnik přináší dostatečný zisk, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda efektivně využívá svá aktiva a jestli je schopen včas dostát svým závazkům. Znalost aktuální finanční situace podniku pomáhá managementu firmy činit správná rozhodnutí při získávání finančních zdrojů a při optimalizaci kapitálové struktury podniku. Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker (2017, s. 10) uvádějí, že finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení. Dále je hlavním zdrojem informace pro vrcholový management firmy v otázce krátkodobého a dlouhodobého finančního řízení firmy. (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker 2017, s. 11)

Dle Růčkové (2021, s. 9) představuje finanční analýza systematický rozbor získaných dat, jejichž hlavním zdrojem jsou především účetní výkazy podniku. Obsahem finanční analýzy je hodnocení stavu firmy v minulosti, v současnosti a predikce vývoje firmy v budoucnu. Za hlavní smysl finanční analýzy můžeme považovat tvorbu podkladů pro vhodné rozhodování a fungování podniku.

Kislingerová (2010, s. 46) uvádí, že finanční analýza patří k základním dovednostem pro všechny finanční manažery. Závěry provedených finančních analýz slouží nejen pro strategické a taktické rozhodování o investicích a financování, ale i pro reporting interním a externím zájemcům. V době rozvoje kapitálových trhů hraje transparentnost a relevantnost informací o podniku klíčovou roli pro investory. Před každým investičním a finančním

rozhodnutím musí být vyhodnoceno finanční zdraví podniku. Nejde jen o současný stav, ale především o možnosti vývoje podniku v budoucnu, jeho stabilitu, volatilitu a porovnání daného podniku s konkurencí v odvětví. (Kislingerová, 2010, s. 46)

3.3 Uživatelé finanční analýzy

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, výsledky provedených finančních analýz mohou využívat jak interní, tak i externí skupiny zájemců.

Tabulka 1 Uživatelé finanční analýzy

Externí uživatelé	Interní uživatelé
Investoři	Manažeři
Banky a jiní věřitelé	Odboráři
Stát a jeho orgány	Zaměstnanci
Obchodní partneři	
Manažeři, konkurence	

Zdroj: Kislingerová, 2010, s. 48

Investoři

Investoři (nebo také vlastníci) pomocí finanční analýzy ověřují, zda jsou prostředky, které investovali do podnikání, náležitě zhodnocovány a řádně využívány. Maximalizace tržní hodnoty vlastního kapitálu společnosti a růst ziskovosti jsou základními cíli pro investory. (Růčková, 2021, s. 28). Kislingerová (2010, s. 48) uvádí dva hlavní důvody proč investoři běžně potřebují výstupy z finančních analýz. Prvním důvodem je získání podstatné informace potřebné k rozhodnutí o investicích v daném podniku. Hlavní pozornost se soustřeďuje na míru rizika a výnos spojený s vloženým kapitálem. Druhým důvodem je získání informace o tom, jak firma nakládá se zdroji, které byly do podniku investovány. Druhý aspekt je především určen pro akciové společnosti, kde dochází k oddělení vlastnictví od řízení, takže pomocí finanční analýzy mohou vlastníci zodpovědět otázku, jak manažeři hospodaří.

Banky a jiní věřitelé

Banky a jiní věřitele používají informace z finančních analýz k určení finančního zdraví budoucího či současného dlužníka. Ještě před poskytnutím úvěru musí věřitel rozhodnout,

zda a za jakých podmínek úvěr vůbec poskytne, k čemuž se obecně používá finanční analýza. Součástí úvěrových smluv může být i pravidelné předávání zpráv o finanční situaci podniku. (Vochozka, 2011, s. 13)

Stát a jeho orgány

Stát využívá tyto informace především pro kontrolu vykazovaných daní. Ze strany Českého statistického úřadu a České národní banky se finanční analýza používá jako zdroj informací pro provádění různých statistických průzkumů. V rámci soutěží o veřejné zakázky poskytuje finanční analýza státu informace o finančním zdraví podniku, a tím snižuje šance na neočekávanou insolvenční. (Vochozka, 2011, s. 13)

Obchodní partneři

Pro dodavatelsko-odběratelské vztahy je schopnost plnit své závazky včas velmi důležitým kritériem pro nastavení dlouhodobé spolupráce. Finanční analýza také poskytuje obchodnímu partnerovi informace o možné šanci zániku obchodního partnera, což je velice citlivým tématem v otázce bezproblémového zajištění výroby.

Manažeři

Manažeři jsou jedni z hlavních uživatelů finančních analýz. Využívají je pro strategické a operativní řízení podniku. Z hlediska přístupu k informacím mají manažeři nejpřesnější a pravdivé informace, které nejsou dostupné například externím uživatelům. Manažeři znají reálnou finanční situaci v podniku a zpravidla ji používají ke své každodenní práci. (Kislíngerová, 2010, s. 49)

Zaměstnanci

Zaměstnanci podniku mají přirozený zájem o současnou situaci v podniku, pro který pracují. Jedná se především o prosperitu a jistotu samostatnosti a o stabilitu v oblasti placení mezd a odvodů na sociální a zdravotní pojištění. (Vochozka, 2011, s. 13)

Uvedený seznam uživatelů určitě není úplný. Existuje spousta dalších zájemců o informace ohledně hospodaření podniku. K těm mohou patřit např. odbory, komory, daňoví poradci, advokáti, analytici a nejširší veřejnost. Z výše uvedeného plyne, že význam finanční analýzy nelze v žádném případě podceňovat. (Kislíngerová, 2010, s. 50)

3.4 Zdroje informací pro finanční analýzu

Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker (2017, s. 62) uvádějí, že k významným zdrojům dat patří účetní výkazy. Znalost obsahu každé položky účetních výkazů je základním předpokladem pro práci s nimi v rámci doporučených metod a postupů při zpracování finanční analýzy.

V České republice je povinnost sestavovat závěrkové účetní výkazy regulovaná zákonem č. 563/1991 Sb. a jejich obsah je definován ve vyhlášce č. 500/2002 Sb. Dle zákona č. 563/1991 Sb. se velikost účetní jednotky dělí na čtyři druhy: mikro, malá, střední a velká účetní jednotka.

Mikro účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot:

- aktiva celkem 9 000 000 Kč;
- roční úhrn čistého obratu 18 000 000 Kč;
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 10.

Malou účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot:

- aktiva celkem 100 000 000 Kč;
- roční úhrn čistého obratu 200 000 000 Kč;
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.

Střední účetní jednotkou je ta, která není mikro účetní jednotkou ani malou účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot:

- aktiva celkem 500 000 000 Kč;
- roční úhrn čistého obratu 1 000 000 000 Kč;
- průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250.

Velkou účetní jednotkou je ta, která k rozvahovému dni překračuje alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v odstavci o střední účetní jednotce. (zákon č. 563/1991 Sb.)

Podle paragrafu č. 20 zákona o účetnictví musí společnost ověřit účetní závěrku auditorem, pokud je:

- velkou účetní jednotkou s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu;
- střední účetní jednotkou;

- malou účetní jednotkou, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot:
 - i) aktiva celkem 40 000 000 Kč;
 - ii) roční úhrn čistého obrátu 80 000 000 Kč;
 - iii) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50;
- ostatní malé účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň 2 hodnoty uvedené výše v bodech i až iii.

Podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. účetní jednotka určuje rozsah účetní závěrky. Velká a střední účetní jednotka musí odevzdat rozvahu, výkaz zisku a ztrát a přílohu v plném rozsahu. Povinnost odevzdávat účetní závěrku v plném rozsahu mají také mikro a malé účetní jednotky, které dle zákona o účetnictví musejí ověřit účetní závěrku auditorem. Ostatní účetní jednotky mají možnost odevzdávat účetní závěrku ve zkráceném rozsahu.

Dále dle paragrafu č. 18 zákona o účetnictví mají velké a střední účetní jednotky povinnost mít v účetní závěrce přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.

3.4.1 Rozvaha

Rozvaha je jedním ze základních účetních výkazů, který bilanční formou zachycuje stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktiva) a zdrojů jejích financování (pasiva) zpravidla k poslednímu dni kalendářního či hospodářského roku. Rozvaha představuje přehled o majetku podniku v okamžiku účetní závěrky. Pomocí rozvahy můžeme získat představu o firmě ve třech základních oblastech – majetkové situace, zdroje financování a finanční situace podniku. Majetková situace nám poskytuje pohled na druhy majetku ve firmě, jak je majetek oceněn, nakolik je opotřeben a jak rychle se obrací.

Druhou oblastí jsou zdroje financování, tato oblast nám poskytuje přehled především o zdrojích financování, za které byl pořízen majetek. Největší váhu má poměr cizích a vlastních zdrojů financování majetku a jeho struktura. Pomocí rozvahy můžeme také získat představu o finanční situaci podniku a odpovědět na otázky, jakého zisku podnik dosahuje a zda je schopen dostát svým závazkům. (Růčková, 2021, s. 74).

Základní struktura rozvahy je zobrazena níže na obrázku 1.

Obrázek 1 Základní struktura rozvahy

AKTIVA (složení majetku)		PASIVA (zdroje financování majetku)	
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Ážio a kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Fondy ze zisku
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let
C.	Oběžná aktiva	A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období
C.I.	Zásoby	A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku
C.II.	Pohledávky	B. + C.	Cizí zdroje
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	B.	Rezervy
C.IV.	Peněžní prostředky	C.	Závazky
		C.I.	Dlouhodobé závazky
		C.II.	Krátkodobé závazky
D.	Časové rozlišení aktiv	D.	Časové rozlišení pasiv

Zdroj: Šteker, Otrusínová, 2016

Dlouhodobý majetek (aktiva) se skládá především ze dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Do dlouhodobého hmotného majetku patří nemovitosti (pozemky, stavby, budovy) a také hmotné movité věci s dobou používání delší než jeden rok (vozidla, stroje atd.). Do nehmotného majetku patří nehmotné výsledky vědy a výzkumu, software ocenitelná práva atd. Do dlouhodobého nehmotného majetku patří také finanční majetek (cenné papíry a podíly s dobou držení delší než 1 rok). (Vochozka, 2011, s. 15)

Oběžná aktiva (aktiva) slouží pro zajištění plynulosti provozu a hlavní činnosti podniku. Oběžná aktiva můžeme rozdělit na dvě základní skupiny. První skupina je nepeněžní a skládá se z materiálu, surovin, nehotové a hotové výroby na skladě. Obecně můžeme říct, že tato skupina aktiv by měla být převedena do peněžního stavu dříve než za jeden rok. Druhá skupina je majetek v peněžní podobě. Do toho patří peníze v pokladně a na účtu, pohledávky s dobou splatnosti do jednoho roku a obchodovatelné cenné papíry. (Vochozka, 2011, s. 15)

Vlastní kapitál (pasiva), neboli interní zdroje financování. Do vlastního kapitálu patří základní kapitál a kapitálové fondy, které obsahují emisní ážio. Ostatní kapitálové fondy jsou fondy tvořené ze zisku společnosti. Poslední položkou vlastního kapitálu je výsledek hospodaření minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období. (Vochozka, 2011, s. 16)

Cizí zdroje (pasiva) jsou externě zapůjčené zdroje od jiných právnických či fyzických osob na určitou dobu. Za zapůjčení firma platí úrok. Úrok je z pohledu podniku náklad, který musel být vynaložen v souvislosti s užitím cizího kapitálu. (Vochozka, 2011, s. 16)

3.4.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty poskytuje přehled o výnosech, nákladech a o jejich vlivu na výsledek hospodaření podniku za určité období. Zachycuje tedy pohyby výnosů a nákladů, nikoliv pohyby příjmů a výdajů. (Růčková, 2021, s. 110) Podle vyhlášky k zákonu o účetnictví (§ 3a VyZÚ) si může účetní jednotka zvolit, zda sestaví výkaz zisku a ztrát v druhovém, nebo účelovém členění.

Druhové členění sleduje povahu nákladů, tj. jaké druhy nákladů byly vynaloženy (např. mzdové náklady, spotřeba materiálu a energie, odpisy dlouhodobého majetku, finanční náklady atd.). Ve sledovaném účetním období se do výkazu zisku a ztrát promítají jednotlivé druhy nákladů pomocí výsledkových účtů (třídy účtů 5. a 6.). Podle aktuálního principu musí veškeré náklady a výnosy spadat do období, s nímž časově souvisí. Pro zajištění věcné shody nákladů s výnosy se užívají položky upravující náklady, tj. aktivace a změna stavu zásob vlastní činnosti. Prostřednictvím položky **aktivace** se provádí převod vynaložených nákladů do aktiv a v tu chvíli náklady neovlivňují výsledek hospodaření podniku. Vliv nákladů se projeví až při používání majetku ve formě odpisu. Prostřednictvím položky **změna stavu zásob vlastní činnosti** se provádí aktivace nákladů na výrobu do rozvahy při výrobě zásob, a naopak převod nákladů do výkazu zisku i ztrát při jejich prodeji. (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 207)

Tabulka 2 Základní členění výkazů dle druhového členění

Druhové členění výkazu zisku a ztráty
Tržby z prodeje výrobků a služeb
Tržby z prodeje zboží
Výkonová spotřeba
Změna stavu zásob vlastní činnosti
Aktivace
Osobní náklady

Úprava hodnot v provozní oblastí
Ostatní provozní výnosy
Ostatní provozní náklady
Provozní výsledek hospodaření

Zdroj: Růčková, 2021, s. 110

Účelové členění sleduje příčinu vzniku nákladů, tj. na jaký účel byly vynaloženy (např. na výrobu, správu, odbyt atd.). Při účelovém členění se náklady na výrobu promítají do výkazu zisku a ztráty až ve chvíli vykazání výnosu. Tyto náklady se někdy označují jako náklady výkonu, protože je lze kalkulovat na jednotlivý druh výkonu (např. na výrobek). Náklady vynaložené na správu a odbyt občas nelze přiřadit ke konkrétnímu výkonu, a proto jsou tak zobrazeny ve výkazu zisku a ztráty v období, ve kterém byly vynaloženy. (Knápková, Pavelková, Remeš a Šteker, 2017, s. 144)

Tabulka 3 Základní členění výkazů dle účelového členění

Účelové členění výkazu zisku a ztráty
Tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb
Náklady na prodeje (včetně úprav hodnot)
Hrubý zisk nebo ztráta
Odbytové náklady (včetně úprav hodnot)
Správní náklady (včetně úprav hodnot)
Ostatní provozní výnosy
Ostatní provozní náklady
Provozní výsledek hospodaření

Zdroj: Růčková, 2021, s. 110

3.4.3 Cash flow

Jak už bylo zmíněno, dle § 18 zákona o účetnictví je velkým a středním účetním jednotkám uložena povinnost mít v účetní závěrce přehled o peněžních tocích. Výkaz cash flow informuje o příjmech a výdajích, které podnik v sledovaném účetním období realizoval. Je žádoucí, aby byly příjmy vždy vyšší než výdaje. Výkaz cash flow zobrazuje skutečný pohyb

peněžních prostředků a je doplňkem k rozvaze a výkazu zisku a ztrát. (Kislingerová, 2010, s. 73)

Princip výkazu cash flow je založen na příjmech a výdajích, resp. na skutečných hotovostních tocích. Představuje časový nesoulad hospodářských operací a jejich finančního zachycení, tj. z rozdílu mezi náklady a výnosy na jedné straně a výdajů a příjmy na druhé straně. Z hlediska podnikání poskytuje výkaz cash flow informace o množství volných peněz, které podnik může použít pro uskutečnění své běžné činnosti. Na straně investora však jde o dynamické pojetí cash flow jako potenciální, budoucí, odnímatelný výnos, který může investor získat v případě, že by do podniku investoval. (Kislingerová, 2010, s. 73)

Pod pojmem „peněžní toky“ se skrývají pohyby peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů; předmětem přehledu o peněžních tocích je důkaz o změně jejich stavu za uplynulé účetní období a dále rozlišení přírůstků a úbytků do položek vztahujících se k činnosti provozní, investiční a finanční. (Kislingerová, 2010, s. 73)

Obecně můžeme říct, že peněžní prostředky se dělí na peníze v pokladně, peníze na účtu a peníze na cestě. Jde tedy o velmi likvidní majetek, který je snadno směnitelný za hotové peníze. Pod pojmem peněžní ekvivalenty se rozumí termínované vklady s výpovědní lhůtou do tří měsíců a likvidní obchodovatelné cenné papíry. (Kislingerová, 2010, s. 73)

3.4.4 Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Výkaz o změnách vlastního kapitálu znázorňuje informace o pohybech jednotlivých položek vlastního kapitálu mezi rozvahovými dny. Výkaz o změnách vlastního kapitálu se považuje za doplňkový výkaz ke straně pasiv v rozvaze. V položce vlastního kapitálu upřesňuje položky běžného a minulého účetního období. Obecně můžeme říct, že ve výkazu o změnách vlastního kapitálu jsou zachyceny operace, které mění velikost vlastního kapitálu.

To je realizováno operacemi, které provádějí majitelé podniku. Jedná se například o vklady do podnikání, výběry podílu na podnikatelské činnosti. Podstatný vliv na změnu vlastního kapitálu má výsledek hospodaření, který je také představen ve výkazu o změnách vlastního kapitálu. (Růčková, 2021, s. 138)

Tabulka 4 Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Položka vlastního kapitálu	Počáteční stav	Přírůstky	Úbytky	Konečný stav	Vyplacené podíly na zisku
Základní kapitál					
Ážio a kapitálové fondy					
Fondy ze zisku					
Výsledek hospodaření minulých let					
Výsledek hospodaření běžného účetního období					
Rozhodnutí o zálohové výplatě podílů na zisku					

Zdroj: Růčková, 2021, s. 139

3.4.5 Příloha účetní závěrky

Nedílnou součástí účetní závěrky je i příloha, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. V závislosti na velikosti účetní jednotky se mění rozsah informací, které jsou účetní jednotky povinny uvádět v příloze.

K základním informacím v příloze u všech účetních jednotek patří:

- obecné údaje o účetní jednotce;
- zohlednění předpokladu nepřetržitého pokračování v činnosti účetní jednotky při sestavení účetní závěrky;
- použité obecné účetní zásady a účetní metody;
- použité oceňovací modely a techniky;
- průměrný počet zaměstnanců;
- výše a povaha jednotlivých mimořádných položek výnosů a nákladů;
- informace o včas nesplacených pohledávkách a závazcích. (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 245)

3.4.6 Výroční zpráva

Účelem výroční zprávy je komplexní informování uživatele výroční zprávy o činnosti a stávajícím hospodářském postavení účetní jednotky. Často se požívá jako významný propagační prostředek a slouží pro komunikaci s veřejností (public relations, PR). Výroční zprávu povinně sestavují ty účetní jednotky, které musí ověřit účetní závěrku auditorem. Výroční zpráva poskytuje finanční a nefinanční informace. Finanční část čerpá data ze samotné účetní závěrky a ze zprávy auditora. Nefinanční část obsahuje zejména:

- významné skutečnosti, které nastaly po rozvahovém dnu;
- očekávaný vývoj činnosti účetní jednotky;
- aktivity v oblasti výzkumu a vývoje;
- nabytí vlastních akcií či podílů;
- cíle a metody řízení rizik;
- aktivity v oblasti ochrany životního prostředí. (Šteker, Otrusinová, 2016, s. 249)

3.5 Strategická analýza

Základním cílem strategické analýzy je identifikovat, analyzovat a ohodnotit všechny relevantní faktory, které mohou ovlivnit konkurenceschopnost cílů a strategie podniku. Tento proces pak tvoří základ pro hodnocení současné strategie či rozhodnutí o volbě nové strategie. Jako první krok musíme vycházet z odhadu budoucích trendů a jevů, jež mohou v průběhu strategického období nastat. Je proto nutné snažit se co nejkvalifikovaněji analyzovat existující trendy, získat informace umožňující základní odhad budoucího vývoje a oddělit krátkodobé jevy od jevů dlouhodobého charakteru. Pomocí těchto poznatků lze identifikovat faktory, které strategii podniku ovlivňují, a kvantifikovat jejich očekávaný vývoj a vliv na podnik. (Sedláčková, Buchta, 2006, s. 9)

Pro lepší proces tvorby strategie je zásadní včas určit pozitivní a negativní důsledky dosavadního vývoje, na ty pozitivní navázat a ty negativní eliminovat, a především vyhledávat, vnímat a využívat nové příležitosti k tvorbě vyšší hodnoty. (Sedláčková, Buchta, 2006, s. 9)

Jakubíková (2008, s. 79) uvádí, že strategická situační analýza je komplexní přístup k zachycení podstatných faktorů, které ovlivňují činnosti firmy, ve vzájemných souvislostech. Výsledky strategické analýzy jsou podkladem pro tvorbu návrhů možných

strategii budoucího vývoje firmy. Důkladně provedená strategická analýza je předpokladem kvality celého strategického procesu. V případě, že výsledky provedené analýzy budou povrchní, nepřesné či jinak zkreslené, budou přijata nevhodná strategická opatření. (Jakubíková, 2008, s. 79)

Strategická analýza zahrnuje analýzu makrookolí, mikrookolí a interní analýzu firmy. K analýze makrookolí můžeme využít např. PESTLE analýzu, k analýze mikrookolí se obvyklé využívá Porterův model pěti sil. K interní analýze slabých a silných stránek podniku lze použít benchmarking. Mezi metody, které v sobě zahrnují jak interní, tak externí analýzu, patří SWOT analýza. (Srpová, Řehoř a kol., 2010, s. 131)

3.5.1 Analýza vlivu makrookolí – PESTLE analýza

Makrookolí představuje politické, ekonomické, sociální a technologické prostředí, v němž se podnik pohybuje. Zahrnuje takové vlivy, jako je například politická stabilita, míra inflace, vývoj úrokových sazeb, demografický pohyb populace, úroveň vzdělání obyvatelstva a technologické inovace. Tyto jevy mohou významně ovlivňovat efektivnost a úspěšnost podniku. V první řadě se zkoumají faktory a tendence vzdáleného okolí, obvykle mimo oblast aktivního vlivu podniku. Makrookolí zahrnuje vlivy a podmínky vznikající mimo podnik bez ohledu na jeho konkrétní chování. (Sedláčková, Buchta, 2006, s. 16)

K analýze makrookolí bylo rozhodnuto použít PESTLE analýzu, ve které je (v porovnání se STEP analýzou) kromě politických, ekonomických, sociálních a technologických faktorů zachycen též rozbor samostatných ekologických a legislativních faktorů.

Politické a legislativní faktory

Politické a legislativní faktory, jako je například stabilita vnější a vnitřní politické situace nebo členství země v EU a jiných uniích, představují pro podnikání významné příležitosti, ale současně i ohrožení. Politické a legislativní faktory ovlivňují podnik prostřednictvím daňových zákonů, antimonopolní politiky, regulace mezinárodního obchodu, cenové politiky, ochrany životního prostředí, pracovního práva atd. (Sedláčková, Buchta, 2006, s. 17)

Existuje mnoho zákonů, právních norem a vyhlášek, které nejen vymezují prostor pro podnikání, ale i upravují samo podnikání, a tím mohou ovlivnit rozhodovací proces a budoucnost podniku. (Sedláčková, Buchta, 2006, s. 17)

Ekonomické faktory

Za ekonomické faktory můžeme považovat současný stav ekonomiky a směr ekonomického vývoje. Podnik je ve svém rozhodovacím procesu významně ovlivněn vývojem makroekonomických trendů. Míra ekonomického růstu ovlivňuje úspěšnost podniku na trhu tím, že přímo vyvolává rozsah a obsah příležitosti, ale současně i hrozeb. K základním indikátorům stavu makroekonomického okolí, které mají bezprostřední vliv na plnění cílů každého podniku, patří:

- míra ekonomického růstu;
- úroková míra;
- míra inflace;
- daňová politika státu;
- směnný kurz.

Ekonomický růst vede ke zvýšené spotřebě, a tím se zvyšují příležitosti na trhu – a opačně. Úroveň úrokové míry dokáže ovlivnit celkovou výnosnost podniku a ovlivňuje skladbu použitých finančních prostředků. Nízká úroveň úrokové míry představuje příležitost pro realizace podnikových záměrů. Podobný vliv má i míra inflace, která je jedním ze základních ukazatelů stability ekonomického vývoje. Vysoká míra inflace může negativně ovlivnit intenzitu investiční činnosti, a bude tak eliminovat ekonomický rozvoj. Dalším důležitým faktorem je směnný kurz a politika regulace kurzu ze strany centrální banky. Vysoký směnný kurz tak může negativně ovlivnit konkurenceschopnost podniku na zahraničních trzích. (Sedláčková, Buchta, 2006, s. 17)

Sociální faktory

Zahrnují všechny vlivy blízkého, vzdálenějšího či globálního sociálního prostředí (obce, regionu, státu, Evropské unie). Jde zejména o faktory související s proměnami společnosti a životním stylem lidí. (Horská, 2009, s. 110)

Významné změny v demografické struktuře mohou vytvářet nové prostory pro podnikání a naopak. Tak například stárnutí obyvatelstva obecně vytváří mnohem větší

příležitosti pro rozvoj podniků zabývajících se zdravím či péčí o seniory, než tomu bylo dosud. Životní styl obyvatelstva se zase odráží ve způsobu trávení volného času. V souvislosti s rostoucím zájmem o vyšší kvalitu osobního života podniky častěji nabízejí pružnou pracovní dobu, možnost práce z domova či kratší týdenní úvazek místo pouhého zvyšování platu. (Sedláčková, Buchta, 2006, s. 18)

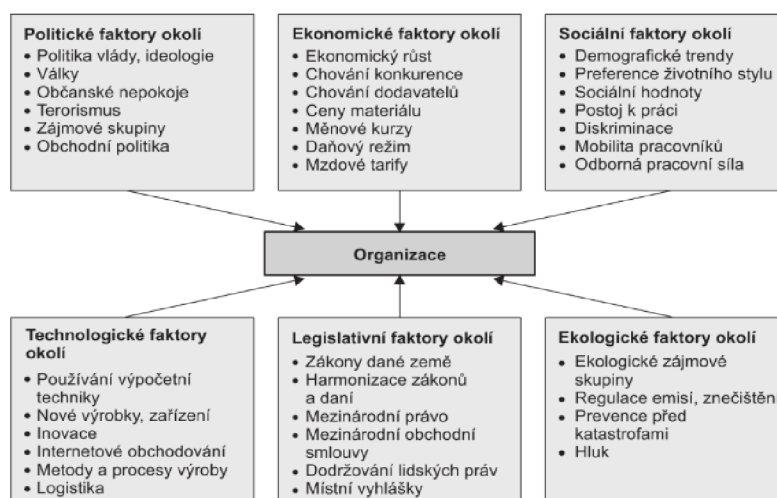
Technologické faktory

K tomu, aby se podnik vyhnul zaostalosti, dokázal pravidelně rozvíjet své inovační činnosti a udržoval konkurenceschopnost ve svém oboru podnikání, musí být informován o technických a technologických změnách, které v okolí probíhají. Předvídatost vývoje směrů technického rozvoje se může stát významným prvkem úspěšnosti podniku. Souhrnná analýza vlivů technických a technologických změn představuje studie očekávaných vlivů nových technologií jak na stav okolí, tak na konkurenční pozice. Prudký technologický vývoj v okolí může donutit podnik investovat do moderních technologií za cílem udržení konkurenceschopnosti. (Sedláčková, Buchta, 2006, s. 18)

Ekologické faktory

Poslední dobou výrazně roste zájem o ochranu životního prostředí. Průmyslové podniky nebo podniky podnikající v oboru chemie jsou každoročně nuceny přijímat nová opatření, která vedou ke snížení negativních účinků na ekologické okolí firmy.

Obrázek 2 PESTLE analýza

Zdroj: Dědina, 2007, s. 25

3.5.2 Analýza vlivu mikrookolí – Porterův model pěti sil

Porterův model pěti sil slouží k analýze konkurenční síly v mikrookolí a k odhadu příležitostí či hrozeb. Daný model je zaměřen na analýzu:

- rizika vstupu potenciálních konkurentů;
- rivality mezi stávajícím podniky;
- smluvní síly kupujících;
- smluvní síly dodavatelů.

Hrozby substitučních výrobků

Dle Dědouchové (2001, s. 17) tyto síly působí na podniky uvnitř mikrookolí a omezují je zejména ve zvyšování cen, a tím dosahování vyššího zisku. Silná konkurence pro podnik obvyklé představuje hrozbu, protože ho omezuje v nastavení vyšších cen za své výrobky, a tím snižuje jeho zisky. Naopak slabá síla konkurence je pro podnik příležitost, protože umožňuje podniku nastavit vyšší cenu, a tím dosáhnout většího zisku. Výše uvedené konkurenční síly mohou ovlivnit jak vývoj podniku, tak i vývoj celého mikrookolí.

Obrázek 3 Porterův model pěti sil

Zdroj: Dědina, 2007, s. 18

Potenciální konkurenti

Potenciálními konkurenty jsou podniky, které zatím nevstoupily do konkurence v daném mikrookolí, ale mají schopnost se konkurenty stát, pokud o tom bude rozhodnuto. Vysoké riziko vstupu nových konkurentů představuje hrozbu pro generování zisku podniku uvnitř mikrookolí. Hrozba konkurenční síly potenciálních konkurentů je přímo závislá na výši

bariér vstupu na trh, tedy na řadě omezení, které brání podniku rozvíjet svou činnost v daném mikrookolí. Obecně můžeme říct, že čím větší jsou vstupní náklady, tím menší je hrozba vzniku nových konkurentů v mikrookolí a naopak. (Dedouchová, 2001, s. 18)

Rivalita mezi podniky mikrookolí

Pokud jde o nízkou rivalitu, pak mají podniky příležitost zvyšovat ceny, a dosahovat tím většího zisku. Je-li tato síla velká, dochází k cenové konkurenci. Vzniká cenová válka, která může zvětšovat rivalitu mezi podniky. Cenová konkurence tlačí na snížení ziskovosti podniku, tedy představuje hrozbu. (Dedouchová, 2001, s. 18)

Váchal, Vochozka a kol. (2013, s. 407), uvádějí, že rivalita mezi existujícími podniky je důsledkem snahy každého z nich zlepšit vlastní pozici. Rivalita se zvyšuje za následujících okolností:

- konkurující si podniky jsou přibližně stejně velké a silné;
- zvýšení tržního podílu je možné jen na úkor konkurenta;
- vysoké fixní a skladovací náklady;
- služby a výrobky nejsou diferenciovány;
- vysoké vstupní náklady.

Smluvní síla kupujících

Kupující představují pro podnik hrozbu, pokud tlačí na snížení cen nebo když požadují vysokou kvalitu nebo lepší servis, což způsobuje zvýšení nákladů. A naopak, slabí kupující představují pro podnik příležitost zvyšovat ceny. Kupující mají větší sílu za následujících okolností:

- pokud se mikrookolí skládá z řady malých podniků a kupující jsou představeni malým počtem velkých podniků;
- pokud kupující nakupují ve velkém množství, a tím mohou vyjednávat lepší cenu;
- pokud kupující mohou volit při objednávce podnik nabízející nižší ceny;
- pokud kupující dokáže vyrábět produkt sám, a tím tlačí na snížení cen. (Dedouchová, 2001, s. 22)

Smluvní síla dodavatelů

Dodavatelé mohou pro podnik působit jako hrozba tehdy, když dokáží zvyšovat ceny a podnik musí toto zvýšení buď zaplatit, nebo přistoupit na nižší kvalitu. Naopak slabí

dodavatelé poskytují podniku možnost snížit cenu a požadovat vyšší kvalitu. Dodavatelé mají silnější smluvní sílu za následujících okolností:

- pokud výrobek, který dodavatel prodává, má málo substitutů;
- pokud mikrookolí, ve kterém působí dodavatel, pro něj není podstatné – v tomto případě dodavatel nemá motivaci snižovat ceny a zvyšovat kvalitu;
- pokud je produkt silně diferencován a způsobuje vysokou závislost na daném dodavateli – kupující tedy musí investovat prostředky a přizpůsobit se novému dodavateli produktu;
- pokud kupující nemá možnosti vyrobit produkt či poskytnout službu ve vlastní režii.
(Dedouchová, 2001, s. 22)

Hrozba substitučních výrobků

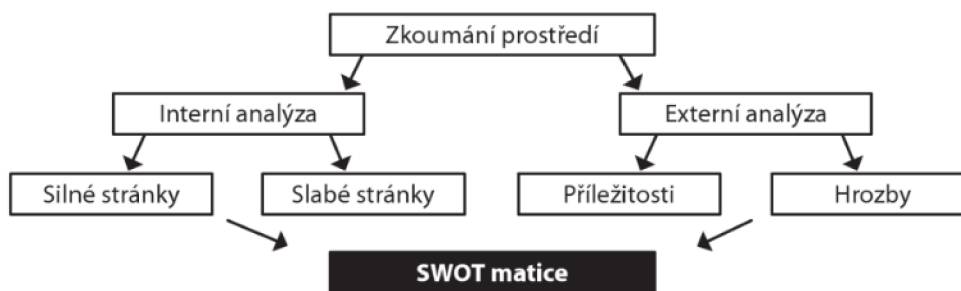
Existence blízkých substitutů představuje pro podnik hrozbu, protože tlačí podnik ke snížení cen výrobků. Naopak, když má produkt málo blízkých substitutů, pak podnik může zvýšit ceny, a tím i zisk. (Dedouchová, 2001, s. 23)

3.5.3 SWOT analýza

SWOT analýza je analýzou silných a slabých stránek, patřících do vnitřního prostředí firmy, a analýzou příležitostí a hrozeb přicházejících z vnějšího prostředí firmy. Hlavním cílem SWOT je identifikovat, do jaké míry jsou současná strategie firmy a její specifická silná a slabá místa schopná se vyrovnat se změnami, které v prostředí nastávají. (Jakubíková, 2013, s. 748)

Blažková (2007, s. 155) uvádí, že SWOT analýza může být prováděna jako součást komplexní analýzy s využitím podkladů a výsledků z již provedených komplexních analýz nebo jako samostatný krok.

Obrázek 4 Využití výsledků SWOT analýzy

Zdroj: Blažková, 2007, s. 155

V rámci SWOT analýzy zkoumáme a hodnotíme interní faktory (silné a slabé stránky) a faktory externí (hrozby a příležitosti). Jednotlivé faktory se uvádějí do matice SWOT viz obrázek níže.

Obrázek 5 SWOT matice

Silné stránky (S)	Slabé stránky (W)
Příležitosti (O)	Hrozby (T)

Zdroj: Blažková, 2007, s. 155

Silné stránky – mezi silné stránky patří interní faktory, díky kterým má firma silné postavení na trhu. Představují oblasti podnikání, ve kterých je firma úspěšná. Lze je také použít jako podklad pro stanovení konkurenční výhody. Obecně můžeme říct, že se jedná o posouzení podnikových schopností, dovedností a budoucího potenciálu. (Blažková, 2007, s. 156)

Slabé stránky – představují přesný opak silných stránek. Jde o identifikaci faktorů, které brání efektivnímu výkonu firmy. (Blažková, 2007, s. 156)

Příležitosti – představují možnosti, pomocí nichž může firma hospodářsky růst či zlepšit využití disponibilních zdrojů, a tudíž účinněji splnit nastavené cíle. Úspěšná realizace

příležitostí zlepšuje postavení podniku vůči konkurenci. Pro jejich využití musí podnik nejprve příležitosti správně identifikovat. (Blažková, 2007, s. 156)

Hrozby – představují pro podnik nepříznivou situaci či změnu v podnikovém prostředí znamenající překážky pro činnost. Mohou přinášet snížení výnosnosti, ztrátu postavení na trhu či jiné nebezpečí pro podnikovou činnost. Podnik je musí včas identifikovat, aby dokázal odpovídajícím způsobem na hrozby reagovat. (Blažková, 2007, s. 156)

3.5.4 Rozšířená SWOT analýza

Pro zvýšení přidané hodnoty můžeme výsledky SWOT analýzy využít k tvorbě jednotlivých strategií, které mohou podniku umožnit využít silné stránky k získání lepšího postavení vůči konkurentům či využít své silné stránky k eliminaci hrozeb. Schéma jednotlivých strategií je znázorněno na obrázku níže.

Obrázek 6 Schéma SWOT analýzy

	S – silné stránky	W – slabé stránky
O – příležitosti	Strategie SO	Strategie WO
T – hrozby	Strategie ST	Strategie WT

Zdroj: Dědina a Cejthamr, 2005, s. 42

SO – využití silných stránek k získání konkurenční výhody.

WO – překonání slabé stránky prostřednictvím využití příležitostí.

SW – využití silné stránky k eliminaci hrozeb.

WT – minimalizovat náklady a maximalizovat vyhnutí se hrozbám (Dědina a Cejthamr, 2005, s. 42)

4 Metodika

V této kapitole diplomové práce budou představeny a rozebrány metody provedení finanční analýzy podniku. Představené metody finanční analýzy budou pak použity při zpracování praktické části diplomové práce. Pro zpracování praktické práce bylo rozhodnuto použít následující analýzy:

- analýza poměrových ukazatelů;
- analýza mzdových nákladů;
- bankrotní a bonitní modely;
- spider analýza;
- benchmarking.

4.1 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele slouží k analyzování souvislostí a vzájemných vazeb mezi ukazateli a představují poměr jedné nebo několika položek účetních výkazů podniku k jiné položce nebo skupině. Při provedení finanční analýzy se obvykle můžeme setkat se skupinami ukazatelů, které měří určitou stránku finančního zdraví podniku.

Jedná se o následující skupiny ukazatelů:

- ukazatele rentability;
- ukazatele likvidity;
- ukazatele aktivity;
- ukazatele zadluženosti.

4.1.1 Ukazatele rentability

Rentabilita čili výnosnost kapitálu je schopnost podniku dosahovat zisku prostřednictvím použití investovaného kapitálu. Čím vyšší rentability podnik dosahuje, tím lépe hospodaří se svým majetkem a kapitálem. Ve všech ukazatelích rentability se poměruje ukazatel, který je tokovou veličinou za období (výsledkové veličiny) se stavovou hodnotou (rozvahové veličiny).

Rentabilita aktiv (Return on Assets – ROA)

ROA je základním měřítkem rentability. Poměruje zisk podniku s celkovými vloženými prostředky bez ohledu na to, zda byl financován z vlastního či cizího kapitálu.

Vzorec ROA:

$$\text{ROA} = \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}}$$

Kde EBIT = čistý zisk + daň + nákladové úroky.

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 58

Tento ukazatel poskytuje informace o tom, kolik korun (před zdaněním a nákladovými úroky) připadá na jednu korunu vloženého kapitálu. Obecně můžeme říct, že čím je tento ukazatel vyšší, tím je finanční situace podniku příznivější. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 58)

Rentabilita vlastního kapitálu (Return on Equity – ROE)

ROE představuje výnosnost vlastního kapitálu vloženého vlastníky a akcionáři. Tento ukazatel poskytuje investorům důležitou informaci, zda je jejich vložený kapitál dobře zhodnocován a zda investice odpovídají riziku. Pokud má tento ukazatel rostoucí průběh, může to pro podnik znamenat zlepšení hospodářského výsledku. Hodnota ROE by měla být obvykle vyšší, než je úroková míra bezrizikových cenných papírů či úroková míra depozit v bankách. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 58)

Vzorec ROE:

$$\text{ROE} = \frac{\text{EAT}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Kde EAT = zisk po zdanění.

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 58

Rentabilita tržeb (Return on Sales – ROS)

Daný ukazatel vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik čistého zisku dokáže podnik vygenerovat na jednu korunu tržeb. Určit jednoznačné doporučené hodnoty tohoto ukazatele není možné, protože se vyskytují rozdíly v rámci jednotlivých odvětví. Obecné tvrzení zní, že čím vyšší rentabilita tržeb, tím je lepší situace podniku z hlediska produkce. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 59)

Vzorec ROS:

$$\text{ROS} = \frac{\text{EAT}}{\text{Tržby}}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 59

Rentabilita nákladů (Return on Costs – ROC)

Daný ukazatel je doplňkovým ukazatelem k ukazateli rentability tržeb. Jde o poměr celkových nákladů k tržbám podniku. Obecně platí, že čím je nižší hodnota ROC, tím je hospodářský výsledek podniku lepší. Jinak řečeno, že jedna koruna tržeb byla vytvořena s menšími náklady. Existují dvě cesty ke zvýšení absolutní částky zisku, a to buď snížením nákladů, či zvýšením tržeb. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 59)

Vzorec:

$$\text{ROC} = 1 - \frac{\text{EAT}}{\text{Tržby}} = 1 - \text{rentabilita tržeb}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 59

Výnosnost investice (Return on Investment – ROI)

Výnosnost investice je počítaná z průměrného EAT, který se označuje jako Z_t vztahujícího se k investici a průměrné zůstatkové ceny investice I_{zc}

Vzorec ROI:

$$\text{ROI} = \frac{Z_t}{I_{zc}}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 59

Rentabilita celkového investovaného kapitálu (Return on Capital Employed – ROCE)

ROCE je ukazatelem, který vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv společnosti financovaných vlastních i cizím dlouhodobým kapitálem. Jinými slovy, tento ukazatel komplexně vyjadřuje efektivnost hospodaření podniku. (Růčková, 2021, s. 260)

Vzorec:

$$\text{ROCE} = \frac{\text{EAT}}{\text{dlouhodobý kapitál}}$$

Zdroj: Růčková 2021, s. 260

4.1.2 Ukazatele likvidity

Likvidita představuje schopnost podniku uhradit včas své platební závazky. Nedostatek likvidity může vést k tomu, že podnik není schopen využít ziskových příležitostí, které se při podnikání mohou objevit, nebo není schopen včas uhradit své krátkodobé závazky, což se může projevit v platební neschopnosti a vést až k bankrotu daného podniku. (Růčková, 2021, s. 226)

Na druhé straně může být přebytek likvidity vnímán negativně, protože ukazuje na neschopnost manažera efektivně ukládat finanční prostředky. Ani jedna položka z běžných aktiv sama o sobě nepřináší pozitivní efekty ve smyslu dostatečného zhodnocení. Obecně můžeme říct, že ukazatele likvidity mají tvar podílu toho, čím podnik může platit, k tomu, co je nutno platit. Z hlediska názvu a obsahu ukazatelů se zpravidla používají tři základní ukazatele: okamžitá (peněžní) likvidita, pohotovostní likvidita a běžná likvidita. (Růčková, 2021, s. 227)

Okamžitá likvidita (cash ratio)

Okamžitá likvidita bývá také označovaná jako likvidita 1. stupně. Vstupují do ní jen ty nejlikvidnější položky z rozvahy. Do čitatele jsou dosazovány peněžní prostředky – suma peněz, kterou má podnik k dispozici v hotovosti a na bankovních účtech. Obecně platí, že doporučená hodnota pro podnik se pohybuje v rozmezí 0,9–1,1. Tento interval pochází z americké literatury. Pro Českou republiku literatura uvádí nižší hodnotu, a sice 0,6. Dle klasifikace Ministerstva průmyslu a obchodu je tento ukazatel stanoven na úroveň 0,2, která je zároveň považována za kritickou hodnotu.

Vzorec:

$$\text{Okamžitá likvidita (L1)} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: Růčková, 2021, s. 232

Pohotová likvidita (acid test)

Pohotová likvidita představuje likviditu 2. stupně. Pro tuto likviditu platí, že čítec by měl být stejný jako jmenovatel, tedy v poměru 1:1, případně až 1,5. Obecně platí, že pokud podnik dodržuje poměr 1:1, tak by měl dostát svým závazkům bez nutnosti prodeje svých zásob.

Vzorec:

$$\text{Pohotová likvidita (L2)} = \frac{\text{oběžná aktiva-zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: Růčková, 2021, s. 235

Běžná likvidita (current ratio)

Běžná likvidita představuje likviditu 3. stupně. Tento druh likvidity ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. Jinak řečeno, vypovídá o tom, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném čase na hotovost. Obecně platí, že čím vyšší je hodnota daného ukazatele, tím je menší pravděpodobnost, že dojde k platební neschopnosti podniku. Doporučená hodnota pro běžnou likviditu se pohybuje v rozmezí 1,5–2,5.

Vzorec:

$$\text{Běžná likvidita (L3)} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Zdroj: Růčková, 2021, s. 239

Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je dalším ukazatelem, který by podle některých autorů měl být zařazen mezi ukazatele analyzující aktivitu podniku. Čistý pracovní kapitál představuje část oběžných aktiv krátkodobého majetku podniku, který je financován dlouhodobými finančními zdroji a podnik s ním může volně disponovat během realizací svých záměrů. Obecně můžeme říct, že čistý pracovní kapitál lze chápat jako část prostředků, které by

podniku umožnily v omezeném rozsahu pokračovat v jeho činnosti, pokud by byl nucen okamžitě splatit všechny své krátkodobé závazky. Čistý pracovní kapitál nám umožní oddělit v oběžných aktivech tu část peněžních prostředků, která slouží ke krytí finančních závazků, a část, která může být použita manažery ve finanční politice. Velikost čistého pracovního kapitálu je závislá na oboru podnikání, nicméně hodnota tohoto ukazatele by neměla být záporná. (Růčková, 2021, s. 248)

Vzorec:

$$\text{Čistý pracovní kapitál (NWC)} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

Zdroj: Růčková, 2021, s. 248

4.1.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele likvidity představují schopnost podniku využívat investované finanční prostředky a měří vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Obecně můžeme říct, že analýza aktivity vyjadřuje počet obrátek jednotlivých složek zdrojů, aktiv či dobu obrátů. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 60)

Obrat aktiv

Tento ukazatel vyjadřuje poměr mezi majetkovou vybaveností podniku vůči realizovaným tržbám. Výsledky tohoto ukazatele jsou závislé na oboru podnikání. Podnik, který působí v oboru služeb, by měl mít tento ukazatel nižší, naopak výrobní podnik by měl mít tento ukazatel vyšší. Obecně platí, že pokud hodnota daného ukazatele převyšuje 1, jsou aktiva podniku nepřiměřeně vysoká. Vysoká míra opotřebení podniku má na tento ukazatel negativní vliv. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 60)

Vzorec:

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 60

Rychlost obratu pohledávek

Rychlost obratu pohledávek nám říká, jak rychle jsou pohledávky přeměňovány v peněžní prostředky.

Vzorec:

$$\text{Rychlost obratu pohledávek} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Pohledávky}}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 60

Doba obratu pohledávek

Tento ukazatel vyjadřuje cyklus počínající okamžikem prodeje na obchodní úvěr a dobu, po kterou podnik musí čekat, až obdrží platby od svých zákazníků.

Vzorec:

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\text{Tržby}/365}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 60

Doba obratu závazku

Tento ukazatel informuje o tom, jak rychle jsou spláceny závazky z obchodního styku. Daný ukazatel je uveden ve dnech. Obecně platí, že doba obratu závazků by měla být nastavena stejně jako doba obratu pohledávek, aby nebyla narušena finanční rovnováha v podniku.

Vzorec:

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Tržby}/365}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 61

4.1.4 Ukazatele zadluženosti

Analýza zadluženosti spočívá v porovnání rozvahových položek a na jejich základě určuje, v jakém rozsahu jsou aktiva podniku financována cizími zdroji. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 61)

Celková zadluženost (Debt Ratio)

Ukazatel zadluženosti podniku je základním ukazatelem, který vyjadřuje míru zadluženosti podniku. Je důležitým ukazatelem pro budoucího věřitele. V praxi obecně platí, že čím vyšší hodnotu má tento ukazatel, tím vyšší riziko pro věřitele. Hodnota ukazatele do 0,3 je považována za nízkou, 0,3 až 0,5 za průměrnou, 0,5 až 0,7 za vysokou a hodnota nad 0,7 je považována za rizikovou. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 61)

Vzorec:

$$\text{Celková zadluženost (DR)} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 61

Ukazatel poměru vlastního kapitálu k celkovým aktivům (Equity Ratio)

Ukazatel poměru vlastního kapitálu k celkovým aktivům je doplňkovým ukazatelem k ukazateli celkové zadluženosti. Vyjadřuje poměr, v jakém jsou aktiva podniku financována penězi akcionářů. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 61)

Vzorec:

$$\text{Koeficient samofinancování (ER)} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 61

Ukazatel úrokového krytí

Ukazatel úrokového krytí je jedním z nejdůležitějších ukazatelů pro budoucího věřitele podniku. Vyjadřuje, kolikanásobně zisk převyšuje placené úroky a poskytuje informace o tom, jak velký je „bezpečnostní polštář“ pro věřitele. Daný ukazatel by měl mít hodnotu od trojnásobku a více, aby byl dostatek prostředku pro akcionáře po zaplacení úroků. Příliš nízká hodnota tohoto ukazatele vypovídá o neschopnosti podniku platit úroky ze zisku, což hovoří o vysoké pravděpodobnosti blížícího se úpadku. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 62)

Vzorec:

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 62

Maximální úroková míra

Tento ukazatel definuje prostor pro další zadlužování podniku. Pokud tento prostor není, podnik by si neměl půjčovat další prostředky, protože by to mohlo způsobit jeho úpadek.

Vzorec:

$$\text{Maximální úroková míra} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Vlastní kapitál} + \text{bankovní úvěry}}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 62

Multiplikátor kapitálu akcionářů

Multiplikátor kapitálu akcionářů vyjadřuje, v jaké výši jsou celková aktiva podniku financována cizími zdroji. Čím vyšší hodnota ukazatele, tím vyšší nejen využití cizích zdrojů, ale také míra rizika v oblasti platební schopnosti podniku. (Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 62)

Vzorec:

$$\text{Multiplikátor kapitálu akcionářů} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Zdroj: Hobza, Schwartzhoffová, 2015, s. 62

4.2 Analýza mzdových nákladů

Mzdové a osobní náklady představují poměrně vysokou část v celkových nákladech podniku, proto je důležité tyto náklady sledovat a správně řídit.

4.2.1 Analýza produktivity práce

Produktivita práce může být ovlivněna následujícími faktory: výrobními procesy a technologiemi, které podnik používá, průměrným stářím dlouhodobého hmotného majetku, efektivností a motivací zaměstnanců, organizační strukturou podniku a řadou dalších

faktorů. Obecně můžeme říct, že produktivita práce představuje v podniku vztah mezi vstupem a výstupem. (Synek a kol., 2009, s. 251)

Vzorec:

$$\text{Produktivita práce} = \frac{\text{Tržby z obratu}}{\text{Průměrný počet zaměstnanců}}$$

Zdroj: Synek a kol., 2009, s. 251

4.2.2 Analýza průměrné měsíční mzdy

Mzdové náklady jsou významnou položkou v nákladech téměř každé firmy. Pro výpočet průměrné měsíční mzdy vycházíme z celkových mezd, které byly vyplaceny v daném podniku, a průměrného počtu zaměstnanců.

Vzorec:

$$\text{Průměrná měsíční mzda} = \frac{\text{Mzdové náklady}}{\text{Průměrný počet zaměstnanců}}$$

Zdroj: Synek a kol., 2009, s. 250

4.2.3 Analýza přidané hodnoty na zaměstnance.

Tento ukazatel nám vyjadřuje, jaká velká přidaná hodnota připadá na jednoho zaměstnance. Jinými slovy, jak velký podíl má každý zaměstnanec na tvorbě přidané hodnoty.

Vzorec:

$$\text{Přidaná hodnota na zaměstnance} = \frac{\text{Přidaná hodnota}}{\text{Průměrný počet zaměstnanců}}$$

Zdroj: Synek a kol., 2009, s. 250

4.3 Bankrotní a bonitní modely

Bankrotní modely slouží k předpovědi finančních problémů podniku nebo dokonce k predikci ohrožení budoucím bankrotem. V této podkapitole metodické části práce budou představeny vybrané bankrotní modely, které budou použity ve vlastní části práce ke zhodnocení finančního postavení podniku. Těmito vybranými modely jsou:

- Altmanova analýza;
- Index IN;
- Tafflerův index. (Vochozka, 2020, s. 100)

4.3.1 Altmanova analýza

První verze Altmanovy analýzy (varianta pro akciové společnosti s veřejně obchodovanými akciemi – Z Score) byla publikována Edwardem Altmanem v roce 1968. Následně byla tato analýza v roce 1983 doplněná o variantu pro společnosti neobchodované na finančních trzích – Z' Score. Poslední varianta pro nevýrobní společnosti – Z" Score, byla publikována v roce 1995. Existuje také varianta přizpůsobená pro české společnosti. Tato varianta bude dále aplikována na vybranou společnost.

Vzorec:

$$Z'cz = 3,3 * \frac{\text{Zisk}}{\text{Aktiva}} + 0,99 * \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} + 0,6 * \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celkové závazky}} + 1,4 * \frac{\text{Nerozdělný zisk}}{\text{Aktiva}} + 6,56 * \frac{\text{Čistý prac. kapitál}}{\text{Aktiva}} - 1 * \frac{\text{Závazky po splatnosti}}{\text{Výnosy}},$$

Kde

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{Oběžná aktiva} - \text{Krátkodobé cizí zdroje}$$

Zdroj: Vochozka, 2020, s. 104

Interpretace výsledků Z" Score analýzy je v níže uvedené tabulce.

Tabulka 5 Hodnocení nevýrobní společnosti Altmanovou analýzou

Výsledek	Hodnocení
$Z'cz \in <2,9; \infty)$	Bonitní podnik
$Z'cz \in (1,8; 2,99)$	Šeda zóna (nelze s jistotou ohodnotit)
$Z'cz \in (-\infty; 1,8>$	Bankrotní podnik

Zdroj: Vochozka, 2020, s. 104

4.3.2 Index IN

Tento index umožňuje posoudit finanční zdraví podniku. První verze tohoto indexu (IN95) byla publikována v roce 1995 Inkou a Ivanem Neumaierovými. Poslední a modifikovaná komplexní varianta tohoto indexu je IN05, která bude použita dále v praktické části práce.

Vzorec:

$$\text{IN05} = 0,13 * \frac{\text{Aktiva}}{\text{Cizí zdroje}} + 0,04 * \frac{\text{Zisk}}{\text{Nákladové úroky}} + 3,97 * \frac{\text{Zisk}}{\text{Aktiva}} + 0,21 * \frac{\text{Výnosy}}{\text{Aktiva}} + 0,09 * \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Kr.cizí kapitál}}$$

Zdroj: Vochozka, 2020, s. 112

Interpretace výsledků Indexu IN05 je v níže uvedené tabulce.

Tabulka 6 Hodnocení indexu IN

Výsledek	Hodnocení
IN05 ∈ <1,6; ∞)	Bonitní podnik
IN05 ∈ (0,9; 1,6)	Šeda zóna (nelze s jistotou ohodnotit)
IN05 ∈ (-∞; 0,9>	Bankrotní podnik

Zdroj: Vochozka, 2020, s. 112

4.3.3 Tafflerův index

Tafflerův index byl publikován v roce 1977. Autory tohoto indexu jsou britští ekonomové Taffler a Tisaw. Index existuje ve dvou podobách, v původní a modifikované variantě. Pro hodnocení vybraného podniku bude zvolena varianta modifikovaná.

Vzorec:

$$\text{Tafflerův index (V.2)} = 0,53 * \frac{\text{EBIT}}{\text{Kr. závazky}} + 0,13 * \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Cizí kapitál}} + 0,18 * \frac{\text{Kr.závazky}}{\text{Aktiva}} + 0,16 * \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}}$$

Zdroj: Vochozka, 2020, s. 118

Interpretace výsledků Tafflerova indexu je v níže uvedené tabulce.

Tabulka 7 Hodnocení nevýrobní společnosti Tafflerovým indexem

Výsledek	Hodnocení
$TI \in (0,3; \infty)$	Bonitní podnik
$TI \in <0,2; 0,3>$	Šeda zóna (nelze s jistotou ohodnotit)
$TI \in (-\infty; 0,2)$	Bankrotní podnik

Zdroj: Vochozka, 2020, s. 118

4.3.4 Kralickův Quicktest

Kralickův Quicktest patří mezi bonitní modely, které mají za úkol informovat uživatele o tom, zda je firma v dohledné době ohrožena bankrotem. Vycházíme totiž z faktu, že každá firma, která je ohrožena bankrotem, již určitý čas před touto událostí vykazuje symptomy pro bankrot typické. Hodnocení firmy prostřednictvím Kralickova Quicktestu je pak provedeno ve třech krocích. První krok hodnotí finanční stabilitu, následně výnosovou situaci a poslední krok hodnotí situaci jako celek.

První dvě rovnice hodnotí finanční stabilitu firmy (R1, R2), druhé dvě hodnotí výnosovou situaci firmy (R3, R4).

Vzorce:

$$R1 = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva}}$$

$$R2 = \frac{\text{Cizí zdroje - peněžní prostředky}}{\text{provozní cash flow}}$$

$$R3 = \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}}$$

$$R4 = \frac{\text{Provozní cash flow}}{\text{Tržby}}$$

Dalším krokem je přiřazení bodů k jednotlivým ukazatelům na základě výpočtu. Hodnocení se provádí prostřednictvím tabulky znázorněné níže.

Následující tabulka ukazuje možné hodnoty vypočtených ukazatelů a přiřazení bodů k jednotlivým ukazatelům.

Tabulka 8 Hodnocení ukazatelů Kralickova Quicktestu

Ukazatel	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	< 0	0 – 0,01	0,1 – 0,2	0,2 – 0,3	> 0,3
R2	> 30	12–30	5–12	3–5	<3
R3	< 0	0 – 0,08	0,08 – 0,12	0,12 – 0,15	> 0,15
R4	< 0	0 – 0,05	0,05 -0,08	0,08 – 0,1	> 0,1

Zdroj: Růčková, 2021 s. 421

Na základě výpočtů můžeme určit, zda jde o bonitní, či nebonitní podnik. Pokud Quicktest ukazuje hodnoty v rozmezí 1 až 3, tak se jedná o šedou zónu, kde nelze s jistotou ohodnotit finanční zdraví podniku.

Tabulka 9 Hodnocení Kralickova Quicktesu

Výsledek	Hodnocení
3 a více bodů	Bonitní podnik
1 až 3 body	Šedá zóna
1 bod a méně	Potíže ve finančním hospodaření firmy

Zdroj: Růčková, 2021, s. 421

4.4 Benchmarking

Benchmarking představuje jednu z moderních metod, kterou lze použít ke zvýšení efektivnosti podniku, a to na základě hledání a následného použití lepších postupů. Prostřednictvím benchmarkingu můžeme identifikovat zpracovatelský proces a další operace, které potřebujeme v podniku zdokonalit. Pro benchmarking potřebujeme nejdříve najít jiné podniky uskutečňující podobné operace s lepšími výsledky a podrobně prozkoumat, proč a v čem se jim daří. Dalším krokem může být zahájen proces zdokonalování, který si klade za cíl posun výkonnosti podniku a rozvoj pracovních dovedností a kvalifikace vedoucích pracovníků. K základním cílům benchmarkingu patří udržení konkurenční výhody, zavádění a použití nejlepších metod v daném oboru podnikání, ujištění, že podnik má odpovídající přístup k otázkám kvality. (Dvořáček, 2003 s. 39)

Benchmarking se dělí do těchto kategorií:

- **Interní benchmarking** je zaměřen na srovnávání uvnitř podniku, např. mezi jednotlivými divizemi, dceřinými společnostmi, prodejními místy apod.

Nedostatkem interního benchmarkingu může být, že uvnitř organizace nemusí být nalezena nejlepší výkonnost.

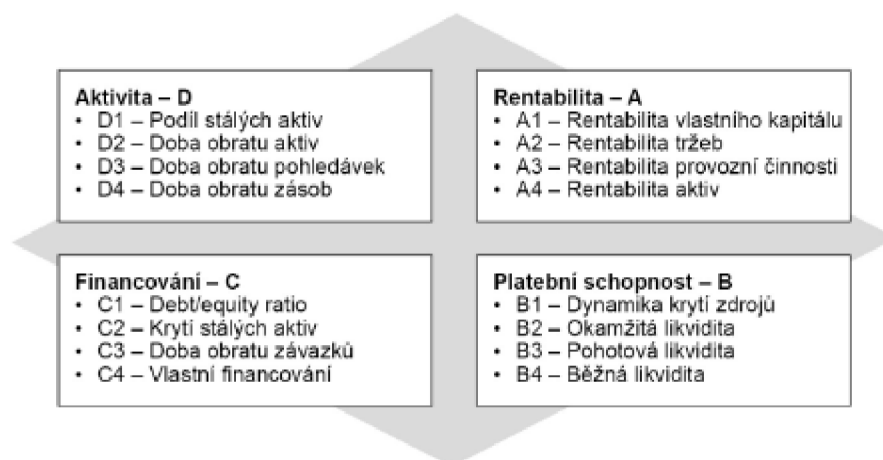
- **Externí benchmarking** srovnává operace vlastní organizace s přímou konkurencí. Aplikace je závislá na získání potřebných informací.
- **Funkční benchmarking** má za cíl porovnat podobné funkce a postupy uvnitř téhož odvětví či oboru s cílem najít špičkové výkony.
- **Generický benchmarking** porovnává procesy nezávisle na odvětví. (Dvořáček, 2003, s. 39)

Při porovnávání s jinými organizacemi je v benchmarkingu kladen velký důraz na produktivitu práce. (Dvořáček, 2003, s. 39)

4.5 Spider analýza

Spider analýza je metodou, která vychází z elementárních metod finanční analýzy. Představuje grafické vyhodnocení ukazatelů. Pro tvorbu grafu se využívá současná výpočetní technika, která umožňuje snadnou konstrukci spider grafu. Ve spider grafu se na 16 paprscích sleduje 16 základních poměrových ukazatelů, které je možno vztáhnout k oborovým hodnotám, hodnotám konkurenčního podniku, hodnotám nejlepšího podniku v oboru či k nějakému bazickému období. Rozdělení sektorů a jednotlivé ukazatele ve spider analýze jsou znázorněny na obrázku níže.

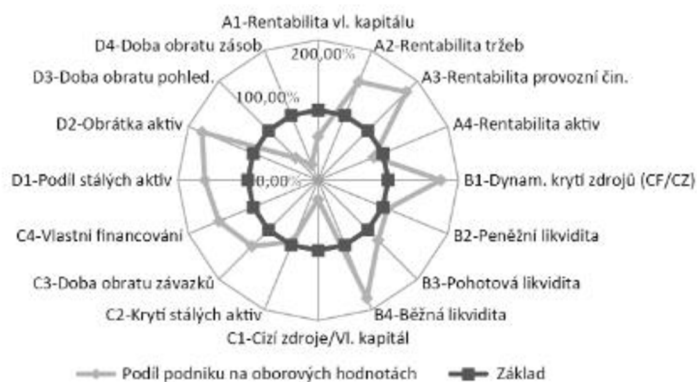
Obrázek 7 Schéma rozdělení sektorů pro spider analýzu

Zdroj: Růčková, 2021, s. 194

Spider analýza sleduje čtyři základní oblasti poměrové analýzy – oblast rentability, likvidity, zdrojů financování a aktivity majetku. V každé z těchto oblastí jsou čtyři základní ukazatele, které by měly v dostatečné šíři reprezentovat hodnocení dané oblasti finančního řízení podniku. Grafický příklad spider grafu je vidět na následujícím obrázku.

Obrázek 8 Obecná podoba grafického vyjádření spider analýzy

Zdroj: Růčková, 2021, s. 197

V grafu je vztažnou rovinou hodnota jednotlivých ukazatelů v rámci oboru podnikání. Ty jsou považovány za 100 % a k nim jsou pak přepočteny hodnoty všech 16 ukazatelů daného podniku. Ze spider grafu je hned zřejmé, které hodnoty podniku jsou nadprůměrné a které podprůměrné. Obecně platí, že ne vždy budeme požadovat nadprůměrné hodnoty. Například jednoznačně budeme chtít dosáhnout nadprůměrnosti u rentability, zatímco u likvidity to nemusí jednoznačně platit.

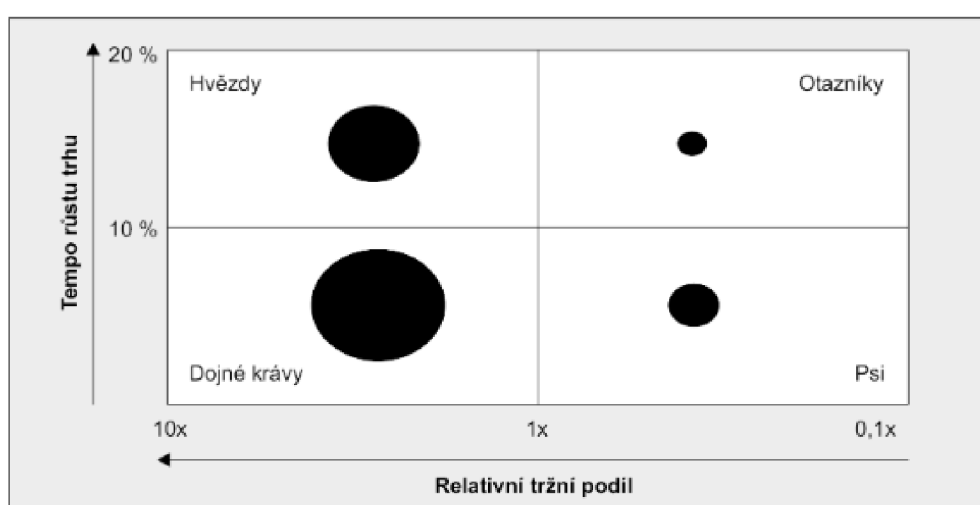
4.6 Matice BCG

Matice BCG (také se můžeme setkat s názvem Model BCG) byla vyvinuta skupinou Boston Consulting Group s cílem identifikovat, které podnikatelské jednotky poskytují velký potenciál a které pouze „polykají“ zdroje podniku. (Thaddeus, 2007, s. 92). V matici BCG na vertikální ose se zaznamenává skutečný, nebo potenciální růst trhu za dané období. Na horizontální ose se zaznamenává relativní tržní podíl, který vyjadřuje poměr tržeb firmy k tržbám největšího hráče na zkoumaném trhu. Relativní tržní podíl reprezentuje schopnosti firmy konkurovat na trzích a tempo růstu souvisí s přírůstkem tržeb u jednotlivých produktů. Vertikální osa (tempo růstu trhu) má zpravidla hodnoty od 0 % do 20 % s bodem rozdělení uprostřed – 10 %.

Horizontální osa (relativní tržní podíl) má vlevo maximální hodnotu 10, která znamená, že produkt zkoumané firmy má desetkrát větší tržby, než jsou tržby u největšího konkurenta na daném trhu. Vpravo má minimální hodnotu 0,1, která znamená, že firma dosahuje jen 10 % z tržeb největšího konkurenta.

Velikost bubliny, která reprezentuje zkoumaný produkt, vyjadřuje objem prodeje, a tedy i význam pro celkový obrat firmy. (Jakubíková, 2013)

Obrázek 9 BCG matice

Zdroj: Jakubíková, 2013

Produkty v kvadrantu **dojné krávy** mají vysoké tržby, ale předpoklady pro jejich budoucí růst jsou ohraničeny, protože samotný podnik nemůže ovlivnit tempo růstu trhu. Za této situace není pro podnik vhodné investovat značné finanční prostředky do tohoto produktu. Správnou volbou bude sklizení zisku z prodeje a poskytnutí investice těm produktům, které mají vysoký potenciál, ale mají nedostatek hotovosti, jako například **otazníky** (Thaddeus, 2007, s. 94).

Hvězdy konkurují na trhu s vysokým růstem a mají významný podíl. Podnik by se měl soustředit na udržení produktu v tomto kvadrantu pomocí doplňkových investic do rozvoje distribuční sítě, reklamy apod. (Thaddeus, 2007, s. 94).

Otazníky reprezentují produkty s malým tržním podílem, ale na rostoucím trhu. Podnik by měl zvážit dvě možnosti, buď rozhodnout o investování do produktu a snažit se posunout produkt do kvadrantu hvězdy pomocí investování značných finančních prostředků, nebo zvážit odchod z daného trhu (Thaddeus, 2007, s. 94).

Psi se nacházejí na trzích s nízkým tempem růstu a zároveň mají nízký relativní tržní podíl. Nejsou pro firmu perspektivní a nepřinášejí zisky. Veškerá hotovost plynoucí z těchto produktů musí být zpětně reinvestována do udržení pozice na trhu. Podnik by měl zvážit možnost utlumení či úplné eliminace aktivit na daném trhu. (Jakubíková, 2013)

5 Vlastní práce

V úvodu této kapitoly práce bude představena společnost OLMA, a. s., pro kterou bude následně vypracována ekonomická analýza. Analýza bude obsahovat dvě dílčí části. První část bude obsahovat finanční analýzu firmy, kde budou rozebrány účetní výkazy společnosti za roky 2018–2022. V rámci finanční analýzy bude provedena analýza poměrových ukazatelů, zpracování bonitních a bankrotních modelů a modelování spider analýzy. Druhá část ekonomické analýzy bude zaměřena na analýzu strategickou, kde bude prozkoumáno konkurenční postavení společnosti v odvětví. Strategická analýza bude také obsahovat BCG matici, SWOT analýzu, Porterův model pěti konkurenčních sil a PESTLE analýzu.

5.1 Představení podniku

Základní informace

Obchodní jméno: OLMA, a. s.

IČ: 47675730

Sídlo: Pavelkova 597/18, Holice, 779 00 Olomouc 9

Právní forma: Akciová společnost

Základní kapitál: 1 kus kmenové akcie v hodnotě 20 480 871 Kč

Jediný akcionář: Agrofert, a. s.

Hlavní předmět podnikání: Mlékárenství

Obrázek 10 Logo společnosti OLMA, a. s.

Zdroj: olma.cz, 2023

Historie podniku

Mlékárna OLMA byla založena dne 21. 4. 1967 a od začátku roku 1968 se rozjela první výroba mléčných krmných směsí pro telata. Plnocenný provoz mlékárny byl zahájen v roce

1970. V tuto dobu v okolí Olomouce ukončilo svou činnost 14 menších mlékáren a jejich pracovníci přešli do nové vzniklé společnosti OLMA. Již od začátku byla společnost vybavena nejpokročilejšími technologiemi z tradičně mlékárensky vyspělých zemí, jako například technologií Tetra Pak ze Švédska. V roce 1975 byla otevřena druhá, větší sušárna s výrobní kapacitou 25 tis. litrů mléka za hodinu. Od roku 1988 zde byla jako první svého druhu v Československu zavedena výroba trvanlivého mléka s kapacitou 6 tisíc litrů za hodinu. V období transformace ekonomiky se společnost OLMA privatizací v roce 1994 stala akciovou společností. Prvním vlastníkem společnosti byl podnik MILKAGRO Olomouc. Od roku 2008 až do současnosti je majoritním vlastníkem společnost AGROFERT, a. s. (www.olma.cz, 2023)

Současnost

Společnost OLMA, a. s., je třetím největším zpracovatelem mléka v České republice. Činnost firmy je zaměřena především na výrobu čerstvého mléka, jogurtů, kysaných mléčných výrobků a másla. Jako první mlékárna v ČR zahájila výrobu BIO produktů. S ohledem na specifikum odvětví podnikání je činnost společnosti zaměřena na prodej mléčných výrobků na tuzemském trhu, především u všech populárních obchodních řetězců.

Z hlediska exportní činnosti vyváží OLMA, a. s., své výrobky na Slovensko, do Maďarska a Polska. V poslední době OLMA realizuje dodávky do Polska prostřednictvím své dceřiné společnosti OLMA POLSKA.

V oblasti výzkumu a vývoje OLMA aktivně investuje do zlepšení receptury stávajících výrobků a do vývoje úplně nových produktů, které odpovídají požadavkům aktuálních trendů moderní výživy.

Obrázek 11 Vybrané produkty společnosti OLMA, a. s.

Zdroj: www.olma.cz, 2023

Organizačně-řídící struktura

OLMA, a. s., je akciová společnost zapsaná do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě. Společnost má jediného akcionáře, který vlastní podíl ve výši 100 % základního kapitálu a řídí ji jako člena koncernu AGROFERT. Společnost OLMA, a. s., je jediným společníkem v polské dceřiné společnosti OLMA POLSKA Sp. z. o. o.

Obrázek 12 Organizační struktura společnosti OLMA, a. s.

Zdroj: vlastní zpracování na základě www.justice.cz a www.olma.cz, 2023

5.3 Finanční analýza

V této části diplomové práce budou využity metody finanční analýzy, které byly zmíněny výše. Výpočty jednotlivých metod a ukazatelů budou aplikovány na účetní výkazy společnosti za období 2018–2022.

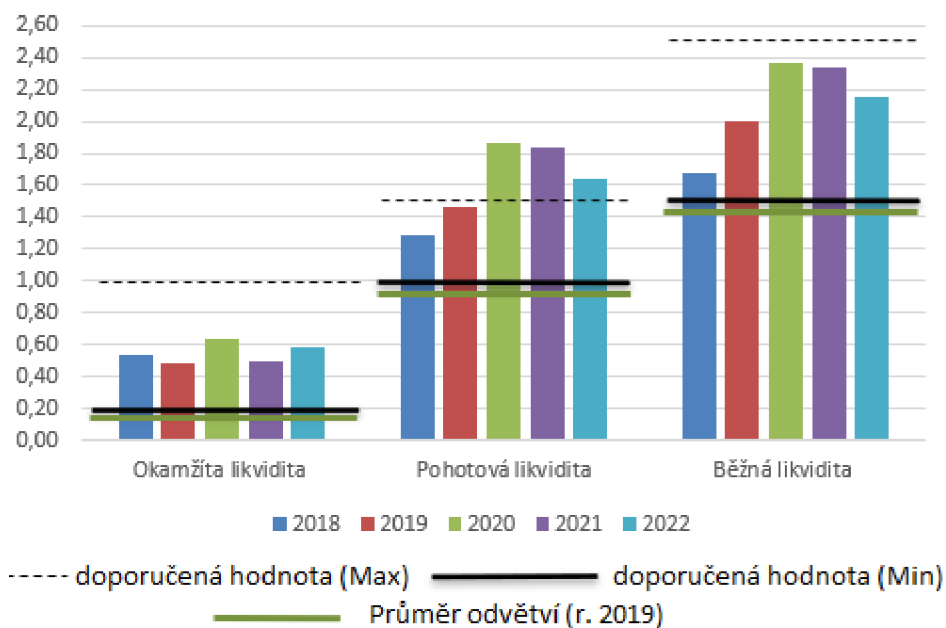
5.4 Analýza poměrových ukazatelů

V rámci této kapitoly bude provedena analýza vybraných ukazatelů likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity společnosti OLMA, a. s.

5.4.1 Ukazatele likvidity

Jak již bylo zmíněno v teoretické části práce, likvidita vyjadřuje schopnost podniku dostát svým závazkům a uhradit je včas. Na grafu č. 1 je zobrazen vývoj okamžité, pohotové a běžné likvidity podniku OLMA v letech 2018–2022.

Graf 1 Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2018–2022

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

Okamžitá likvidita, nebo likvidita 1. stupně, vyjadřuje schopnost podniku uhradit své závazky okamžitě. Neexistuje jediná doporučená úroveň okamžité likvidity, kterou by podnik měl mít hned k dispozici. Dle literatury je doporučená hodnota pro Českou republiku je 0,6. Dle americké literatury by se měla okamžitá likvidita pohybovat v intervalu 0,9-1,1. Ministerstvo průmyslu a obchodu uvádí hranici 0,2, kterou zároveň považuje za kriticky nízkou. U společnosti OLMA, a. s., se likvidita pohybuje v intervalu od 0,48 v roce 2019 do 0,64 v roce 2020. V roce 2022 byla okamžitá likvidita v bodě 0,59, což je velmi blízko k doporučené hodnotě. Můžeme konstatovat, že v období 2018–2022 okamžitá likvidita nikdy nedosahovala kritické hodnoty, ale na druhou stranu se s výjimkou jednoho roku drží těsně pod doporučenou hodnotou pro Českou republiku.

Pohotová likvidita nebo také likvidita druhého stupně, pro niž platí, že její hodnota by měla být minimálně 1 (je uvedena na grafu č. 1, případně až 1,5. Pokud se likvidita druhého stupně nachází v pásmu od 1 až 1,5, pro podnik by to znamenalo, že může dostát svým závazkům bez nutnosti prodeje vlastních zásob. Z grafu č. 1 je zřejmé, že pohotová likvidita u společnosti OLMA nikdy neklesla pod hodnotu 1, v období 2018–2022 se pohybovala v intervalu od 1,28 v roce 2018 až do 1,86 v roce 2020. V letech 2020–2022 se pohotová likvidita nacházela nad doporučenou hodnotu v 1,5. Jak už bylo zmíněno dříve, společnost OLMA prodává své výrobky prostřednictvím velkoobchodních řetězců, které

stanovují delší dobu splatnosti dodavatelských faktur, což se odráží ve vysoké úrovni pohotové likvidity.

Běžná likvidita, nebo také likvidita třetího stupně, ukazuje, kolikrát je podnik schopen pokrýt své krátkodobé závazky, pokud přemění svá oběžná aktiva do peněžního stavu. Pro likviditu třetího stupně platí doporučená hodnota, která se pohybuje v intervalu od 1,5 až 2,5. Z grafu č. 1 je vidět, že hodnota běžné likvidity ve sledovaném období 2018–2022 se u společnosti OLMA vždy pohybovala v pásmu doporučených hodnot, a to od 1,68 v roce 2018 až do 2,35 v roce 2020.

5.4.2 Ukazatele rentability

V této podkapitole bude provedena analýza ukazatelů rentability společnosti OLMA. Obecně se říká, že rentabilita reprezentuje schopnost podniku dosahovat zisku prostřednictvím použití investovaného kapitálu. Pro rentabilitu neexistuje stanovená horní hranice, protože platí, že čím větší rentabilita, tím je podnik ziskovější. Trend rentability by měl být vždy rostoucí a podnik by se měl snažit dosahovat většího zisku za použití menších zdrojů.

Tabulka 10 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability	2018	2019	2020	2021	2022
ROA = rentabilita celkového kapitálu	11,1 %	14,5 %	14,4 %	13,0 %	12,3 %
ROE = rentabilita vlastního kapitálu	13,3 %	16,5 %	15,8 %	14,5 %	13,9 %
ROS = rentabilita tržeb	3,9 %	5,4 %	5,7 %	5,6 %	4,9 %
ROC = nákladovost	96,1 %	94,6 %	94,3 %	94,4 %	95,1 %

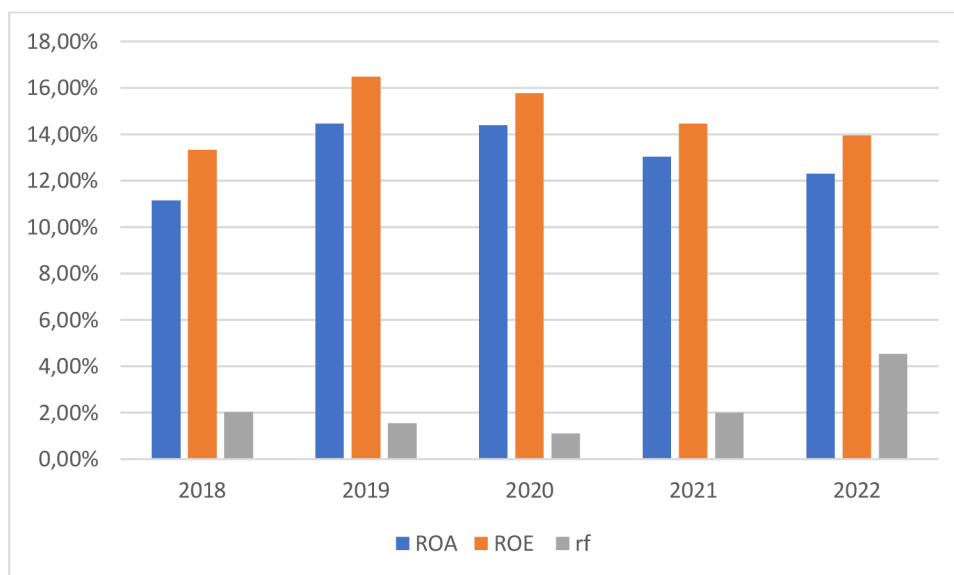
Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

Rentabilita celkového kapitálu (ROA) představuje celkovou efektivnost podniku bez ohledu na to, jaký druh kapitálu byl použit pro tvorbu zisku. U společnosti OLMA se tento ukazatel pohyboval v intervalu mezi 11,1 % v roce 2018 a 14,5 % v roce 2019.

Druhým ukazatelem rentability je **rentabilita vlastního kapitálu (ROE)**. Tento ukazatel ukazuje výnosnost vlastního kapitálu a hodnotí kapitál investovaný vlastníkem podniku. U společnosti OLMA se tento ukazatel pohybuje v intervalu od 13,3 % do 16,5 %.

Pokud bychom chtěli odpovědět na otázku, jestli jsou tyto hodnoty ROA a ROE v pořádku, nebo ne, tak je vhodné udělat porovnání těchto dvou ukazatelů s bezrizikovou sazbou v ekonomice (**rf**). Za **rf** se považuje průměrná roční výnosnost desetiletých státních dluhopisů.

Graf 2 Porovnání ukazatelů ROA a ROE s re 2018–2022

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

Z grafu č. 2 je patrné, že ukazatele rentability ROA a ROE mnohonásobně převyšují ukazatel bezrizikové sazby v ekonomice. Lze to tedy interpretovat tak, že společnost OLMA pro vlastníky a věřitele generuje poměrně dobré zisky.

Rentabilita tržeb (ROS) vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb a představuje hodnotu čistého zisku, který podnik generuje na jednu korunu tržeb. Literatura neuvádí doporučené hodnoty pro tento ukazatel, ale obecně platí, že pokud se podnik snaží zlepšit svou výnosnost, tak by trend ROS měl být rostoucí, nikoli dosahovat záporných hodnot. Z tabulky č. 10 je patrné, že trend ROS byl v letech 2018–2020 rostoucí. Naopak v letech 2021–2022 se trend změnil na klesající, k čemuž pravděpodobně došlo v důsledku zvýšení provozních nákladů kvůli situaci ve světě.

Nákladovost (ROC) je doplňkovým ukazatelem k ukazateli rentability tržeb. Vyjadřuje částku nákladu, kterou by měl podnik vynaložit na dosažení jedné koruny zisku. Obecně platí, že čím je tato částka menší, tím efektivněji podnik využívá zdroje k dosažení zisku.

Ve společnosti OLMA se nákladovost pohybuje v intervalu od 94,3 % v roce 2020 až do 96,1 % v roce 2018. Nejlepší nákladovosti podnik dosahoval v roce 2020, kdy vynakládal 94 haléřů na dosažení jedné koruny čistého zisku.

5.4.3 Ukazatele zadluženosti

Analýza ukazatelů zadluženosti poskytuje informace o úvěrovém zatížení podniku. Reprezentuje vztahy mezi vlastními a cizími zdroji podniku. Výsledky provedených výpočtů ukazatelů zadluženosti pro společnost OLMA, a. s., jsou v níže uvedené tabulce č. 11.

Tabulka 11 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti	2018	2019	2020	2021	2022
Celková zadluženost	33 %	29 %	26 %	27 %	29 %
Koeficient samofinancování	67 %	71 %	74 %	73 %	71 %
Úrokové krytí	1073	2391	-	-	-
Maximální úroková míra	0,01	0,01	0,01	0,02	0,02

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

Ukazatel celkové zadluženosti, který se v literatuře také nazývá ukazatel věřitelského rizika (Debt ratio), je základním ukazatelem vyjadřujícím poměr cizího kapitálu k celkovým aktivům. Jak již bylo zmíněno, pro podnik je velmi důležitá rovnováha mezi financováním z vlastních zdrojů a financováním z cizích zdrojů. Platí, že cizí kapitál je pro podnik levnější, ale na druhou stranu s každým dalším úvěrem roste riziko nesplacení dluhu, které může vést k platební neschopnosti podniku, a tedy i k jeho bankrotu. Dalším negativním faktorem přebytečného úvěrového zatížení podniku je růst úrokových nákladů, které omezují podnik v jeho investičních aktivitách. Pro ukazatel celkové zadluženosti platí, že pokud je jeho hodnota nižší než 0,3, tak se jedná o nízkou zadluženost podniku. Interval od 0,3 do 0,5 je považován za průměrnou zadluženost. Interval od 0,5 do 0,7 znamená vysoké dluhové zatížení podniku a hodnota nad 0,7 znamená, že se jedná o rizikový podnik. V tabulce č. 11 je vidět, že hodnota tohoto ukazatele celkové zadluženosti ve všech letech s výjimkou roku 2018 byla pod hranicí 0,3, takže se jedná o podnik s nízkou zadlužeností.

Dalším ukazatelem je **koeficient samofinancování**, doplňkový ukazatel vyjadřující poměr, ve kterém jsou aktiva podniku financována vlastním kapitálem. Z výsledku vyplývá, že hodnota tohoto ukazatele se pohybuje v rozmezí od 67 % (2018) do 74 % (2020). Lze

tedy konstatovat, že tato hodnota nabývá poměrně vysokých hodnot ve sledovaném období, což poukazuje na to, že podnik je financován primárně z vlastních zdrojů.

Ukazatel úrokového **krytí** se vypočítá proto, aby podnik zjistil, zda je pro něj dluhové zatížení ještě únosné. Výsledek daného ukazatele vyjadřuje, kolikrát je zisk vyšší než úroky. Vzhledem k tomu, že společnost OLMA nemá žádné klasické úvěry, za které by měla platit úroky, výsledek výpočtu nedává smysl, protože do čitatele je uváděna buď velmi nízká částka úroků, nebo nula.

Ukazatel maximální **úrokové míry** se vypočítá pro posouzení dalších možností zadlužení podniku. Sám o sobě tento ukazatel nevyjadřuje nic. Daný ukazatel dává smysl až ve chvíli, kdy ho začneme porovnávat s rentabilitou podniku. Výsledek by nám měl poskytnout informace o podmínkách pro další zadlužení. Rentabilita podniku (ROA), která byla vypočítaná výše, se ve sledovaném období pohybovala v rozmezí od 0,11 do 0,14. Ukazatel maximální úrokové míry má hodnoty 0,01 a 0,02, proto můžeme konstatovat, že podnik má plný potenciál k možnosti zadlužení.

5.4.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity mají za úkol měřit efektivnost a schopnost podniku využívat zdroje podle rychlosti obratu vybraných položek aktiv nebo pasiv. Pro analýzu aktivity byly vybrány následující ukazatele: obrat celkových aktiv, obrat stálých aktiv, doba obratu zásob, doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů a doba obratu krátkodobých závazků. Vzhledem k tomu, že společnost OLMA je výrobním podnikem, obratovost stálých aktiv a zásob pro ni hraje důležitou roli. Výsledky výpočtu jsou uvedené v tabulce č. 12 níže.

Tabulka 12 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity	2018	2019	2020	2021	2022
Obrat celkových aktiv	2,30	2,18	2,04	1,87	2,04
Obrat dl. majetku	4,73	4,46	4,32	4,33	4,60
Doba obratu pohledávek (z obchodních vztahů)	32,45	28,50	28,37	32,20	28,44
Doba obratu závazků (pouze kr. závazky z obch. vztahů)	41,19	39,13	36,22	42,68	41,91
Doba obratu zásob	19,14	23,52	19,94	23,87	23,80

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

Obrat celkových aktiv vyjadřuje, jak podnik generuje tržby za využití celkových aktiv. Obecně platí, že tento ukazatel by měl být větší než 1, jinak by podnik nedostatečně efektivně využíval svá aktiva. U společností OLMA tento ukazatel nabývá hodnot od 1,87 do 2,30, což můžeme interpretovat tak, že podnik v průměru generuje 2,09 Kč tržeb na jednu korunu celkových aktiv.

Obrat dlouhodobého hmotného majetku (DHM) byl vybrán z toho důvodu, že společnost OLMA je klasickým výrobním podnikem, a proto je vhodné vědět, kolik je podnik schopen vygenerovat tržeb za využití svého dlouhodobého hmotného majetku. Daný ukazatel ve sledovaném období nabývá hodnot od 4,32 do 4,73. V průměru můžeme říct, že podnik generuje 4,49 Kč tržeb na jednu korunu DHM za jeden rok.

Pro **dobu obratu zásob** platí, že čím je kratší, tím je hospodaření podniku lepší. U společnosti OLMA činí průměrná doba obratu zásob ve sledovaném období 22 dnů, což je vzhledem k činnosti podniku velmi dobrým výsledkem. V současné době více podniků přechází do systému just-in-time, což vede k minimalizaci zásob na skladě, poněvadž dodávky potřebného materiálu se ihned spotřebují. OLMA se specializuje na výrobu mléčných výrobků, mezi něž patří také různé druhy sýrů. Některé druhy sýrů potřebují čas na dozrání, a proto je potřeba je ponechat ve výrobě ve formě nedokončené výroby. Proto existenci zásob společnosti nelze snížit do minimálních hodnot.

Co se týče **doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků** z obchodních vztahů, tak by mělo být dodrženo jedno pravidlo, které spočívá v tom, že splatnost pohledávek by měla být kratší než splatnost závazků, jinak by došlo k porušení finanční rovnováhy ve firmě. Ve společnosti OLMA činí průměrná doba obratu pohledávek ve sledovaném období 30 dnů a průměrná doba obratu závazků 40 dnů, což splňuje pravidlo pro finanční rovnováhu. Činnost firmy cílí na segment B2B, kde se zpravidla nastavuje delší doba splatnosti faktur, která může dosahovat délky až 60 dnů, někdy i 90 dnů. Vzhledem k této skutečnosti zní splatnost odběratelských faktur 30 dnů a dodavatelských faktur 40 dnů jako realistický výsledek.

5.5 Bonitní a bankrotní modely

V této kapitole práce bude zhodnocena finanční situace společnosti OLMA, a. s., pomocí bonitních a bankrotních modelů. Z bonitních modelů byl zvolen Kralický Quicktest. Pro zjištění ohrožení bankrotem byly zvoleny bankrotní modely Altmanův model a Tafflerův index.

Kralickův Quicktest je modelem, který se v praxi často využívá pro rychlé ověření bonity podniku. Jeho hlavním cílem je zhodnocení finanční a výnosové stability firmy, na základě čehož se pak dostáváme k výsledku celkové finanční situace v podniku. Tabulka hodnocení včetně mezivýpočtů a průběžného bodování pro společnost OLMA, a. s., je uvedena níže.

Tabulka 13 Kralickův Quicktest

Kralickův Quicktest	2018	2019	2020	2021	2022
R1	0,67	0,71	0,74	0,73	0,71
R2	1,82	1,39	0,59	0,96	0,85
R3	0,11	0,14	0,14	0,13	0,12
R4	0,04	0,05	0,10	0,08	0,08
Průběžné bodování výsledků					
R1	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
R2	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
R3	2,00	3,00	3,00	2,00	2,00
R4	1,00	1,00	4,00	2,00	2,00
Hodnocení celkové situace					
Finanční stabilita = (R1 + R2) / 2	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Výnosová situace = (R3 + R4) / 2	1,50	2,00	3,50	2,00	2,00
Celková situace	2,75	3,00	3,75	3,00	3,00

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

Z tabulky č. 13 vyplývá, že ve všech letech kromě roku 2018 je OLMA klasifikována jako bonitní podnik. Dle celkového hodnocení dosahuje podnik ve sledovaném období od 2,75 do 3,75 bodů. Celkové hodnocení by mělo být větší než 3 body abychom mohli považovat podnik za bonitní. Nejlepší hodnocení mají ukazatelé R1 a R2, kteří nám ukazují finanční stabilitu podniku. Nejhoršího výsledku podnik dosahuje u ukazatelů R3 a R4, reprezentující výnosovou situaci.

Dalším modelem zvoleným pro hodnocení bonity společnosti OLMA, a. s., je Altmanův index. Z několika variant tohoto modelu byla zvolena varianta, která je adaptována pro české společnosti.

Tabulka 14 Altmanův model

Ukazatel	Váha	2018	2019	2020	2021	2022
EAT/aktiva	3,30	0,09	0,12	0,12	0,11	0,10
vlastní kapitál/závazky	0,60	2,08	2,59	3,03	2,76	2,55
nerozdílň zisk/aktiva	1,40	0,57	0,58	0,61	0,61	0,60
čistý pracovní kapitál/aktiva	6,56	0,21	0,26	0,30	0,33	0,30
tržby/aktiva	0,99	2,30	2,18	2,04	1,87	2,04
Z-hodnota (Z'cz)		5,98	6,60	7,07	6,85	6,67

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

Z tabulky hodnocení Altmanova modelu vyplývá, že pokud je výsledek výpočtu vyšší než 2,99 tak lze podnik považovat za bonitní. Z tabulky č. 14 je zřejmé, že jde o velmi bonitní podnik, protože Z'cz hodnota ve všech letech překračuje hodnotu 2,99. Nejvyšší hodnota Z'cz byla v roce 2020 (7,07) a nejnižší v roce 2018 (5,98).

Tabulka 15 Tafflerův index

Ukazatel	Váha	2018	2019	2020	2021	2022
EBIT/kr. závazky	0,53	0,36	0,57	0,65	0,54	0,47
oběžná aktiva/cizí kapitál	0,13	1,58	1,79	2,01	2,10	1,95
kr.závazky/aktiva	0,18	0,31	0,26	0,22	0,24	0,26
tržby/aktiva	0,16	2,30	2,18	2,04	1,87	2,04
Tafflerův index		0,82	0,93	0,97	0,90	0,88

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

Minimální hranice pro to, abychom dle Tafflerova indexu podnik vyhodnotili jako bonitní, je 0,3. Z tabulky č. 15 je patrné, že ve všech letech sledovaného období společnosti OLMA, a. s., se podařilo překročit minimální hranici. Největší pozitivní efekt na finální výsledek Tafflerova indexu měla druhá (oběžná aktiva/cizí kapitál) a čtvrtá (tržby/aktiva) rovnice z tabulky č. 15.

5.6 Ukazatele produktivity práce

V dané kapitole práce bude provedena analýza základních vybraných ukazatelů produktivity práce.

Produktivita práce je jedním z nejdůležitějších kritérií, která by měl podnik pečlivě sledovat a pracovat na jejich zlepšení. Dobrá produktivita práce ve firmě je zdrojem pro

získání konkurenčních výhod na trhu, protože poskytuje podniku možnost nabízet své výrobky a služby za nižší ceny v porovnání s konkurenty.

Tabulka 16 Ukazatele produktivity práce

Ukazatele produktivity práce	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby na zaměstnance (tis. Kč)	7 421	7 616	7 769	7 942	9 420
Přidaná hodnota na zaměstnance (tis. Kč)	761	1 047	1 242	1 131	1 376
Osobní náklady na zaměstnance (tis. Kč)	486	515	543	567	611
Průměrný počet zaměstnanců	462	463	467	462	469

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

První věc, kterou si můžeme všimnout z tabulky 16, je to, že ve sledovaném období se ve firmě zvýšil počet zaměstnanců. Celkový počet zaměstnanců se za posledních pět let zvýšil jen o 1,5 %, a sice z 462 na 469 pracovníků.

Produktivita práce vyjadřuje podíl celkových tržeb společnosti na počtu zaměstnanců. Ve sledovaných letech má produktivita práce společnosti OLMA, a. s., rostoucí trend. Lze zaznamenat, že v roce 2022 došlo oproti roku 2021 k rapidnímu nárůstu tržeb na jednoho pracovníka, což by mohlo souviset s růstem inflace, která se promítla v cenách výrobků. Celkový nárůst produktivity práce ve sledovaném období v procentním vyjádření činí 27 %.

Přidaná hodnota vyjadřuje hodnotu, kterou společnost přidává produktu v rámci své vlastní činnosti. Tento ukazatel má větší vypovídací schopnost než produktivita práce, a sice proto, že rovnice pro výpočet přidané hodnoty zahrnuje obchodní marži, výkony podniku a výkonovou spotřebu. Z výsledků je vidět, že s výjimkou roku 2021 má vývoj přidané hodnoty na jednoho zaměstnance velmi dobrou dynamiku. Celkový nárůst za pět sledovaných let byl zhruba o 81 % z 761 tis. Kč v roce 2018 na 1 376 tis. Kč v roce 2022.

Vývoj **osobních nákladů** představuje podíl všech osobních nákladů ve společnosti na počtu zaměstnanců. Ukazatel osobních nákladů podniku má stabilní rostoucí trend. Za sledované období činilo zvýšení osobních nákladů 26 % z částky 486 tis. Kč na osobu v roce 2018 na 611 tis. Kč na osobu v roce 2022.

5.7 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál vyjadřuje rozdíl mezi oběžnými aktivy podniku a krátkodobými závazky. Tento ukazatel v podstatě představuje část oběžných aktiv, která jsou financována z dlouhodobých zdrojů a firma s nimi může volně disponovat při realizaci své podnikatelské činnosti. Aby firma zajistila bezproblémový provoz výroby s předpokladem, že bude nucená splatit své krátkodobé závazky, podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech by se měl pohybovat v rozmezí od 30 % do 50 %. (Šteker a Remeš, 2017)

Tabulka 17 Čistý pracovní kapitál v letech 2018–2022

Čistý pracovní kapitál	2018	2019	2020	2021	2022
Čistý pracovní kapitál (tis. Kč)	309 191	416 427	539 607	636 793	643 383
Podíl ČPK na oběžných aktivech	40,36 %	50,13 %	57,67 %	57,36 %	53,42 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti, 2023

Z tabulky č. 17 je vidět, že čistý pracovní kapitál v absolutním vyjádření má ve všech letech sledovaného období rostoucí trend. Celkově ČPK v roce 2022 představuje zhruba dvojnásobnou hodnotu oproti roku 2018. Minimální hodnota podílu čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech se objevila v roce 2018, kde byla na úrovni 40 %, což můžeme považovat za velmi dobrý stav ČPK. Průměrná hodnota ČPK v letech 2018–2022 byla na úrovni 52 %. Ve výsledku můžeme říct, že společnost OLMA, a. s., má finanční polštář pro financování své běžné podnikatelské činnosti.

5.8 Spider analýza

Spider analýza má za cíl graficky znázornit, jaké postavení má podnik vůči odvětví z hlediska poměrových ukazatelů. Obvykle spider analýza zahrnuje 4 následující skupiny poměrových ukazatelů: rentabilita, likvidita, aktivita a zadluženost. Abychom správně interpretovali výsledky grafu, je potřeba vědět, že pokud má podnik nadprůměrné hodnoty, tak to ne vždy nutně znamená něco dobrého.

V tabulce č. 18 jsou uvedeny jednotlivé ukazatele a jejich hodnoty, ze kterých byl vytvořen spider graf. Odvětvové a podnikové hodnoty byly použity za rok 2019 z toho důvodu, že Český statistický úřad v roce 2020 zrušil statistiku, která sloužila jako zdroj dat pro Ministerstvo průmyslu a obchodu pro sestavení analýz jednotlivých odvětví.

Tabulka 18 Spider analýza

Vybraný poměrový ukazatel	Odvětvové hodnoty		OLMA, a. s.	
ROE	6,36 %	100 %	16,47 %	259 %
ROA	5,04 %	100 %	14,46 %	287 %
ROS	2,71 %	100 %	5,40 %	199 %
Okamžitá likvidita	0,18	100 %	0,48	263 %
Pohotová likvidita	0,93	100 %	1,46	156 %
Běžná likvidita	1,42	100 %	2,01	141 %
Obrat celkových aktiv	1,30	100 %	2,18	167 %
Obrat pohledávek	5,64	100 %	8,75	155 %
Obrat závazků	3,03	100 %	7,90	260 %
Obrat zásob	8,69	100 %	15,52	179 %
Celková zadluženost	44 %	100 %	29 %	65 %
Koeficient samofinancování	56 %	100 %	71 %	127 %

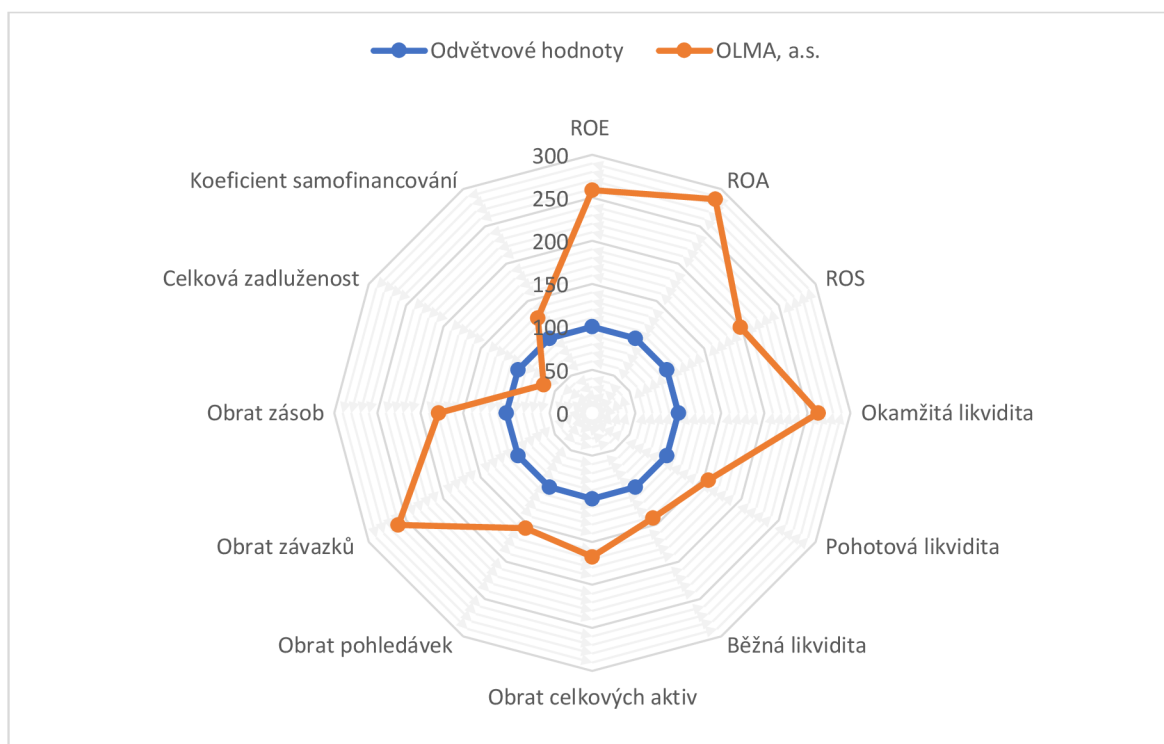
Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2019, vlastní zpracování

Z tabulky č. 18 je patrné, že společnost OLMA, a. s., má hodnoty poměrových ukazatelů nadprůměrné. Největší rozdíl oproti odvětví dosahují ukazatele ze skupiny rentability. Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) převyšuje odvětvové hodnoty o 159 %, rentabilita aktiv (ROA) převyšuje odvětvové hodnoty o 187 % a rentabilita tržeb (ROS) o 99 %. Jak už bylo zmíněno výše, od ukazatelů rentability bychom měli při analýze chtít co nejvyšší hodnoty, a proto výsledky porovnání rentability můžeme pro akciovou společnost OLMA vyhodnotit jako pozitivní. Co se týče ukazatelů likvidity, tak z grafu č. 3 je zřejmé, že u všech třech ukazatelů se hodnoty společnosti OLMA pohybují v nadprůměru. Můžeme říci, že průměrná hodnota okamžité likvidity je na úrovni 0,18, což Ministerstvo průmyslu a obchodu hodnotí jako kriticky nízkou. Lze konstatovat, že ukazatele likvidity u společnosti OLMA se oproti odvětví drží na přijatelné úrovni.

Obrat celkových aktiv v odvětví má hodnotu 1,3. U společnosti OLMA tato hodnota převyšuje o 67 % oproti odvětví.

Obraty závazků, pohledávek a zásob mají dle spider analýzy výrazně větší hodnoty než zbytek odvětví. Jak již bylo zmíněno výše, důležité je, aby doba splatnosti pohledávek byla větší než splatnost závazků. V odvětví a u společnosti OLMA se toto pravidlo dodržuje. Ukazatele zadluženosti u společnosti OLMA jsou lepší než průměr odvětví. Hodnota koeficientu zadluženosti u OLMA, a. s., je na úrovni 29 %, ale průměrná hodnota v odvětví je na úrovni 44 %. Pokud koeficient zadluženosti nepřesahuje hranice 50 %, tak můžeme konstatovat, že se dodržuje zlaté pravidlo financování.

Graf 3 Spider analýza

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu 2019, vlastní zpracování

5.9 PESTLE analýza

PESTLE analýza je zacílená na identifikaci a hodnocení makroprostředí, ve kterém podnik působí. Situace na makroúrovni má velký vliv na chování ekonomických subjektů v daném okolí, proto bude cílem této analýzy rozbor a hodnocení aktuální situace v České republice z různých úhlů pohledu.

5.9.1 Politické faktory

Je známo, že ekonomické subjekty jsou velmi citlivé na politickou situaci ve státě, ve kterém vykonávají svou ekonomickou činnost. Aby byla zajištěna politická stabilita, v zemi by měl dokonale fungovat mechanismus systému brzd a protitah. Tento systém spočívá v tom, že žádná z organizačních složek státní moci nemůže získat výhradní postavení, protože by tím mohla ohrozit demokracii a chod politického zřízení. V České republice je mechanismus brzd a protitah úspěšně implementován prostřednictvím Ústavy České republiky a státní moc je rozdělena mezi takové subjekty státní moci jako prezident, Ústavní soud, senát a tak dále.

Česká republika je demokratickým státem od roku 1989, kde občané vyjadřují své politické preference prostřednictvím demokratických voleb, proto můžeme celkovou politickou situaci hodnotit jako stabilní. Česká národní banka uvádí, že aktuálně dle hodnocení mezinárodních ratingových agentur se ČR se nachází na stejné úrovni s takovými státy jako například Belgie, Irsko, Spojené království a další (cnb.cz, 2023)

Nicméně Česká republika se od roku 2020 potýká s řadou ohrožení a problémů, které mají původ mimo Českou republiku a Evropskou unii. K těmto faktorům patřila epidemie COVID-19, která pocházela z Číny a následně ovlivnila celý svět, včetně České republiky. První nákaza COVID-19 v ČR byla potvrzena v první polovině roku 2020 a ostrá fáze epidemie trvala až do konce roku 2021. V dnešně době můžeme považovat tuto epidemii za úspěšně zvládnutou, jinak musíme konstatovat, že COVID-19 výrazně ovlivnil běžné fungování ekonomického a politického systému v České republice.

Další ohrožení pro stabilitu České republiky přineslo vypuknutí vojenského konfliktu na Ukrajině na začátku roku 2022. Česká republika patří mezi jeden z hlavních států, který aktivně přijímá válečné uprchlíky, což způsobuje určitá rizika a tlak na státní rozpočet. Tento konflikt nese nejenom různá politická rizika, ale také rizika ekonomická, jako například zdražení energetických a jiných surovin a narušení klasických dodavatelských řetězců. To všechno se projevuje hlavně v růstu inflace, který způsobuje pokles reálných příjmů obyvatelstva. Tato situace klade velkou odpovědnost na současnou vládu České republiky a vývoj politické situace v celém státě se bude dál odvíjet od toho, jakým způsobem se současná vláda vypořádá s touto krizí.

V říjnu roku 2023 vypukl nový konflikt na Blízkém východě mezi Izraelem a Pásmem Gazy. V současné chvíli nelze určit všechny možné dopady tohoto konfliktu na Českou republiku, ale lze očekávat, že tento konflikt může způsobit novou vlnu válečné migrace v Evropě, která bude schopna ovlivnit současnou politickou situaci.

5.9.2 Legislativní faktory

Společnost OLMA, a. s., má právní formu akciové společnosti. Pro tuto právní formu existuje celá řada legislativních úprav a nařízení Evropské unie, které společnost musí dodržovat po celou dobu vedení své ekonomické činnosti. Vznik, zánik a fungování obchodních společností, buďto s. r. o., nebo a. s., je regulován základním zákonem o obchodních společnostech a družstvech – zákon č. 90/2012 Sb. V oblasti zaměstnání

společnost podléhá regulacím zákoníku práce. K ostatním legislativním normám, které ovlivňují akciové společnosti, patří občanský zákoník, zákon o cenných papírech a právní předpisy a nařízení Evropské unie. Z hlediska danění příjmů jsou obchodní společnosti regulované zákonem č. 586/1992 Sb., aktuální sazba daně z příjmů právnických osob je 19 %. Společnost OLMA, a. s., je plátcem DPH, proto musí dodržovat zákon o DPH č. 235/2004 Sb. Z hlediska vedení účetnictví a sestavení ročních účetních výkazů se společnost řídí zákonem č. 563/1991 Sb. a vyhláškou č. 500/2002 Sb. Dle těchto norem má účetní jednotka na území České republiky povinnost vest účetnictví podle českých účetních standardů.

V závislosti na posledních událostech a prohloubení schodku státního rozpočtu v říjnu 2023 byl sněmovnou schválen tzv. konsolidační balíček, který zahrnuje úpravy v dotacích a daních. Akciové společnosti OLMA se tyto úpravy dotknou minimálně v oblasti DPH, daně z příjmu právnických osob a v oblasti daně z nemovitosti. Konsolidační balíček zahrnuje úpravy v sazbě daní z příjmů právnických osob, a sice zvýšení z 19 % na 21 %. Balíček dále zahrnuje sloučení 10% a 15% sazby DPH do jedné 12%. Tato změna přímo ovlivní společnost OLMA z toho důvodu, že mléčné výrobky, stejně jako ostatní potraviny, podléhají 15% sazbě DPH, proto můžeme konstatovat, že pokud by byl konsolidační balíček konečně přijat, tak dojde ke snížení DPH na výrobky společnosti o 3 %. Jak už bylo zmíněno výše, společnost OLMA má ve vlastnictví pozemky a budovy, a proto zvýšení daně z nemovitosti na 1,8násobek také ovlivní daňové zatížení společnosti.

Je třeba také podotknout, že společnost OLMA působí v poměrně silně regulovaném odvětví – ve výrobě mléčných výrobků, na které se vztahuje ještě celá řada lokálních i evropských regulací. K těmto regulacím například patří:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004, kterým se stanoví zvláštní pravidla pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě;
- Zákon o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) č. 166/1999 Sb.;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům;

- Vyhláška č. 128/2009 Sb. o přizpůsobení veterinárních a hygienických požadavků pro některé potravinářské podniky, v nichž se zachází se živočišnými produkty;
- Vyhláška č. 397/2016 Sb. o požadavcích na mléko a mléčné výrobky, mražené krémy a jedlé tuky a oleje;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygieně potravin;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 pro organizaci úředních kontrol produktů živočišného původu určených k lidské spotřebě.

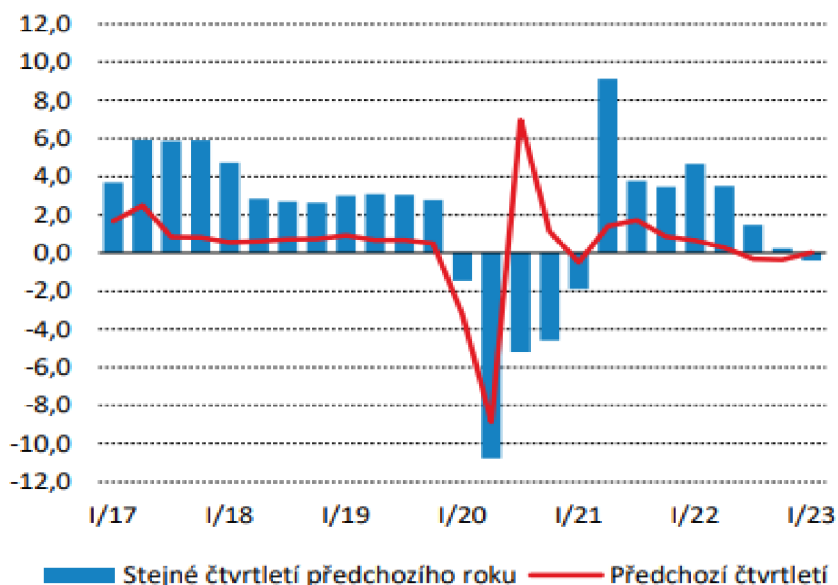
5.9.3 Ekonomické faktory

K ekonomickým faktorům, patří celkový stav ekonomiky, ve které působí analyzovaná společnost. Pro hodnocení vnějšího makroekonomického prostředí byly zvoleny následující ukazatele: vývoj HDP, vývoj inflace a nezaměstnanost v České republice. Tyto ukazatele byly zvoleny proto, že jejich vývoj má přímý vliv na vybranou společnost. K dalším ekonomickým faktorům může patřit například vývoj měnového kurzu, nebo saldo obchodní balance České republiky. Vzhledem k tomu, že činnost společnosti OLMA je namířena především na tuzemský trh, bylo rozhodnuto nehodnotit tyto dva makroekonomické ukazatele.

Vývoj hrubého domácího produktu

Dle specifikace Českého statistického úřadu je hrubý domácí produkt (HDP) peněžním vyjádřením celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území. Jednou z nejpopulárnějších metod výpočtu HDP je výdajová metoda, kterou můžeme vyjádřit jako součet výdajů na konečnou spotřebu plus tvorba hrubého kapitálu plus vývoz výrobků a služeb minus dovoz výrobků a služeb. (czso.cz, 2023)

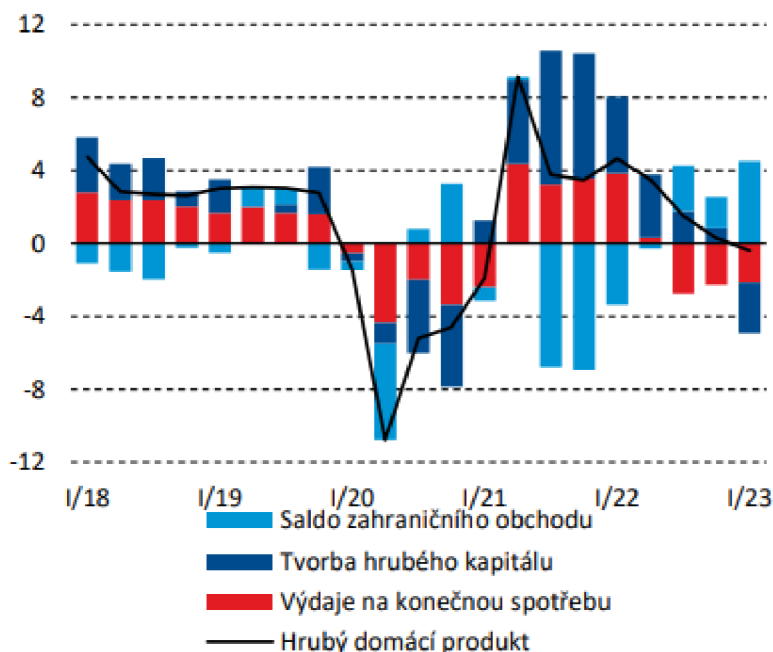
Vývoj hrubého domácího produktu
(stálé ceny, sezónně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Zdroj: mpo.cz, 2023

V grafu č. 4 je vidět, že před rokem 2020 byl v České republice stabilní růst HDP na úrovni 2,2 % až 6 % v meziročním vyjádření. Potom s příchodem pandemie COVID-19 a souvisejících opatření můžeme vidět obrovský pokles HDP. Začátkem roku 2021, kdy byla některá opatření zrušena nebo zmírněna, je patrná postpandemická obnova ekonomiky s meziročním nárůstem HDP o 8,5 %. Toto krátké období bylo pak přerušeno začátkem nové krize, způsobené válečným konfliktem na Ukrajině. Podle aktuálních informací Ministerstva průmyslu a obchodu byl v prvním kvartálu roku 2023 zaznamenán opětovný propad HDP o 0,4 % oproti stejnému období roku 2022. Příčinou propadu je vysoká inflace, která ovlivnila finanční situaci podniků a domácností. Dalšími příčinami mohou být problémy v dodavatelsko-odběratelských řetězcích, nedostatek materiálu a jiné faktory.

Výdaje na hrubý domácí produkt
(příspěvky v p. b., meziroční reálný růst HDP v %, sezónně očištěné údaje)

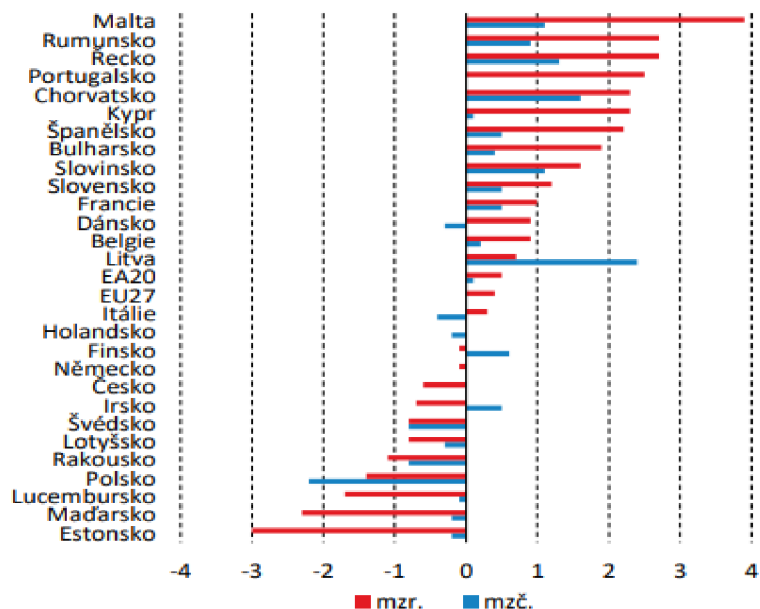

Zdroj: mpo.cz, 2023

Z grafu č. 5 je patrné, že poslední pokles meziročního tempa růstu HDP byl způsoben výdaji na konečnou spotřebu a snížením investic do tvorby hrubého kapitálu. Opačná je situace se saldem zahraničního obchodu, která se oproti roku 2022 výrazně zlepšila. Dle Ministerstva průmyslu a obchodu měly negativní vliv na meziroční pokles HDP výdaje domácností na konečnou spotřebu, které meziročně klesly o 6,4 %.

Následující graf č. 6 poskytuje přehled vývoje HDP ve státech Evropské unie. Z grafu je zřejmé, že Česká republika se nachází na 5. místě od konce. Horší situace než v České republice je pouze v Německu, Maďarsku, Litvě a Estonsku.

Hrubý domácí produkt v Evropě (HDP v s. c., sezónně očištěné údaje, meziroční a mezičtvrtletní změny)

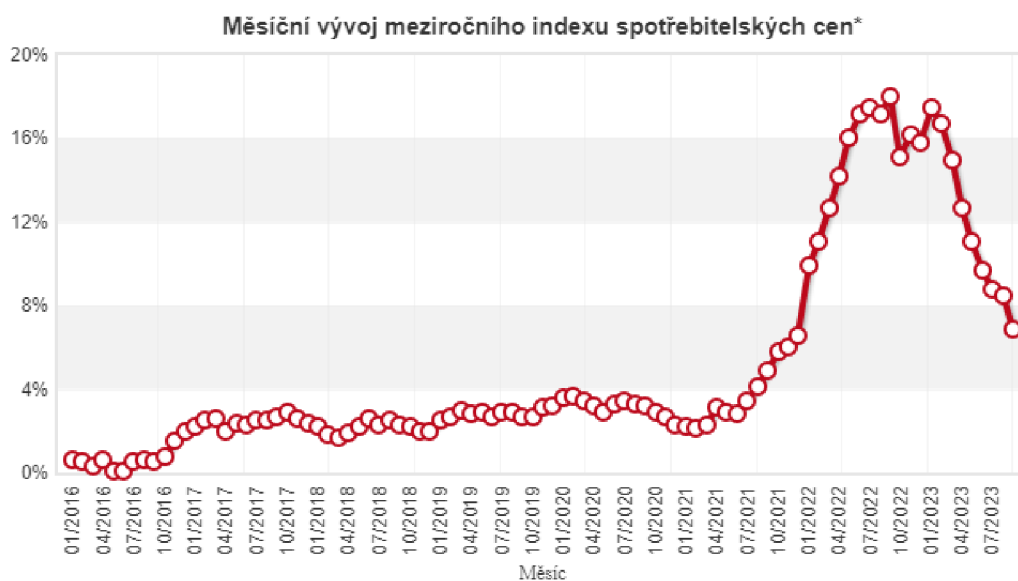

Zdroj: mpo.cz, 2023

Inflace

Dalším makroekonomickým ukazatelem, který má vliv na všechny subjekty v dané ekonomice, je inflace. Dle definice České národní banky inflace představuje opakovaný růst cen v dané ekonomice. Jde o oslabení reálné kupní síly dané měny vůči zboží a službám, které spotřebitel kupuje. Opačný jev se nazývá termínem deflace. (cnb.cz, 2023) V tomto rozboru budou analyzovány dva ukazatele inflace, a to index spotřebitelských cen a index cen výrobců. První ukazatel nám poskytuje přehled o tom, jak rostou ceny převážně na B2C trhu. Index spotřebitelských cen poskytuje přehled naopak o vývoji cen na jednotlivých B2B trzích.

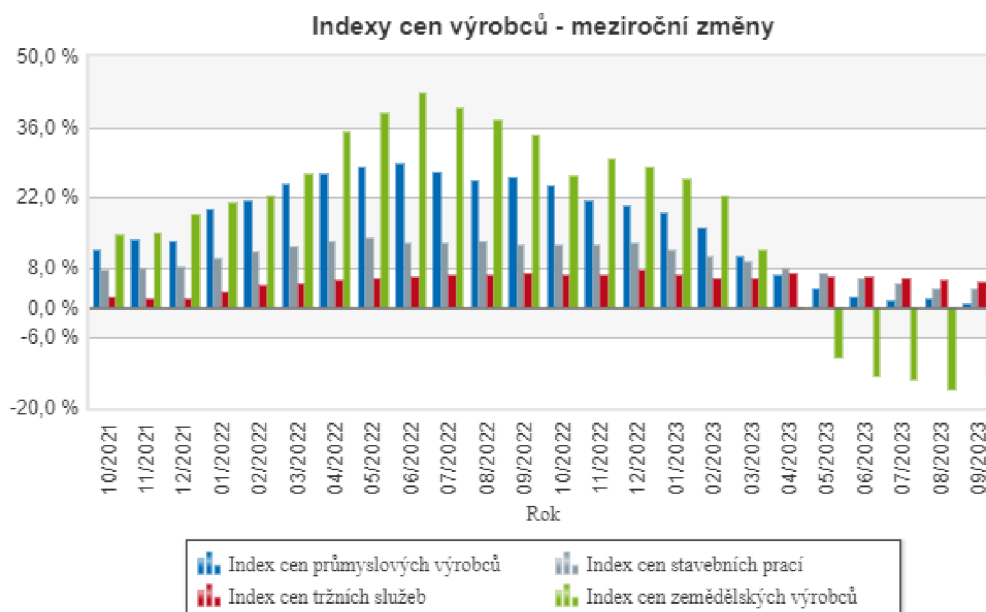
Graf 7 Měsíční vývoj meziročního indexu spotřebitelských cen v letech 2016–2023

Zdroj: czso.cz, 2023

Z grafu je zřejmé, že inflace v České republice před začátkem pandemie COVID-19 a následně po vypuknutí války na Ukrajině byla na přijatelné úrovni, a sice kolem dvou procent. Tato úroveň inflace je nastavena Českou národní bankou jako cílová, kterou je potřeba dodržovat, aby ekonomika stabilně rostla a ekonomické subjekty investovaly do vývoje dlouhodobých ekonomických aktivit. V období pandemie byl růst inflace způsoben převážně expanzivní fiskální politikou, která měla za cíl podpořit domácí spotřebu, ale následně se tato politika projevila v růstu inflace. Válka na Ukrajině způsobila růst cen energií a negativně ovlivnila dodavatelské řetězce, a proto z grafu můžeme vidět, jak se tato skutečnost projevila v ještě rychlejším růstu spotřebitelských cen. V září roku 2022 ČSÚ zaznamenal maximální hodnotu spotřebitelských cen, které dosáhly hodnoty 18 %. Jako odvetnou reakci na růst inflace zavedla Česká národní banka nástroje pro snížení inflace prostřednictvím zvýšení úrokových sazeb na mezibankovním trhu. Tento nástroj pomoci by se měl projevit ve snížení růstu cen. Aktuální hodnota indexu spotřebitelských cen na konci třetího čtvrtletí roku 2023 je na úrovni 6,9 %. Tato úroveň je stále vysoká a nad stanoveným cílem ČNB, ale můžeme konstatovat, že ČNB se povedlo přispět ke snížení inflace.

Graf 8 Indexy cen výrobců – meziroční změny v letech 2021–2023

Zdroj: czso.cz, 2023

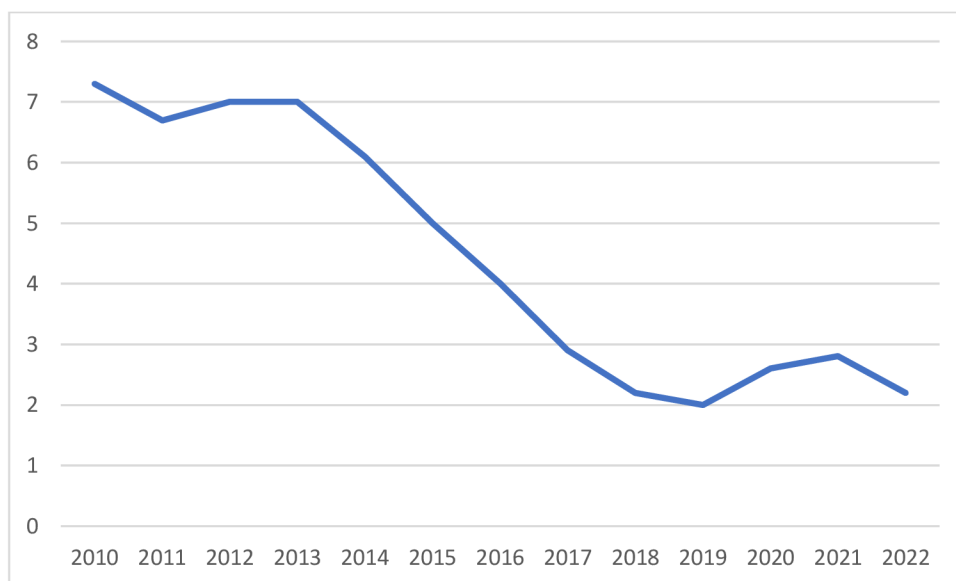
Další graf č. 8 ukazuje, jak se měnily různé ceny výrobců během posledních dvou let krize. Největší nárůst zažily ceny zemědělských výrobců. V polovině roku 2022 tyto ceny dosahovaly meziročního nárůstu až 40 %, což se následně projevilo i v cenách potravin pro konečného spotřebitele. Také značně rostly ceny průmyslových výrobců, což přispělo k růstu celkové inflace v ekonomice. Z grafu je vidět, že časem se tyto ceny stabilizovaly, a dokonce v posledních měsících vykazují záporný růst.

Nezaměstnanost

Dalším makroekonomickým ukazatelem je obecná míra nezaměstnanosti v ekonomice. Dle definice České národní banky obecná míra nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných osob na celkové pracovní síle v dané zemi. Z grafu č. 9 je zřejmé, že nezaměstnanost v ekonomice od roku 2010 má stabilní klesající trend. V roce 2019 ČSÚ zaznamenal historicky nízkou nezaměstnanost ve výši 2 %, což ve srovnání s Evropskou unií je jedna z nejnižších hodnot. V roce 2022 se tento ukazatel také pohyboval na velice nízké úrovni – 2,2 %. Tak nízkou obecnou míru nezaměstnanosti můžeme vnímat ze dvou úhlů pohledu. Pro zaměstnance je nízká nezaměstnanost určitě výhodou, protože se celkově zvyšuje zájem zaměstnavatele o nové uchazeče, a zároveň je zaměstnavatel ochoten nabízet lepší podmínky. Opakem je pohled zaměstnavatele, který se pořád musí vyrovnávat

s nedostatkem pracovní síly na trhu práce a je nucen nabízet lepší platy na úkor své efektivity. V těchto podmínkách může dojít ke zpomalování ekonomického růstu, protože některé podniky budou omezovat svou činnost z důvodu nedostatku pracovních kapacit. (czso.cz, 2023)

Graf 9 Vývoj nezaměstnanosti v Česku v letech 2010–2022 (v %)

Zdroj: czso.cz

5.9.4 Sociálně-demografické faktory

Analýza sociálně-demografických faktorů představuje přehled o struktuře obyvatelstva, což umožňuje určit a pochopit aktuální preference lidí v daném prostředí.

Tabulka 19 Počet obyvatel ČR za období 2010–2022

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyvatel k 31. 12. (v tis. osob)	10 533	10 505	10 516	10 512	10 538	10 554	10 579	10 610	10 650	10 694	10 702	10 517	10 828

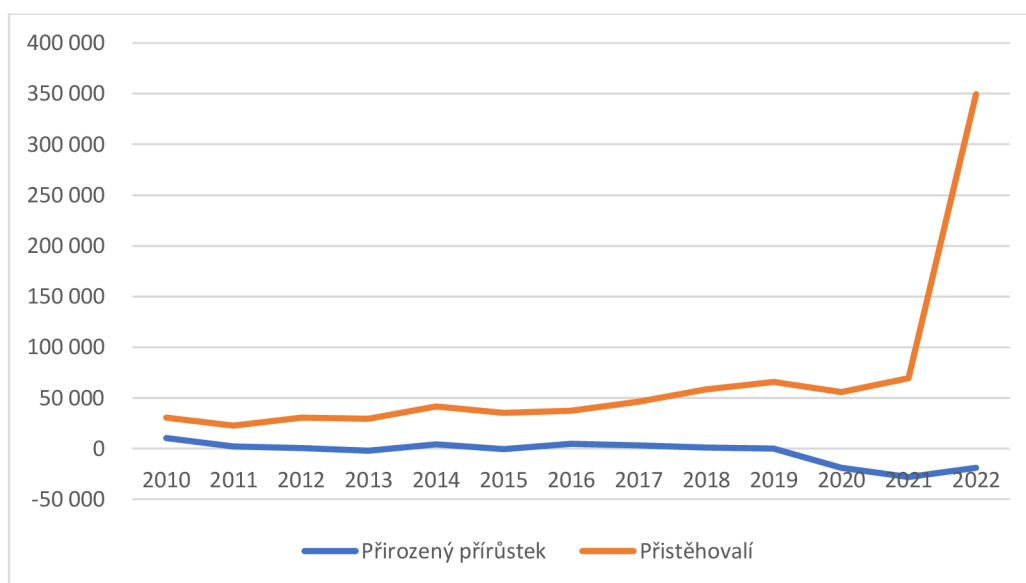
Zdroj: czso.cz, 2023

Tabulka č. 19 poskytuje přehled o tom, jak se vyvíjí počet obyvatel na území České republiky. Můžeme konstatovat, že od roku 2010 jde o mírný nárůst obyvatel skoro ve všech sledovaných letech. Výjimkou jsou dva poslední roky, kde došlo v roce 2021 k poklesu

obyvatelstva o 185 tis. osob a později v následujícím roce byl zaznamenán maximální roční přírůstek obyvatelstva, skoro 300 tis. osob.

Graf č. 10 ukazuje na to, co bylo důvodem těchto extrémních změn v letech 2021 a 2022. V roce 2021 byl největší přirozený úbytek obyvatelstva, což souviselo s pandemií COVID-19. V roce 2022 se do České republiky přistěhovalo rekordních 349 548 osob a většina z nich byli váleční uprchlíci. Tato skutečnost určitě má vliv na strukturu poptávky v ekonomice, která by se měla zvýšit s růstem počtu obyvatelstva.

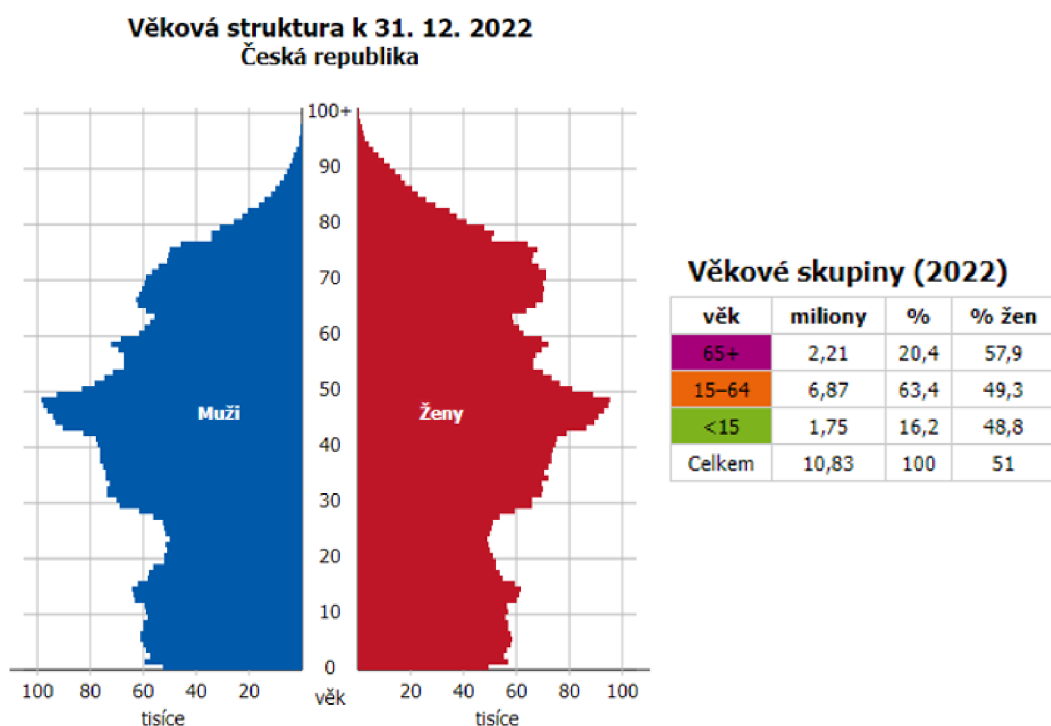
Graf 10 vývoj vybraných skupin obyvatelstva ČR v letech 2010–2022

Zdroj: czso.cz, 2023

Dalším důležitým faktorem je věková struktura obyvatelstva. Na obrázku č. 11 je vidět, jakou věkovou strukturu mělo české obyvatelstvo v roce 2022. Do věkové kategorie 15 až 64 let, což představuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo, spadalo 63,4 %. Tato úroveň na první pohled vypadá dobře, nicméně je potřeba podotknout, že největší věková skupina v této kategorii je ve věku 42 až 48 let. Na druhé straně nejmenší věková skupina je ve věku 18 až 26 let. To znamená, že za 10–15 let bude nejpočetnější skupina ekonomicky aktivního obyvatelstva postupně nahrazena nejméně početnou skupinou, což může způsobit demografickou a sociální krizi.

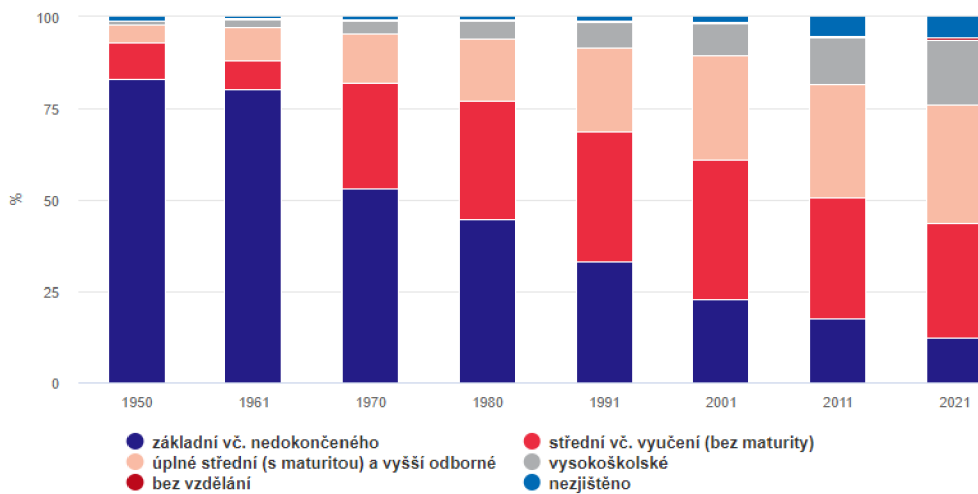
Graf 11 Věková struktura obyvatelstva České republiky k 31.12.2022

Zdroj: czso.cz, 2023

Neméně důležitým sociálním faktorem je vzdělanost obyvatelstva. Vzdělání přispívá k ekonomickému růstu, protože umožňuje přístup k moderním technologiím ve všech oblastech lidského života. Dle grafu č. 12 je zřejmé, že od roku 1950 se v České republice pořád zvyšuje podíl vzdělaných lidí. Podíl osob s vysokoškolským vzděláním v roce 1950 byl na úrovni 0,9 % z celkového počtu obyvatelstva. V současné době je tento podíl lidí s vysokoškolským vzděláním na úrovni 17,6 %.

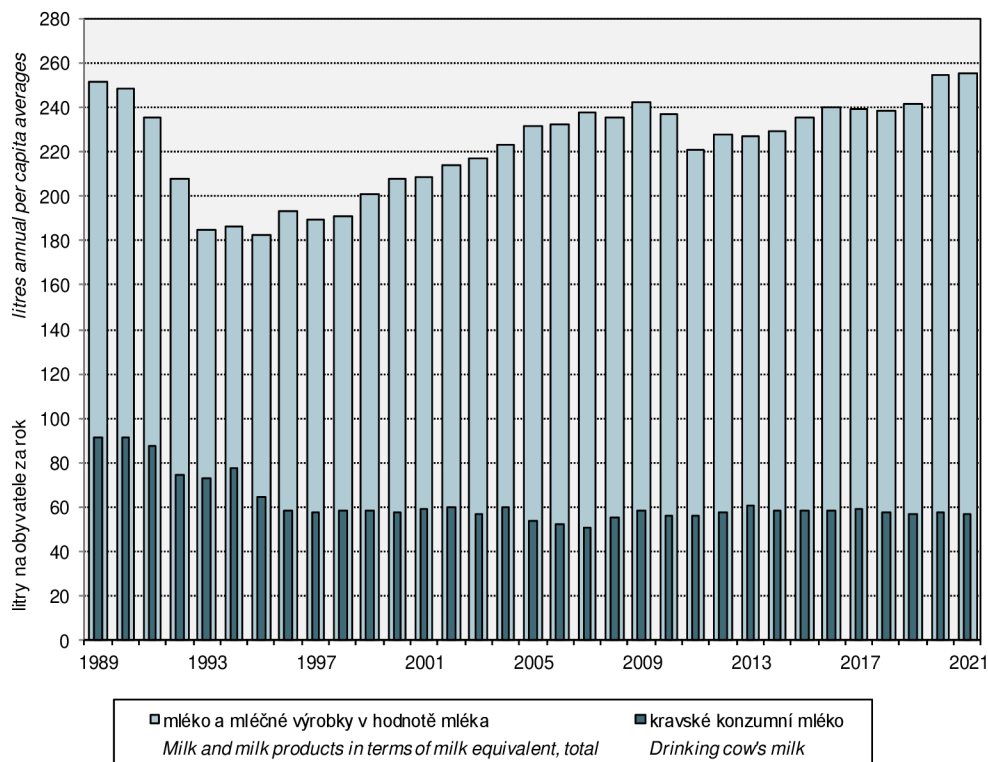
Graf 12 Obyvatelstvo ČR podle dosaženého vzdělání

Zdroj: scitani.cz, 2023

Graf 13 Spotřeba mléka a mléčných výrobků v Česku v letech 1989–2021

Graf 3 SPOTŘEBA MLÉKA A MLÉČNÝCH VÝROBKŮ
Consumption of milk and milk products

Zdroj: czso.cz, 2023

Z grafu č. 13 je zřejmé, že trend spotřeby mléka v České republice má rostoucí charakter a v roce 2021 byl na nejvyšší hodnotě od roku 1989. To vypovídá o tom, že časem se změnou věkové struktury obyvatelstva mají lidé stále chuť na konzumaci mléka a mléčných výrobků. Společnost OLMA, a. s., sleduje současné trendy a pravidelně investuje do nové řady mléčných výrobků. Mezi nové mléčné produkty OLMA patří například výrobky s vysokým obsahem bílkovin a vitaminů, což umožňuje udržovat zákazníky, kteří mají zájem o zdravý životní styl a žijí aktivně.

5.9.5 Technologické faktory

Technologické faktory mají v mlékárenském průmyslu velký význam. Aby mohla být společnost konkurenceschopná a dosahovat lepších výsledků než konkurenční podniky, je třeba využívat nové technologie, díky kterým jsou podniky schopny zvýšit objem produkce, kvalitu výrobků, a tím i své tržby. Česká republika je členem Evropské unie a účastní se mezinárodních obchodních dohod, to znamená, že české podniky mají přístup téměř ke všem nejpokročilejším technologiím ve světě. Kromě toho existuje celá řada programů a fondů, které umožňují firmám získávat prostředky na investice do pokročilých výrobních i nevýrobních technologií. Společnost OLMA, a. s., je aktivním účastníkem dotačních programů a pravidelně získává prostředky z fondů České republiky a Evropské unie na modernizaci výrobních postupů. Dle účetní závěrky za rok 2022, společnost OLMA získala dotace v celkové částce 49 580 tis. Kč, z toho 21 847 tis. Kč investiční dotace na podporu zpracování zemědělských produktů a 27 537 tis. Kč dotace na provozní činnost. V roce 2021 společnost OLMA získala dotaci v celkové částce 85 246 tis. Kč, z toho 37 511 tis. Kč byla investiční dotace do technologie příjmů mléka, 25 279 tis. Kč byla investiční dotace na podporu zpracování zemědělských produktů a 21 942 tis. Kč byla provozní dotace. V rámci provozních dotací společnost OLMA dostává podporu účasti v režimech jakosti Q CZ. Tento program existuje pro podniky, které dobrovolně dodržují nadstandardní kvalitu svých výrobků.

Společnost OLMA se snaží obměňovat a průběžně modernizovat svou technickou a technologickou základnu. Rovněž využívá všech nových poznatků a trendů v odvětví mlékárenství a snaží se je neprodleně zavádět do praxe, pravidelně investovat peníze do nových technologií a procesů přinášejících zvýšení produkce, zisku i tržeb. Momentálně podnik realizuje ve svém závodě v Olomouci několik projektů. Jedním z nich je projekt

„Modernizace a zefektivnění výroby mléčných specialit“. Projekt řeší rozšíření portfolia fermentovaných mléčných specialit o míchané výrobky, rozšíření kapacity a modernizaci technologie pro pasteraci a homogenizaci mléka a smetany a zefektivnění mixování a paletizaci zabalených mléčných výrobků robotickou linkou. Cílem a výsledkem projektu bude nová linka pro výrobu fermentovaných mléčných specialit, jako jsou tvarohy s podílem smetany, zvýšeným obsahem bílkovin nebo smetanové tvarohové krémy a jogurty. Dále bude výsledkem linka pro pasteraci a homogenizaci mléka a smetany na výrobu mléčných specialit. Ke zvýšení efektivnosti přispěje nová linka na mixování zabalených mléčných výrobků na paletky a jejich následná paletizace. (olma.cz, 2023)

Dalším je projekt „Inovace ve výrobě fermentovaných výrobků“, který řeší vývoj a výrobu nových krémových a tekutých fermentovaných výrobků se sníženým obsahem laktózy. Projekt je zaměřen na vývoj a výrobu nových výrobků – jogurtů, zakysaných smetan a fermentovaných nápojů s podílem permeátu. Současně budou inovovány stávající výrobky, jako jsou bílé jogurty, ochucené jogurty a zakysané smetany. Pro realizaci projektu bude pořízena nová technologická linka na výrobu a balení nových a inovovaných výrobků a bude rovněž řešeno jejich chlazení a skladování včetně komponent určených pro ochucení výrobků. Finálním výsledkem projektu budou nové fermentované výrobky se sníženým obsahem laktózy. Některé z těchto výrobků budou obohacené cennými nutrienty. Přínosem budou také nové fermentované nápoje s přídavkem permeátu se sníženým obsahem laktózy a další výrobky. (olma.cz, 2023)

Projekt „Inovace technologie příjmu mléka a jeho ošetření“ řeší technologický proces příjmu mléka, skladování a jeho následné mechanické a tepelné ošetření před zpracováním na finální produkty. Realizací projektu se umožní oddělený příjem a skladování syrového mléka s různou kvalitou a jeho další zpracování na produkty s vyšší přidanou hodnotou jako jsou sýry, jogurty a sušená mléka. Finálním výsledkem projektu bude nová technologická linka pro příjem, výběr a skladování syrového mléka, možnost jeho odděleného zpracování pro různé skupiny výrobků s využitím jakostních znaků mléka pro obchodní a marketingové účely. (olma.cz, 2023)

Společnost OLMA, a. s., v souvislosti se zvýšením efektivity logistických procesů při zaskladnění a vyskladnění výrobků na paletách pořídí autonomní logistické vozíky s laserovým naváděním, skenery, ochranným rámem a senzory. Řídící SW autonomních logistických vozíků bude interface propojen s WMS systémem řízeného skladu. (olma.cz, 2023)

5.9.6 Ekologické faktory

Společnost OLMA přistupuje ke své výrobě zodpovědně i z pohledu ekologie. Cílem je, aby veškeré procesy byly přátelské k životnímu prostředí, tzn. že jsou řízeny s cílem trvale udržitelného rozvoje, snižování množství produkovaných odpadů, spotřeby energií a pitné vody a snižování znečištění produkovaných odpadních vod a emisí do ovzduší. Při výběru obalů pro výrobky řeší kromě užitných vlastností i jejich recyklovatelnost a ekologické dopady. Podnik se snaží minimalizovat negativní dopady na životní prostředí zlepšováním systému EMS a zavedením technologií šetrných k životnímu prostředí. (olma.cz, 2023)

Zásady a chování společnosti v oblastech jakosti, životního prostředí i společenské odpovědnosti jsou prověřovány nezávislými auditory. OLMA, a. s. je držitelem certifikátu IFS (jakost), ISO-14001 (životní prostředí) a SMETA (sociální odpovědnost).

5.10 Porterův model pěti sil

Porterův model pěti sil má za cíl analyzovat konkurenční prostředí, ve kterém podnik působí. Dalším cílem je identifikovat faktory, které ovlivňují konkurenční schopnost podniku v daném mikrookolí. Pět sil představuje stávající konkurenci, novou konkurenci, vliv odběratelů, vliv dodavatelů a substituční produkty.

Potenciální substituty

Společnost OLMA působí na klasickém trhu mléčných výrobků, kde je hlavní surovinou kravské mléko. V současné době k potenciálním substitutům lze zařadit alternativní produkty z rostlinných surovin, jako je například rostlinné mléko či jogurty z ovesných vloček nebo sóji. Důvodů, proč spotřebitel hledá alternativní varianty mléčných výrobků, může být několik, patří k nim například alergie na laktózu, ochrana životního prostředí nebo snaha snížit využívání zvířat při výrobě potravin. Velikost trhu rostlinných mléčných výrobků se dle databáze Passport v letech 2019–2022 zdvojnásobila. Očekává se, že velikost trhu alternativních mléčných výrobků v roce 2023 přesáhne jednu miliardu korun. Tento trh je rychle rostoucí s jedním hlavním hráčem, kterým je společnost DANON se svými výrobky Alpro (Passport, 2023)

Stávající konkurenti

Mléko a výrobky z něj představují základní produkty pro každodenní konzumaci. Z toho důvodů je trh s mléčnými výrobky vysoce nasycen velkým počtem malých a větších mlékáren. Společnost OLMA patří k těm větším producentům mléčných výrobků v České republice. Pokud budeme analyzovat stávající konkurenci z hlediska velikosti jejich podílu na trhu s mléčnými výrobky, můžeme je rozdělit na dvě skupiny. První skupina se skládá ze soukromých značkových větších mlékáren, kam patří také společnost OLMA. Druhá skupina konkurentů je představená obchodními řetězci, prostřednictvím kterých společnost OMLA realizuje prodej svých výrobků. Téměř všechny obchodní řetězce mají vybudované své vlastní privátní značky, které mají vysoký podíl na trhu.

Mezi stávající konkurenty ze skupiny značkových mlékáren patří následující firmy:

- Madeta, a. s. – podíl na trhu mléčných výrobků 10,3 %. Zároveň je Madeta největším prodejcem mléka s podílem na trhu mléka 13,5 %. (Passport, 2023)
- Savencia Fromage & Dairy – podíl na trhu mléčných výrobků 5,5 %. Tato společnost je známá značkami sýru Král sýrů a Sedlčanský. Největší podíl společnosti je na trhu sýrů, kde má podíl 14,1 %. (Passport, 2023)
- Danone, a. s. – podíl na trhu mléčných výrobků je 5 %. Společnost Danone se specializuje na trh jogurtů a jogurtových nápojů, kde má podíl 14,5 %.
- Mlékárna Kunín s. r. o.– Podíl na trhu mléčných výrobků je 4,5 %. Společnost Mlékárna Kunín dosahuje největší podíl na trhu s ostatními mléčnými výrobky, kam patří zmrzlina, ochucené tvarohové pomazánky a sladké mléčné tyčinky. Na tomto trhu má podnik podíl 12,5 %. (Passport, 2023)
- Upfield ČR, spol. s r.o. – Podíl na trhu mléčných výrobků je 3,7 %. Společnost Upfield je známá značkami margarínu a margarínových pomazánek Hera, Rama a Perla. Tento podnik dosahuje na trhu másla a margarínu podílu ve výši 22,5 %.

Mezi stávající konkurenty ze strany obchodních řetězců patří Lidl (podíl 5,8 %), Kaufland (podíl 5,5 %), Albert (podíl 5,1 %) a Tesco (podíl 4,7 %). (Passport, 2023)

Potenciální konkurenti

Možnost vstupu nových konkurentů je jednou z pěti sil, která má vliv na stávající subjekty na tomto trhu. Budování mlékárny je velmi náročným procesem, který potřebuje vynaložit vysoké kapitálové investice do výrobních ploch, strojních a mléčných linek, cisteren a do

specializovaných vozů pro transportování čerstvého mléka. Můžeme tedy říci, že jednou z hlavních bariér vstupu pro novou konkurenci na mlékárenský trh je kapitálová náročnost podnikání.

Jak už bylo zmíněno v PESTLE analýze, trh mlékárenské výroby je z hlediska legislativy velmi regulovaný. Regulace odvětví je daná nejen místními vyhláškami a pravidly, ale i celou řadou nařízení ze strany Evropské unie. Samozřejmě rozsáhlá regulace potřebuje vynaložení dodatečných nákladů a časových investic, proto ji můžeme považovat také za bariéru vstupu na tento trh. Můžeme konstatovat, že vznik nové konkurence ze strany českých podniků je s vysokou pravděpodobností nerealistický.

Nicméně Česká republika je otevřenou ekonomikou, která se nachází v Evropské unii, kde neexistují hranice pro pohyb zboží a kapitálu. Proto lze očekávat vstup nové konkurence s původem mimo český trh. K těmto konkurentům mohou například patřit podniky z Polska, které za některých místních okolností dokáží vyrábět potravinářské zboží s nižšími náklady. Potenciální konkurencí mohou také být podniky z Ukrajiny. Díky tomu, že na ukrajinské podnikatele neplatí legislativa Evropské unie a mají o hodně nižší náklady na pracovní sílu v porovnání s Českou republikou, tak mohou vyrábět s výrazně nižšími náklady než evropští podnikatelé. V současné době probíhá diskuze ohledně otevření evropského trhu pro ukrajinské producenty zemědělských výrobků.

Dodavatelé

Dle informací z webových stránek společnosti a výroční zprávy společnosti OLMA jsou hlavními dodavateli čerstvého mléka regionální farmáři. Společnost uvádí, že 93 % dodaného mléka splňuje nadstandardní požadavky kvality, díky čemuž je OLMA držitelem certifikátu kvality Q CZ. Tento program je realizován pod záštitou Ministerstva zemědělství. OLMA také uvádí, že se situace na trhu s čerstvým kravským mlékem v roce 2022 zhoršila. Jeden z důvodů zhoršení situace byl vyvoz mléka do sousedního Německa, kde se šířily obavy z nedostatku mléka. Kvůli této situaci OLMA nakoupila zhruba o 3 % méně suroviny než v roce 2021, i když ceny mléka vzrostly o 25 %.

Kromě dodávek mléka od českých farmářů má společnost OLMA uzavřené smlouvy na dodávku syrového kravského mléka s řadou sesterských podniků, které jsou součástí skupiny AGROFERT. Dle aktuální výroční zprávy je OLMA odběratelem mléka od šesti podniků v rámci této skupiny.

Odběratelé

Společnost OLMA realizuje své výrobky prostřednictvím všech známých obchodních řetězců. Firma také vlastní značkovou prodejnu v Olomouci, kde prodává své výrobky. Vlastní prodejna plní spíše propagační účely a na celkový obrat zboží nemá významný vliv. Dle informací z webových stránek společnosti probíhá realizace produkce prostřednictvím následujících maloobchodních a velkoobchodních sítí:

- Albert – maloobchodní síť prodejen;
- Albert Hypermarket – maloobchodní síť prodejen;
- Globus – maloobchodní síť prodejen;
- Lidl – maloobchodní síť prodejen;
- Kaufland – maloobchodní síť prodejen;
- Billa – maloobchodní síť prodejen;
- JIP – velkoobchod;
- Hruška – maloobchodní síť prodejen;
- Makro – velkoobchod;
- Košík.cz – internetový obchod;
- Tesco – maloobchodní síť prodejen.

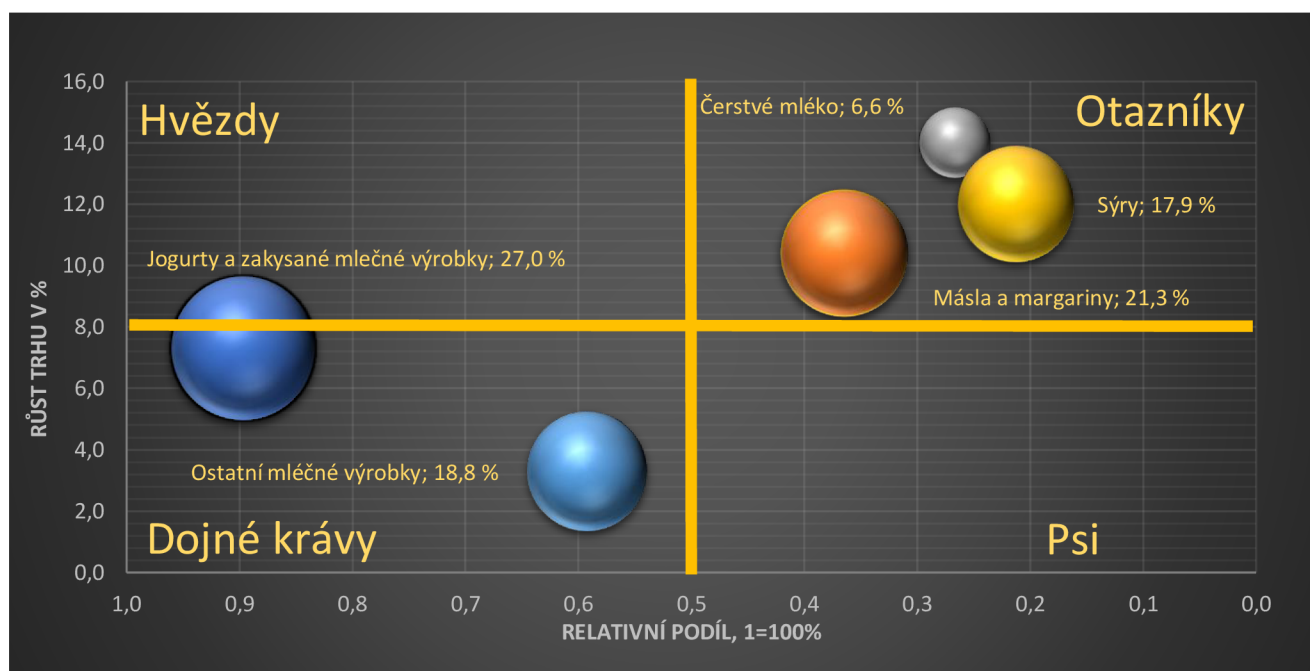
5.11 BCG analýza

K analýze portfolia produktů společnosti OLMA byl využit model BCG. Jako hlavní zdroj dat pro sestavení matice BCG posloužila databáze Passport. Mlékárenský průmysl byl pro účely této analýzy rozdělen do pěti hlavních skupin mléčných výrobků: jogurty a zakysané mléčné výrobky, másla a margaríny, čerstvé mléko, sýry a ostatní mléčné výrobky. Podnik aktivně vyrábí a prodává mléčné výrobky ze všech těchto kategorií. Osa X v BCG matici reprezentuje relativní tržní podíl konkrétních druhů výrobků na tržním podílu největšího konkurenta na konkrétním trhu. Vzhledem k tomu, že ani na jednom z uvedených trhů společnost nepřesahuje 100% podíl oproti konkurenci, byla použita maximální hodnota 1, která označuje, že podnik má stejný podíl na trhu jako hlavní konkurent.

Osa Y reprezentuje meziroční tempo růstu trhu v roce 2022. Třetím ukazatelem v BCG matici je velikost bubliny, která znázorňuje podíl prodeje konkrétních druhů výrobků na celkových tržbách společnosti OLMA. Je třeba podotknout, že BCG matice je sestavená pouze pro český trh, a proto po sečtení podílů všech výrobků vyjde hodnota 91,6 %. Tato

hodnota znamená, že podíl prodeje na českém trhu mléčných výrobků přináší pro podnik OLMA 91,6 % tržeb. Zbytek tržeb (8,4 %) pochází z trhů mimo Českou republiku nebo souvisí s prodejem nemléčných výrobků.

Graf 14 BCG matice společnosti OLMA, a. s.

Zdroj: Passport, 2023, vlastní zpracování

Z grafu č. 14 je zřejmé, že všechny skupiny výrobků spadají pouze do dvou kvadrantů BCG matice – Dojné krávy a Otazníky. Do kvadrantu Dojné krávy patří segmenty Jogurty a zakysané mléčné výrobky a Ostatní mléčné výrobky. Do kvadrantu Otazníky spadají výrobky ze segmentů Sýry, Čerstvé mléko a Másla a Margaríny. Z grafu lze také vyčíst, že činnost společnosti je diverzifikována a zacílena na různé segmenty. Lze konstatovat, že všechny druhy produkce s výjimkou čerstvého mléka generují značný podíl na tržbách společnosti.

Segment Jogurty a zakysané mléčné výrobky dle BCG matice leží v kvadrantu s názvem Dojné krávy. To znamená, že společnost OLMA zde dosahuje vysokého relativního tržního podílu (90 %) oproti největšímu konkurentovi v tomto segmentu – francouzské společnosti Danone. Společnost OLMA je druhým největším hráčem v tomto segmentu na českém trhu. OLMA stále investuje značné finanční prostředky do vývoje produktové řady v tomto segmentu. OLMA je známá na českém trhu především značkou

jogurtů Florian. V současné době se OLMA snaží uspokojit různé preference spotřebitelů v tomto segmentu, a proto kromě klasických jogurtů nabízí také BIO jogurty, jogurty s vysokým obsahem proteinu a také jogurty pro děti. Zároveň tento segment je pro společnou OLMA nejvíce úspěšný z hlediska generování tržeb, produkty z toho segmentu mají 27% podíl na celkových tržbách.

Dalším segmentem, kde společnost OLMA dosahuje významného tržního podílu, je kategorie Ostatní mléčné výrobky. Zároveň se tento segment nachází na nízkorostoucím trhu. Do tohoto segmentu spadají produkty z řady ochucených pomazánek a mléčných dezertů. Daný segment leží v kvadrantu Dojné krávy a má podíl na celkových tržbách ve výši 18,8 %. Tato kategorie produktů je známa především chlazenými dezerty Carte d'Or, OLMA pudingem a dezertem ze zakysané smetany Cavalier. Lze konstatovat, že společnost stále investuje finanční prostředky do rozvoje daného segmentu.

Segment Másla a margariny v BCG matici leží v kvadrantu Otazníky, to znamená, že produkty z daného segmentu mají nízký relativní podíl na rychle rostoucím trhu. Mezi produkty segmentu patří klasické olomoucké máslo, margarín a margarínové pomazánky značky Zlatá Haná. V daném segmentu je těžké si představit velkou různorodost produktů, ale přesto společnost OLMA získává 21,3 % svých tržeb z dané kategorie produktů. Jedním z důvodů nízkého relativního podílu je omezená distribuce olomouckého másla, které se neprodává v obchodních řetězcích Lidl a Albert.

Segment Sýry se nachází v kvadrantu Otazníky a generuje pro společnost OLMA 17,9 % tržeb. Základní nabídka v tomto segmentu je představena různými druhy sýrů s modrou a bílou plísní.

Posledním segmentem BCG matice, který se také nachází v kvadrantu Otazníky, jsou produkty z kategorie Čerstvé mléko. Tento segment má nejmenší podíl na tržbách společnosti (6,6 %) a zároveň dosahuje nízký relativní tržní podíl. OLMA nabízí jen 3 druhy čerstvého mléka: Mléko BIO, klasické čerstvé polotučné mléko a tučné selské mléko. Společnost OLMA nevyrábí trvanlivé a bezlaktózové mléko. Jedním z důvodů nízkého tržního podílu může tedy být omezená nabídka mléka.

5.12 SWOT analýza

Tabulka 20 SWOT analýza společnosti OLMA, a.s.

Silné stránky	Slabé stránky
Silná obchodní značka s dlouholetou tradicí	Závislost na dodávkách mléka
Zkušený management	Závislost na obchodních řetězcích
Lepší finanční výsledky v porovnání s odvětvím	
Úspory z rozsahu	
Diverzifikované portfolio výrobků	
Certifikáty a ocenění vlastních výrobků	
Nízká zadluženost	
Vysoká rentabilita	
Příležitosti	Hrozby
Využití dotačních programů	Snížení kupní síly obyvatelstva
Vysoké bariéry vstupu do odvětví	Velmi nízká nezaměstnanost
Přliv nové pracovní síly ze zahraničí	Vysoká inflace
Nové potenciální trhy v EU	Nedostatek surovin
Růst zájmu o nové zdravější mléčné a alternativní výrobky	Zrušení některých dotačních programů zavedením úsporného balíčku

Zdroj: vlastní zpracování, 2023

Silné stránky

Společnost OLMA má na základě provedených analýz v této práci nepochybně velké množství silných stránek. Jde o rozpoznatelnou obchodní značku, kterou společnost buduje na českém trhu již od roku 1967. Díky tomu má velké množství stálých a loajálních zákazníků, kteří tuto značku znají a zároveň preferují české výrobky. OLMA je součástí největšího holdingového konglomerátu AGROFERT, který působí v České republice převážně na zemědělském a potravinářském trhu. Toto umožňuje získávat velké zkušenosti a inspirovat se postupy managementu z ostatních podniků holdingu. Kromě toho má podnik přístup k mezipodnikovým službám a může výhodně nakupovat základní surovinu – čerstvé mléko, kterého je v současné době na českém trhu nedostatek kvůli exportu do sousedních zemí.

Jak už bylo zmíněno, OLMA je jedním z největších zpracovatelů mléka, což umožňuje získávat úspory z rozsahu, které se projevují ve snížení nákladů a vysoké rentabilitě podniku. Na základě provedené BCG analýzy bylo jasně vidět, že společnost má velmi diverzifikované portfolio svých výrobků. Tržby ze všech skupin produktů, kromě čerstvého

mléka, jsou rovnoměrně rozdělené. Dalším důležitým faktorem je získání řady certifikátů a ocenění, které potvrzují kvalitu výrobků, což má vliv na udržení stálých zákazníků a získávání nových. Nízká zadluženost společnosti OLMA má také pozitivní efekt na rentabilitu, protože společnost není nucená platit vysoké úrokové náklady v době vysokých úrokových sazeb. Kromě toho dává nízká zadluženost prostor k získání vnějšího financování pro případný rozvoj a inovaci výrobních kapacit.

Slabé stránky

Hlavní slabá stránka společnosti OLMA spočívá v tom, že hlavními odběrateli mléčných výrobků jsou větší maloobchodní sítě, které jsou v České republice zastoupeny zahraničními maloobchodními řetězci. Velice často mají tyto sítě dominantní postavení vůči tuzemským dodavatelům zboží, což využívají k tomu, aby mohli tlačit na snížení cen. Zároveň tyto řetězce propagují výrobky pod svými privátními značkami, které obvykle stojí o něco méně. Za slabou stránku společnosti můžeme také považovat určitou závislost na dodavatelích hlavní suroviny – čerstvého mléka. I přesto, že OLMA částečně nakupuje surovinu v rámci skupiny AGROFERT, je velice závislá na dodávkách mléka od místních farmářů.

Příležitosti

V rámci PESTLE analýzy byly představené dotace, které společnost OLMA získává ze státního rozpočtu nebo z fondů Evropské unie. Dotační programy pro zemědělce a pro výrobce nezbytných potravin existují z toho důvodu, že zemědělství a potravinářství poskytuje strategickou bezpečnost pro Evropskou unii. Z tohoto hlediska je třeba podporovat domácí podniky, aby mohly být konkurenceschopnými vůči podnikům ze třetích zemí. Správné využití dotací je dobrou příležitostí pro podnik působící na potravinářském trhu.

Za další příležitost pro podnik můžeme považovat vysoké bariéry vstupu do odvětví, které byly představeny v Porterově analýze pěti sil. Díky technologické náročnosti odvětví a řadě legislativních faktorů existuje nízká pravděpodobnost, že do odvětví vstoupí noví konkurenti. Tuto skutečnost podnik může využít pro dosažení maximálního podílu na existujícím trhu s mléčnými výrobky.

V současné době společnost vykazuje velmi malou aktivitu na trzích sousedních členských států. Z výroční zprávy a BCG analýzy vyplývá, že většina tržeb společnosti, kolem 92 %, pochází z domácího trhu. V danou chvíli podnik působí na slovenském,

maďarském a polském trhu. Neexistence bariér pro pohyb zboží je příležitostí ke zvýšení podílu na trzích okolních zemí.

K dalším příležitostem patří růst zájmu obyvatelstva o zdravý životní styl. To znamená, že lidé budou častěji vyhledávat mléčné či nemléčné produkty se sníženým množstvím cukru, tuku, laktózy a tak dále. Na trhu zdravých mléčných produktů společnost již má zavedenou řadu produktu s názvem *HIGH Protein* kam spadají mléčné nápoje, jogurty a pudinky se sníženým obsahem cukru a zvýšeným obsahem bílkovin. Společnost OLMA také vstoupila na nový trh alternativních nemléčných produktů s novou značkou *GREEN DAY*, což jsou produkty rostlinného původu. Na trhu s plant-based výrobky má společnost velmi malý relativní podíl, který nedosahuje ani 0,5 %. Důležitým faktorem je, že společnost již má hotový produkt, kterým může v budoucnu obsadit nový trh.

Hrozby

Nepříznivá ekonomická situace v České republice a v řadě jiných zemí se projevuje růstem inflace a snížením HDP. Kromě toho ovlivňuje i kupní sílu obyvatelstva, která v poslední době vykazuje významný pokles. Zvýšení cen vstupu na jedné straně a snížení kupní síly obyvatelstva na druhé představují pro podnik určitou hrozbu, se kterou se bude muset jeho vedení vypořádat.

Trh práce je v České republice v poslední době velice přehřátý, což se projevuje chronickým nedostatkem pracovní síly a zvýšením osobních nákladů. Tato skutečnost stejně působí na společnost OLMA jako hrozba.

V rámci úsporného balíčku se aktuální vláda chystá omezit dotační programy. Společnost OLMA je klasickým příjemcem dotaci, na kterou budou mít nová opatření samozřejmě vliv. Dle článku serveru Seznam Zprávy ze srpna 2023 by nová opatření měla snížit dotace zemědělcům a výrobcům potravin o 10 miliard korun. Společnost OLMA byla jedním z největších příjemců dotačního programu DP 13, v rámci kterého jen v roce 2022 získala částku 14 809 532 Kč. Předpokládá se, že pokud bude úsporný vládní balíček přijat, OLMA přijde o možnost čerpaní dotací v tomto programu (Horáček, 2023).

6 Diskuse

Tato kapitola práce obsahuje shrnutí a podrobnější diskuzi výsledků provedených analýz, popsaných ve vlastní části této diplomové práce. Analýzy byly provedeny pro společnost OLMA, a. s., a to za období 2018–2022. V další části této kapitoly je navrženo doporučení na základě výsledků provedených analýz vnitřního a vnějšího okolí podniku.

Jako první analýza vnitřního prostředí byla provedena analýza poměrových ukazatelů, která má za cíl poskytnout informace, jak na tom vlastně podnik je z hlediska rentability, likvidity, zadluženosti a obratovosti. Pro provedení analýzy likvidity byly vybrány tři základní ukazatele: okamžitá likvidita, pohotová likvidita a běžná likvidita. Z výsledků výpočtů vyplývá, že ve všech třech druzích likvidit je společnost v dobrém stavu, což ukazuje na to, že podniku v blízké budoucnosti nehrozí riziko nesplacení svých závazků. Naopak u pohotové likvidity společnost dokonce překračuje doporučenou hodnotu, která je dle Růčkové (2021) stanovená na hranici 1, případně 1,5. U společnosti OLMA byl tento ukazatel v některých letech roven 1,86. Co se týče okamžité likvidity, tak ta se ve sledovaných letech pochybovala těsně pod hodnotou 0,6. V odborné literatuře se můžeme setkat s více názory autorů na optimální hodnotu tohoto ukazatele. Například Růčková (2023) píše, že optimální úroveň okamžité likvidity pro Českou republiku je 0,6. Podle tohoto tvrzení a vzhledem k velikosti podniku lze říct, že hodnota okamžité likvidity společnosti OLMA je dostačující. Avšak by bylo vhodné vzhledem k nejisté situaci v ekonomice zvýšit stav volných peněžních prostředků na účtech společnosti přibližně o 10 %, aby se úplně eliminovalo riziko přidaného nesplacení závazků.

V rámci analýzy ukazatelů rentability byly vybrány 4 ukazatele: rentabilita vlastního kapitálu, rentabilita celkového kapitálu, rentabilita tržeb a nákladovost. Co se týče ukazatelů rentability vlastního a celkového kapitálu, tak společnost dosahuje poměrně dobrých výsledků, i když klasické výrobní potravinářské podniky již delší dobu nepatří k těm s vysokou rentabilitou. V letech 2018–2022 se rentabilita celkového kapitálu pohybovala v intervalu od 11,1 % do 14,4 % a rentabilita vlastního kapitálu od 13,3 % do 16,5 %, což je v porovnání s bezrizikovou sazbou v ekonomice (rf) velmi dobrým výsledkem. Dle statistiky ČNB (2023) výnosy desetiletých státních dluhopisů se pohybovaly v intervalu od 1,1 % v roce 2020 do 4,52 % v roce 2022. Naopak u ukazatele nákladovosti je vidět, že v průměru musí podnik vynaložit 95 haléřů nakladu, aby dosáhl 1 koruny zisku. Ve srovnání s výsledky odvětví, kde nákladovost v roce 2019 byla 97,3 haléřů na jednu korunu zisku (EAT),

dosahuje podnik lepších výsledků. Nicméně doporučení pro podnik by spočívalo v hledání cest k vnitřním úsporám tak, aby došlo ke snížení celkové nákladovosti.

Další část analýzy poměrových ukazatelů byla zaměřena na výpočet ukazatelů zadluženosti společnosti. Výsledky analýzy ukázaly, že podnik je ve větší míře financován z interních zdrojů. Koeficient zadluženosti se v letech 2018–2022 pohyboval v rozmezí od 29 % do 33 %. Tato skutečnost určitě pozitivně ovlivňuje celkovou bonitu podniku, nicméně je známý fakt, že vlastní kapitál je obvykle pro podnik dražší než kapitál cizí. Podnik má možnost půjčit si peníze na investice do inovací a modernizaci výrobních kapacit, což by se mohlo projevit ve snížení nákladovosti a zvýšení přidané hodnoty. Vzhledem k ekonomické situaci, která se projevuje také i ve výši úrokových sazeb, by bylo pro podnik lepší počkat, až dojde ke snížení sazeb, a až poté přemýšlet o možnosti půjčení peněz na volném trhu.

Poslední částí analýzy poměrových ukazatelů byl výpočet aktivity podniku, kam patřily ukazatele obratovosti celkových aktiv, dlouhodobého majetku, zásob, pohledávek a závazků z obchodních vztahů. Co se týče obratovosti celkových aktiv, tak podnik v ní dosahuje velmi dobré hodnoty, která se ve sledovaných letech pohybovala kolem 2, což dvakrát převyšuje minimální doporučenou hodnotu 1. Dle Růčkové (2023) vyšší hodnota obratu aktiv je důkazem efektivního využití zdrojů. Doba obratu dlouhodobého majetku je také ve velmi dobrem stavu. Tento ukazatel se pohyboval v intervalu od 4,32 do 4,73. U doby obratu pohledávek a závazků nedochází k narušení finanční stability, což znamená, že doba splacení pohledávek je menší než doba splacení závazků. Doba obratu zásob se pohybovala v intervalu od 19 do 24 dnů, což je v porovnání s odvětvím také velmi dobrý výsledek.

V rámci finanční analýzy byla provedena analýza osobních nákladů, ze které vyplývá, že ve společnosti se skoro nezměnil počet pracovníků. Z hlediska hrubých osobních nákladů došlo k mírnému nárůstu. Tyto náklady vzrostly z 486 tis. Kč na jednu osobu v roce 2018 na 611 tis. Kč na jednu osobu v roce 2023, celkový nárůst mezd v procentním vyjádření dosahuje úrovně 26 % na zaměstnance. Nelze konstatovat, že došlo k velkému nárůstu reálných mezd, protože 26 % přibližně odpovídá celkové inflaci za toto sledované období. Naopak k významnému nárůstu došlo ze strany přidané hodnoty, která se v přepočtu na jednoho zaměstnance ve sledovaných letech zvýšila z 761 tis. Kč na 1 376 tis. Kč, což je v procentním vyjádření 81 %.

Dalším analyzovaným ukazatelem je čistý pracovní kapitál. Pavelková, Knápková, Šteker a Remeš (2017) uvádějí, že ukazatel ČPK reprezentující krátkodobou finanční

stabilitu podniku by měl dosahovat hodnoty 30 % až 40 %. V této části můžeme konstatovat, že společnost má zajištěný finanční polštář. Podíl čistého pracovního kapitálu na oběžných aktivech se ve sledovaném období pohyboval v rozmezí od 40 % do 58 %. Vzhledem k tomu, že OLMA je klasickým výrobním podnikem, by tento ukazatel měl být vždy na vysoké úrovni, protože s využitím strojů a velkého počtu pracovníků roste nárok na hodnotu čistého pracovního kapitálu pro zajištění plynulého provozu výroby. Doporučením pro podnik by bylo i dále udržovat přijatelnou úroveň čistého pracovního kapitálu.

Ke zhodnocení finanční situace podniku byly využity tři bankrotní a bonitní modely: Kralickův Quicktest, Altmanův index a Tafflerův index. Dle všech modelů je OLMA klasifikovaná jako bonitní podnik. Největší pozitivní vliv na Tafflerův index měly poměry oběžných aktiv a cizího kapitálu a tržeb s celkovými aktivy, což bylo možné očekávat z analýzy poměrových ukazatelů, kde podnik vykázal nízkou míru zadluženosti a vysokou míru obratovosti aktiv. Výsledky Kralickůva modelu byly pozitivně ovlivněny nízkými hodnotami ukazatelů zadluženosti a vysokou návratností investic.

Pro porovnání společnosti OLMA s odvětvím byla vybrána grafická spider analýza, která pomocí spider grafu znázorňuje postavení společnosti z hlediska poměrových ukazatelů oproti průměru v odvětví. Z této analýzy vyplývá, že skoro všechny ukazatele společnosti OLMA jsou nadprůměrné v porovnání s odvětvím. Nejlépe se společnosti daří v ukazatelích rentability, které několikanásobně převyšují ukazatele odvětví. Také z této analýzy lze vyčíst, že odvětví podniku má problém s okamžitou likviditou, která měla hodnotu 0,18, což je dle Ministerstva průmyslu a obchodu považováno za hodnotu kriticky nízkou. U společnosti OLMA se tato hodnota pohybuje těsně pod doporučenou hranicí 0,6. OLMA také vykazuje větší hodnoty obratovosti a samofinancování.

Analýza strategického okolí byla rozdělena na několik dílčích částí: PESTLE analýza, Porterova analýza pěti sil, BCG analýza a SWOT analýza.

V rámci PESTLE analýzy byly identifikované faktory, které mají či budou mít vliv na podnik z vnějšího prostředí. Ze strany politických faktorů má největší vliv na podnik vypuknutí války na Ukrajině, která způsobila a způsobuje hodně negativních jevů v ekonomické situaci. Podnik především ovlivňuje velké zvýšení cen vstupu: energie, materiálu, a hlavně základní suroviny – syrového mléka, které zdražilo v roce 2022 o desítky procent. Další negativní faktory byly utlumení ekonomického růstu České republiky, snížení kupní schopnosti obyvatelstva, růst indexu cen výrobců a indexu spotřebitelských cen. Společnost též ovlivňuje přehřátý trh práce a velmi nízká nezaměstnanost v České republice,

a proto se podnik potýká s chronickým nedostatkem kvalifikované pracovní síly v neadministrativní oblasti.

Ze strany legislativních faktorů bude podnik ovlivněn novými krizovými vládními opatřeními, které jsou zaměřeny na zvýšení daní a snížení dotací. Vzhledem k tomu, že OLMA je příjemcem dotací v rámci programu DP13, který se vláda chystá zrušit, bude to mít pro podnik negativní důsledek. (Horáček, 2023).

Při Porterově analýze pět sil bylo ohodnocené konkurenční prostředí podniku. Novým potenciálním substitutem jsou alternativní mléčné výrobky. Trh rostlinných výrobků je relativně nový a vykazuje velmi rychlý růst. V současné době je hlavním hráčem na trhu alternativních mléčných výrobků společnost DANONE, která má na tomto trhu více než 50% podíl. Pozitivní stránkou je to, že společnost OLMA již má plant-based výrobky, které se prodávají pod značkou GREEN DAY. Nicméně OLMA má na tomto trhu velmi nízký podíl, který nedosahuje ani 0,5 %. Doporučením by mohlo být zvýšení investic do propagace těchto výrobků, což by mohlo přispět k růstu podílu na plant-based trhu a získat loajální zákazníky ze skupin obyvatel, které z nějakého důvodu nekonzumují klasické mléčné výrobky.

Hlavním stávajícím konkurentem z řady tuzemských podniku je MADETA. Ostatní velcí hráči na trhu mléčných výrobků jsou představeni zahraničními podniky a obchodními řetězci, které prodávají mléčné výrobky pod privátními značkami. Zároveň jsou obchodní řetězce hlavním odběratelem společnosti OLMA. Kromě obchodních sítí podnik realizuje své výrobky prostřednictvím velkých internetových obchodů Košík.cz a Rohlík.cz.

V rámci BCG analýzy bylo zjištěno, že všechny skupiny výrobků společnosti spadají do kvadrantu Dojné krávy a Otazníky. Důležitým faktorem je, že všechny skupiny produktů společnosti, kromě čerstvého mléka, mají vysoký relativní podíl na tržbách. Vzhledem k nasycenosti trhu a soustředění konkurence na konkrétní druhy mléčných produktů nemá OLMA na žádném z trhů dominantní postavení. Dojné krávy společnosti jsou představné dvěma kategoriemi výrobků: Jogurty a zakysané mléčné výrobky a Ostatní mléčné výrobky. Z výroční zprávy společnosti je zřejmé, že OLMA těmto výrobkům věnuje velkou pozornost a pravidelně investuje do vývoje receptury a pestrosti nabídky zboží v těchto dvou kategoriích, což jsou hlavní důvody, proč mají tyto produkty velký relativní tržní podíl na trhu a zároveň generují podniku dobré tržby. Dle mého názoru by podnik měl zachovat investice do svých Dojných krav a pokusit se získat dominantní postavení na trhu minimálně v kategorii Jogurty a zakysané mléčné výrobky.

Otazníky jsou představeny výrobky z následujících skupin: Čerstvé mléko, Sýry, Másla a Margaríny. Čerstvé mléko má jeden z nejmenších tržních podílů a zároveň generuje málo tržeb (6,6 %). Důvodem je omezená nabídka mléka, kde očividně chybí trvanlivé a bezlaktózové mléko. Podnik by měl uvažovat o rozšíření nabídky minimálně o mléko trvanlivé. Prodej sýrů generuje pro podnik vysoké tržby (17,9 %), ale mají zároveň nejmenší relativní podíl na trhu (0,2 %), což svědčí o tom, že je to opravdu velký trh, na kterém jsou dostupné příležitosti pro podnik. Důvodem nízkého relativního podílu může být zase omezená nabídka, která je představená jen sýrem s bílou a modrou plísní. Hlavním doporučením k získání většího podílu na trhu sýrů je rozšíření nabídky o tvrdé, polotvrdé a měkké sýry. Kategorie Másla a Margaríny je představena produktem Olomoucké máslo a značkou margarínu a margarínových pomazánek Zlatá Haná. V této kategorii není moc velký prostor pro inovace a rozšíření nabídky, proto není třeba vynakládat dodatečné investice do rozšíření produktové řady. Nicméně bylo zjištěno, že Olomoucké máslo se neprodává v některých populárních obchodních sítích, což může být jedním z důvodů nízkého relativního podílu. Rozvoj distribučních sítí pro Olomoucké máslo by mělo mít pozitivní vliv na tržní podíl tohoto produktu.

Na základní analýzu vnitřního a vnějšího prostředí byla sestavena SWOT matice, která obsahuje silné a slabé stránky a také hrozby a příležitosti. U společnosti OLMA existuje velké množství silných stránek. OLMA má dobré jméno a jde o uznávanou obchodní značku, kterou společnost buduje na českém trhu od roku 1967. Kromě toho je společnost od roku 2008 součástí holdingu AGROFERT. Z tohoto členství společnost čerpá řadu benefitů, například zkušený management a přístupy ke službám a nákupům v rámci holdingu. Silnou stránkou společnosti jsou také velmi dobré finanční ukazatele a nízká zadluženost.

Jako slabé stránky byly identifikovány dvě: závislost na odběratelích a závislost na dodavateli. Výrobní podnik se nachází uprostřed dodavatelského řetězce, kde zdola na něj tlačí farmáři, kteří byli nuceni zvýšit ceny surovin kvůli ekonomickým faktorům, a shora odběratelé ve formě velkých mezinárodních obchodních řetězců, které mají dominantní postavení na trhu, a tak mohou tlačit na snížení cen výrobců.

Mezi příležitosti patří možnost čerpání dotací z řady tuzemských a evropských fondů, které jsou poskytovány za účelem zajištění potravinářské bezpečnosti členské unie. Tyto finanční prostředky by společnost měla správně investovat do rozšíření a inovace výrobních kapacit. Důležitým a pozitivním faktorem pro podnik je omezený vstup nové konkurence do odvětví. To je především spojeno s kapitálovou náročností odvětví a vysokou mírou

regulace, což se také projevuje v překážkách pro vznik nových konkurentů. Podnik by měl využít příležitost otevřených trhů Evropské unie a pokračovat s expanzivní politikou na okolní trhy, aby tím pádem mohl snížit závislost na domácích odběratelích.

Největší hrozba pro podnik spočívá v nejisté ekonomické situaci, která se projevuje v řadě negativních faktorů ovlivňujících podnik. K hlavním faktorům patří růst cen na B2B trhu na jedné straně a snížení kupní síly obyvatelstva na druhé. Těžká ekonomická situace také nutí vládu k zavedení úsporných opatření a jedním z nich může být zrušení některých dotačních programů, ze kterých OLMA čerpá prostředky na pokrytí některých nákladů nebo na investice do obnovy výrobních kapacit.

7 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo posouzení ekonomické situace a finančního zdraví společnosti OLMA, a. s., za období 2018–2022 pomocí metod finanční a strategické analýzy. Dalším cílem bylo na základě informací získaných z analýz navrhnout vhodná doporučení pro podnik, která by měla přispět ke zlepšení celkové ekonomické situace a postavení podniku na trhu.

Vlastní, prakticky orientovaná část práce se komplexně věnuje rozboru a zhodnocení celkové ekonomické situace ve společnosti OLMA, a. s. Nejprve byla představena společnost, její historie, základní charakteristiky a řídicí struktura. Následně byly vypočítány některé ukazatele finanční analýzy, relevantní pro vybranou společnost: analýza poměrových ukazatelů, analýza mzdových nákladů a bonitní a bankrotní modely. Poslední, ale neméně důležitou součástí finanční analýzy byla spider analýza, kde bylo graficky představeno postavení podniku z pohledu poměrových ukazatelů v rámci odvětví. Druhá polovina vlastní práce byla věnována zhodnocení vnějšího prostředí podniku pomocí analýzy PESTLE, kde bylo zhodnoceno makrookolí, Porterova modelu pěti sil, kde bylo zhodnoceno mikrookolí, a BCG analýzy, kde bylo zhodnoceno produktové portfolio podniku na jednotlivých trzích. Finálním bodem vlastní práce byla analýza SWOT, kde byly na základě předešlých analýz přestaveny nejen silné a slabé stránky společnosti, ale také hrozby i příležitosti.

Poslední část diplomové práce se věnuje shrnutí všech provedených analýz a návrhu konkrétních opatření a doporučení, které by měly přispět ke zlepšení ekonomické situace ve společnosti OLMA. Na základě analýzy poměrových ukazatelů lze konstatovat, že podnik má vysokou rentabilitu, přijatelnou likviditu, nízkou zadluženost a vysokou obratovost. Z analýzy mzdových nákladů vyplývá, že za sledované období prudce vzrostla přidaná hodnota práce. Společnost také udržuje přijatelnou úroveň čistého pracovního kapitálu pro svůj obor podnikání. Dva ze tří bonitních modelů ukázaly, že OLMA je bonitním podnikem. Dle Kralickova modelu však podnik spadá do šedé zóny. Spider analýza prokázala, že podnik má v rámci odvětví nadstandardní poměrové ukazatele. V závěru finanční analýzy lze konstatovat, že společnost OLMA je finančně zdravým podnikem.

Na základě strategické analýzy bylo stanoveno, že podnik se setkává s řadou hrozeb souvisejících se zhoršením ekonomické situace. Podnik by měl být připraven na snížení kupní síly obyvatelstva a růst vstupních nákladů. V této situaci je potřeba konsolidovat síly

a vyrábět kvalitní produkt s minimálním zvýšením prodejní ceny. Společnost se navíc nachází uprostřed dodavatelského řetězce, což ji činí závislou na dodavatelích a odběratelích, kteří mají na tuzemském trhu dominantní postavení. Podnik by měl i nadále expandovat na zahraniční trhy, a tím snížit svoji závislost na tuzemských odběratelích. BCG analýza ukázala, že podnik má velmi diverzifikované portfolio a téměř všechny výrobky se vysoce podílejí na tržbách. Na druhé straně podnik nemá dominantní postavení na žádném z trhu mléčných produktů.

V rámci diskuze výsledků bylo doporučeno rozšířit nabídku sýrů a mléka a najít nové odběratele pro Olomoucké máslo. Tato doporučení by měla přispět ke zvýšení tržeb a podílu na jednotlivých trzích mléčných výrobků. V závěru je třeba říct, že OLMA má velký potenciál a dostatek zdrojů na překonání těžké ekonomické situace.

8 Seznam použitých zdrojů

Analýza vývoje ekonomiky ČR / říjen 2023. Online. 2023 [cit. 2023-11-01]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/analyza-vyvoje-ekonomiky-cr---rijen-2023--277436/>

BLAŽKOVÁ, Martina. *Marketingové řízení a plánování pro malé a střední firmy*. Praha: Tiskárny Havlíčkův Brod, 2007. ISBN 9788024715353.

Co to je inflace. Online. 2023. [cit. 2023-11-01]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Co-to-je-inflace/>

DĚDINA, Jiří a Jiří ODCHÁZEL. *Management a moderní organizování firmy*. Praha: Grada Publishing, 2007. Expert (Grada). ISBN 978-802-4721-491.

DĚDINA, Jiří a Václav CEJTHAMR. *Management a organizační chování: manažerské chování a zvyšování efektivity, řízení jednotlivců a skupin, manažerské role a styly, moc a vliv v řízení organizací*. Praha: Grada, 2005. Expert (Grada). ISBN 80-247-1300-4.

DEDOUCHOVÁ, Marcela. *Strategie podniku*. Praha: C.H. Beck, 2001. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9603-4.

DVOŘÁČEK, Jiří. *Interní audit a kontrola*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9805-3.

HOBZA, Vladimír, Vladimír HOBZA a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ. *Manažerská ekonomika: kapitoly k finanční analýze: výkladový text, příklady a případové studie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-802-4448-893.

HORÁČEK, Filip. *Dotacní čistka v zemědělství začíná*. Online. In: Seznam Zprávy. 2023. [cit. 2023-11-19]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-dotacni-cistka-v-zemedelstvi-zacina-stat-oholi-hlavne-velke-podniky-236104>

HORSKÁ, Viola. *Koučování ve školní praxi*. Praha: Grada, 2009. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4724-508.

Hrubý domácí produkt (HDP). Online. 2023. [cit. 2023-11-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/hruby_domaci_produk_t_-hdp-

Inflace, spotřebitelské ceny. Online. 2023. [cit. 2023-11-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/inflace_spotrebitelske_ceny

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Strategický marketing*. Praha: Grada, 2008. Expert (Grada). ISBN 978-802-4726-908.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Strategický marketing: strategie a trendy*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4670-8.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 3. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2010. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-807-4001-949.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

MALLYA, Thaddeus. *Základy strategického řízení a rozhodování*. Expert (Grada). Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1911-5.

MAREŠ, David. *Nové trendy ve financích a ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-920-6.

PASSPORT. Online. [cit. 2023-11-21]. Dostupné z: <https://www.euromonitor.com/our-expertise/passport>

Ratingové ohodnocení vybraných zemí. Online. 2023. [cit. 2023-11-01]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/o_cnb/mezinarodni-vztahy/srovnavaci-tabulka/

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-3124-2.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2010. Finanční řízení. ISBN 978-802-4733-081.

SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel BUCHTA. *Strategická analýza*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9367-1.

SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOŘ. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-802-4733-395.

SYNEK, Miloslav, Heřman KOPKÁNĚ a Markéta KUBÁLKOVÁ. *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-807-4001-543.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0048-4.

VÁCHAL, Jan a Marek VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4642-5.

VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-1701-7.

VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3647-1.

Zaměstnanost, nezaměstnanost – časové řady. Online. 2023. [cit. 2023-11-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/zam_cr

9 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

9.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Základní struktura rozvahy	19
Obrázek 2 PESTLE analýza.....	27
Obrázek 3 Porterův model pěti sil.....	28
Obrázek 4 Využití výsledků SWOT analýzy	31
Obrázek 5 SWOT matice	31
Obrázek 6 Schéma SWOT analýzy.....	32
Obrázek 7 Schéma rozdělení sektorů pro spider analýzu	47
Obrázek 8 Obecná podoba grafického vyjádření spider analýzy	48
Obrázek 9 BCG matice	49
Obrázek 10 Logo společnosti OLMA, a. s.....	51
Obrázek 11 Vybrané produkty společnosti OLMA, a. s.....	52
Obrázek 12 Organizační struktura společnosti OLMA, a. s.	53

9.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Uživatelé finanční analýzy.....	15
Tabulka 2 Základní členění výkazů dle druhového členění.....	20
Tabulka 3 Základní členění výkazů dle účelového členění	21
Tabulka 4 Výkaz o změnách vlastního kapitálu	23
Tabulka 5 Hodnocení nevýrobní společnosti Altmanovou analýzou	43
Tabulka 6 Hodnocení indexu IN.....	44
Tabulka 7 Hodnocení nevýrobní společnosti Tafflerovým indexem	45
Tabulka 8 Hodnocení ukazatelů Kralickova Quicktestu.....	46
Tabulka 9 Hodnocení Kralickova Quicktesu	46
Tabulka 10 Ukazatele rentability	55
Tabulka 11 Ukazatele zadluženosti.....	57
Tabulka 12 Ukazatele aktivity	58
Tabulka 13 Kralickův Quicktest	60
Tabulka 14 Altmanův model.....	61

Tabulka 15 Tafflerův index	61
Tabulka 16 Ukazatele produktivity práce	62
Tabulka 17 Čistý pracovní kapitál v letech 2018–2022	63
Tabulka 18 Spider analýza.....	64
Tabulka 19 Počet obyvatel ČR za období 2010–2022.....	74
Tabulka 20 SWOT analýza společnosti OLMA, a.s.	86

9.3 Seznam grafů

Graf 1 Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2018–2022.....	54
Graf 2 Porovnání ukazatelů ROA a ROE s re 2018–2022	56
Graf 3 Spider analýza	65
Graf 4 Vývoj HDP v letech 2017–2023.....	69
Graf 5 Výdaje na HDP v letech 2018–2023	70
Graf 6 Analýza vývoje ekonomiky ČR v červnu 2023	71
Graf 7 Měsíční vývoj meziročního indexu spotřebitelských cen v letech 2016–2023.....	72
Graf 8 Indexy cen výrobců – meziroční změny v letech 2021–2023	73
Graf 9 Vývoj nezaměstnanosti v Česku v letech 2010–2022 (v %)	74
Graf 10 vývoj vybraných skupin obyvatelstva ČR v letech 2010–2022	75
Graf 11 Věková struktura obyvatelstva České republiky k 31.12.2022	76
Graf 12 Obyvatelstvo ČR podle dosaženého vzdělání	77
Graf 13 Spotřeba mléka a mléčných výrobků v Česku v letech 1989–2021	77
Graf 14 BCG matice společnosti OLMA, a. s.	84

10 Přílohy

Příloha č. 1 – Účetní výkazy za rok 2019, 2018 (rozhaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích)

ROZVAHA
v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31. prosinci 2019
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
účetní jednotky
OLMA, a.s.
Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
Pavelkova 597/18
Holice, 779 00 Olomouc

		Běžné			Minulé
		Brutto	Korekce	Netto	úč. období 2018
					Netto
	AKTIVA CELKEM	3 169 187	-1 548 257	1 620 930	1 491 728
A.	POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ ZÁKLADNÍ KAPITÁL				
B.	STÁLÁ AKTIVA	2 303 981	-1 513 805	789 756	724 932
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	74 843	-69 944	4 899	3 893
B. I. 1.	Nehmotné výsledky vývoje				
2.	Ocenitelná práva	68 439	-64 760	3 679	2 602
1.	Software	68 439	-64 760	3 679	2 602
2.	Ostatní ocenitelná práva				
3.	Goodwill				
4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	6 122	-5 184	938	1 211
5.	majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	282	0	282	50
1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek				
2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	282		282	50
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	2 225 742	-1 443 861	781 881	718 627
B. II. 1.	Pozemky a stavby	658 082	-246 493	411 589	424 008
1.	Pozemky	75 566		75 566	75 566
2.	Stavby	582 516	-246 493	336 023	348 442
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	1 505 250	-1 197 256	307 994	167 494
3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku				
4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	170	-112	58	58
1.	Pěstářské celky trvalých porostů				
2.	Dospělé zvířata a jejich skupiny				
3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	170	-112	58	58
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	62 240	0	62 240	127 067
1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	17 631		17 631	115 084
2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	44 609		44 609	11 983
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	2 976	0	2 976	2 442
B. III. 1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	2 976		2 976	2 442
2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba				
3.	Podíly - podstatný vliv				
4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv				
5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly				
6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní				
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek				
2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek				

Rozvaha a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky.

ROZVAHA
v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31. prosinci 2019
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
účetní jednotky
OLMA, a.s.
Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
Pavełkova 597/18
Holice, 779 00 Olomouc

		Běžné účetní období			Minulé úč. období 2018
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	885 084	-34 452	830 632	765 997
C. I.	Zásoby	261 089	-33 824	227 265	179 810
C. I. 1.	Materiál	97 021	-24 616	72 405	75 601
2.	Nedokončená výroba a polotovary	44 744		44 744	34 948
3.	Výrobky a zboží	119 324	-9 218	110 106	69 261
1.	Výrobky	118 145	-9 190	108 955	59 609
2.	Zboží	1 179	-28	1 151	9 652
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny				
5.	Poskytnuté zálohy na zásoby				
C. II.	Pohledávky	403 502	-618	402 884	342 819
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0
1.	Pohledávky z obchodních vztahů				
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba				
3.	Pohledávky - podstatný vliv				
4.	Odloužená daňová pohledávka				
5.	Pohledávky ostatní	0	0	0	0
5.1.	Pohledávky za společníky				
5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy				
5.3.	Dohadné účty aktivní				
5.4.	Jiné pohledávky				

ROZVAHA
v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31. prosinci 2019
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
účetní jednotky

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Pavelkova 597/18
Holice, 779 00 Olomouc

		Běžné účetní období			Minulé úč. období 2018
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	403 502	-618	402 884	342 819
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	275 993	-618	275 375	304 795
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	50 820		50 820	
3.	Pohledávky - podstatný vliv				
4.	Pohledávky - ostatní	76 689	0	76 689	38 024
4.1.	Pohledávky za společnosti				
4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				
4.3.	Stát - daňové pohledávky	73 733		73 733	31 960
4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	815		815	3 213
4.5.	Dohadné účty aktivní	2 032		2 032	2 119
4.6.	Jiné pohledávky	109		109	732
C. II. 3.	Časové rozlišení aktiv	0	0	0	0
	Náklady příštích období				
	Komplexní náklady příštích období				
	Příjmy příštích období				
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0
1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba				
2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek				
C. IV.	Peněžní prostředky	200 493	0	200 493	243 368
1.	Peněžní prostředky v pokladně	822		822	611
2.	Peněžní prostředky na účtech	199 671		199 671	242 757
D. I.	Časové rozlišení aktiv	542	0	542	799
D. I. 1.	Náklady příštích období	542		542	799
2.	Komplexní náklady příštích období				
3.	Příjmy příštích období				

		Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období 2018
	PASIVA CELKEM	1 620 930	1 491 728
A.	VLASTNÍ KAPITÁL	1 155 992	1 005 501
A. I.	Základní kapitál	20 481	20 481
A. I. 1.	Základní kapitál	20 481	20 481
2.	Vlastní podíly (-)		
3.	Změny základního kapitálu		
A. II.	Ážio a kapitálové fondy	581	47
A. II. 1.	Ážio		
2.	Kapitálové fondy	581	47
1.	Ostatní kapitálové fondy		
2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	81	-453
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)	500	500
5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
A. III.	Fondy ze zisku	847	12
A. III. 1.	Ostatní rezervní fondy		
2.	Statutární a ostatní fondy	847	12
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	943 461	850 883
IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let nebo neuhrazená ztráta minulých let	943 461	850 883
2.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)		
A. V. 1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	100 322	134 078
A. VI. 2.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	0	
B. + C.	CIZÍ ZDROJE	466 238	486 227
B. I.	Rezervy	18 988	2 910
B. I. 1.	Rezerva na důchody a podobné závazky		
2.	Rezerva na daň z příjmů	14 018	
3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů		
4.	Ostatní rezervy	4 968	2 910
C.	Závazky	446 252	483 317
C. I.	Dlouhodobé závazky	32 047	26 511
1.	Vydané dluhopisy	0	0
1.	Vyměnitelné dluhopisy		
2.	Ostatní dluhopisy		
2.	Závazky k úvěrovým institucím		
3.	Dlouhodobé přijaté zálohy		
4.	Závazky z obchodních vztahů		
5.	Dlouhodobé směnky k úhradě		
6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba		
7.	Závazky - podstatný vliv		
8.	Odložený daňový závazek	32 047	26 511
9.	Závazky - ostatní	0	0
1.	Závazky ke společníkům		
2.	Dohadné účty pasivní		
3.	Jiné závazky		

		Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období 2018
C. II.	Krátkodobé závazky	414 205	456 806
1.	Vydané dluhopisy	0	0
1.	Vyměnitelné dluhopisy		
2.	Ostatní dluhopisy		
2.	Závazky k úvěrovým institucím		35 687
3.	Krátkodobé přijaté zálohy	15	
4.	Závazky z obchodních vztahů	378 011	388 934
5.	Krátkodobé směnky k úhradě		
6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba		
7.	Závazky - podstatný vliv		
8.	Závazky - ostatní	36 179	34 185
1.	Závazky ke společníkům		
2.	Krátkodobé finanční výpomoci		
3.	Závazky k zaměstnancům	12 918	11 050
4.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	7 183	6 382
5.	Stát - daňové závazky a dotace	2 300	1 766
6.	Dohadné účty pasivní	13 778	14 487
7.	Jiné závazky		500
C. III.	Časové rozlišení pasiv	0	0
	Výdaje příštích období		
	Výnosy příštích období		
D. I.	Časové rozlišení pasiv	0	0
D. I. 1.	Výdaje příštích období		
2.	Výnosy příštích období		

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31. prosinci 2019
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

**Pavelkova 897/18
Holice, 779 00 Olomouc**

TEXT		Skutečnost v účetním období	
		běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	3 350 100	3 301 286
II.	Tržby za prodej zboží	175 793	126 974
A.	Výkonová spotřeba	3 082 218	2 986 236
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	180 831	147 357
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	2 666 272	2 625 501
A.3.	Služby	245 115	226 378
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-50 859	77 236
C.	Aktivace (-)	0	0
	Obchodní marže	-5 038	-20 383
	Přidaná hodnota	484 534	351 785
D.	Osobní náklady	238 384	224 547
D.1.	Mzdové náklady	176 894	166 685
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	61 490	57 862
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	57 124	53 965
D.2.2.	Ostatní náklady	4 366	3 897
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	39 797	-12 624
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	50 076	44 787
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	50 076	44 787
E.1.2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné		
E.2.	Úpravy hodnot zásob	-10 317	-57 222
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	38	-189
III.	Ostatní provozní výnosy	56 120	56 450
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	240	152
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	16 295	18 789
III.3.	Jiné provozní výnosy	39 585	37 509
F.	Ostatní provozní náklady	26 489	30 056
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	138	4
F.2.	Prodaný materiál	14 893	16 016
F.3.	Daně a poplatky	2 340	2 190
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	2 058	-96
F.5.	Jiné provozní náklady	7 070	11 942
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	238 974	166 256

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31. prosinci 2019
 (v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Pavelkova 597/18

Holice, 779 00 Olomouc

TEXT		Skutečnost v účetním období	
		běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	0	0
IV.1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba		
IV.2.	Ostatní výnosy z podílů		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0
V.1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovlá		
V.2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	15	819
VI.1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	15	819
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	98	155
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba		
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	98	155
VII.	Ostatní finanční výnosy	8 924	10 053
K.	Ostatní finanční náklady	10 567	10 873
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	-1 726	-158
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	234 248	166 100
L.	Daň z příjmu	43 926	32 022
L.1.	Daň z příjmu splatná	38 390	18 177
L.2.	Daň z příjmu odložená (+/-)	5 536	13 845
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	190 322	134 078
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	190 322	134 078
*	Čistý obrát za účetní období	3 590 952	3 495 582

OLMA, a.s. k 31. prosinci 2019
Statutární formulář českých finančních výkazů v tis. Kč

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

k 31. prosinci 2019 a 2018

		Stav v běžném období	Stav v minulém období 2018
Peněžní toky z provozní činnosti			
Z.	Výsledek hospodaření za běžnou činnost bez zdanění (+/-)	234 248	166 106
A. 1.	Úpravy o nepeněžní operace	43 488	-10 978
A. 1. 1.	Odpisy stálých aktiv a pohledávek	50 164	44 845
A. 1. 2.	Změna stavu opravných položek	-10 279	-57 410
A. 1. 3.	Změna stavu rezerv	2 058	-98
A. 1. 4.	Kurzové rozdíly	670	90
A. 1. 5.	Zisk / ztráta z prodeje stálých aktiv	-102	-148
A. 1. 6.	Úrokové náklady a výnosy	83	-664
A. 1. 7.	Ostatní nepeněžní operace (např. přecenění na reálnou hodnotu do HV, přijaté dividendy)	814	2 413
A *	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu, placenými úroky a mimořádnými položkami	277 686	155 136
A. 2.	Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-81 911	12 878
A. 2. 1.	Změna stavu záloh	-37 942	54 353
A. 2. 2.	Změna stavu obchodních pohledávek	28 233	-28 692
A. 2. 3.	Změna stavu ostatních pohledávek a přechodných účtů aktiv	-57 396	-4 498
A. 2. 4.	Změna stavu obchodních závazků	-18 415	-8 425
A. 2. 5.	Změna stavu ostatních závazků a přechodných účtů pasiv	2 009	-165
A **	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, placenými úroky a mimořádnými položkami	196 146	167 708
A. 3. 1.	Výlacené úroky a výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku	-98	-155
A. 4. 1.	Zaplacené daň z příjmů	-5 394	-34 192
A ***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	190 653	133 358
Peněžní toky z investiční činnosti			
B. 1. 1.	Výdaje spojené s pořízením stálých aktiv	-106 620	-103 604
B. 2. 1.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	240	162
B. 3. 1.	Poskytnuté půjčky a úvěry	-50 825	50 000
B. 4. 1.	Přijaté úroky	15	819
B. 5. 1.	Přijaté podíly na zisku		
B ***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-157 185	-52 623
Peněžní toky z finanční činnosti			
C. 1.	Změna stavu dlouhodobých závazků a dlouhodobých, příp. krátkodobých, úvěrů	-35 987	4 946
C. 2. 1.	Dopady změn základního kapitálu na peněžní prostředky		
C. 2. 2.	Výlacené podíly na zisku	-40 000	-30 000
C. 2. 3.	Dopad ostatních změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky	-686	-440
C ***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-76 673	-35 494
F.	Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	-42 675	63 031
P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	243 368	189 237
B.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období	200 693	243 368

Příloha č. 2 – Účetní výkazy za rok 2021, 2020 (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích)

ROZVAHA
v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31. 12. 2021
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
účetní jednotky
OLMA, a.s.
Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
Pavelkova 597/18
Holice, 779 00 Olomouc

		Běžné			Minulé
		Brutto	Korekce	Netto	úč. období 2020
	AKTIVA CELKEM	3 558 953	-1 601 176	1 957 777	1 776 942
A.	POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ ZÁKLADNÍ KAPITÁL				
B.	STÁLÁ AKTIVA	2 415 372	-1 568 516	846 856	840 608
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	79 406	-71 385	8 021	4 711
B. I. 1.	Nehmotné výsledky vývoje				
2.	Ocenitelná práva	72 679	-68 475	4 204	4 184
1.	Software	72 679	-68 475	4 204	4 184
2.	Ostatní ocenitelná práva				
3.	Goodwill				
4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	3 786	-2 910	876	527
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný	2 941	0	2 941	0
1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek				
2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	2 941		2 941	
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	2 331 242	-1 497 131	834 111	832 542
B. II. 1.	Pozemky a stavby	682 971	-280 650	402 321	430 590
1.	Pozemky	77 311		77 311	77 311
2.	Stavby	605 660	-280 650	325 010	353 279
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	1 550 852	-1 216 374	334 478	381 071
3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku				
4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	165	-107	58	58
1.	Pěstitecké celky trvalých porostů				
2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny				
3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	165	-107	58	58
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	97 254	0	97 254	20 823
1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	46 112		46 112	7 220
2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	51 142		51 142	13 603
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	4 724	0	4 724	3 355
B. III. 1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	4 724		4 724	3 355
2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba				
3.	Podíly - podstatný vliv				
4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv				
5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly				
6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní				
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek				
2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek				

Rozvaha a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky.

ROZVAHA
v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31. 12. 2021
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
účetní jednotky

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Pavelkova 597/1B
Holice, 779 00 Olomouc

		Běžné účetní období			Minulé úč. období 2020
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	1 142 815	-32 660	1 110 155	935 663
C. I.	Zásoby	272 088	-32 168	239 920	198 242
C. I. 1.	Materiál	120 019	-31 935	88 084	78 836
2.	Nedokončená výroba a polotovary	20 820		20 820	23 163
3.	Výrobky a zboží	131 249	-233	131 016	96 243
1	Výrobky	130 521	-233	130 288	94 617
2.	Zboží	728		728	1 626
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny				
5.	Poskytnuté zálohy na zásoby				
C. II.	Pohledávky	635 606	-492	635 114	485 292
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	100 000	0	100 000	0
1.	Pohledávky z obchodních vztahů				
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládací osoba	100 000		100 000	
3.	Pohledávky - podstatný vliv				
4.	Odloučená daňová pohledávka				
5.	Pohledávky ostatní	0	0	0	0
5.1.	Pohledávky za společníky				
5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy				
5.3.	Dohadné účty aktivní				
5.4.	Jiné pohledávky				

ROZVAHA
v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31. 12. 2021
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
účetní jednotky

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Pavelkova 597/18
Holice, 779 00 Olomouc

		Běžné účetní období			Minulé úč. období 2020
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	535 606	-492	535 114	485 292
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	324 197	-492	323 705	282 013
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	164 860		164 860	192 490
3.	Pohledávky - podstatný vliv				
4.	Pohledávky - ostatní	46 549	0	46 549	10 789
4.1.	Pohledávky za společnosti				
4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				
4.3.	Stát - daňové pohledávky	40 386		40 386	4 762
4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	106		106	4 337
4.5.	Dohadné účty aktivní	3 375		3 375	968
4.6.	Jiné pohledávky	2 682		2 682	722
C. II. 3.	Časové rozlišení aktiv	0	0	0	0
	Náklady příštích období				
	Komplexní náklady příštích období				
	Příjmy příštích období				
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0
1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba				
2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek				
C. IV.	Peněžní prostředky	235 121	0	235 121	252 129
1.	Peněžní prostředky v pokladně	714		714	856
2.	Peněžní prostředky na účtech	234 407		234 407	251 273
D. I.	Časové rozlišení aktiv	766	0	766	671
D. I. 1.	Náklady příštích období	766		766	671
2.	Komplexní náklady příštích období				
3.	Příjmy příštích období				

Podvazky a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky

	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období 2020
A PASIVA CELKEM	1 957 777	1 776 943
A VLASTNÍ KAPITÁL	1 429 555	1 312 273
A.1 Základní kapitál	20 481	20 481
A.1.1 Základní kapitál	20 481	20 481
A.1.2 Vázaný podíl (-)		
A.1.3 Změny základního kapitálu		
A.2 Akcie a kapitálové fondy	2 330	559
A.2.1 Kapitálové fondy	2 330	960
A.2.2 Ostatní kapitálové fondy		
2 Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	1 830	460
3 Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměněch obchodních korporací (+/-)		
4 Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)	500	500
5 Rozdíly z ocenění při přeměněch obchodních korporací (+/-)		
A.3 Fondy ze zisku	2 376	1 548
A.3.1.1 Ostatní rezervní fondy		
2. Směrní a ostatní fondy	2 376	1 548
A.4 Výsledek hospodářství minulých let (+/-)	1 197 794	1 062 283
IV.1. Nerozdělený zisk minulých let nebo neurazena ztráta minulých let	1 197 794	1 062 283
2. Jiný výsledek hospodářství minulých let (+/-)		
A.5 Výsledek hospodářství běžného účetního období (+/-)	206 564	206 901
A.6.2 Rozhodnutí o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	0	
B + C. CIZÍ ZDROJE	528 222	464 669
B.1 Rezervy	10 656	31 190
B.1.1 Rezerva na důchody a podobné závazky		
2. Rezerva na daň z příjmů		15 167
3. Rezervy podle zvláštních právních předpisů		
4. Ostatní rezervy	10 656	16 023
C. C. Závazky	517 566	432 679
C.1 Dlouhodobé závazky	44 004	26 823
1. Vyňaté dluhopisy	0	0
1. Vyňaté dluhopisy		
2. Ostatní dluhopisy		
2. Závazky k úvěrovým institucím		
3. Dlouhodobé přijaté zálohy		
4. Závazky z obchodních vztahů		
5. Dlouhodobé směnky k úhradě		
6. Závazky - ověřené nebo ověřitelci osoba		
7. Závazky - podstatný vliv		
8. Očekávané dluhové závazky	44 004	26 823
9. Závazky - ostatní	0	0
1. Závazky ke společnostem		
2. Očekávané účty pasivní		
3. Jiné závazky		

		Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období 2020
C. II.	Krátkodobé závazky	473 362	396 056
1.	Vydané dluhopisy	0	0
	1 Vyměřitelné dluhopisy		
	2 Ostatní dluhopisy		
2.	Závazky k úvěrovým institucím		
3.	Krátkodobé přijaté zálohy		
4.	Závazky z obchodních vztahů	429 008	360 030
5.	Krátkodobé směrnky k úhradě		
6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba		
7.	Závazky - podstatný vliv		
8.	Závazky - ostatní	44 354	36 026
1	Závazky ke společníkům		
2	Krátkodobé finanční výpomoci		
3	Závazky k zaměstnancům	13 693	12 692
4	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	7 074	7 229
5	Stát - daňové závazky a dotace	1 285	2 188
6	Dohadné účty pasivní	22 302	13 917
7	Jiné závazky		
C. III.	Časové rozlišení pasiv	0	0
	Výdaje příštích období		
	Výnosy příštích období		
D. I.	Časové rozlišení pasiv	0	0
D. I. 1.	Výdaje příštích období		
2.	Výnosy příštích období		

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31. 12. 2021
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Pavelkova 597/18

Holice, 779 00 Olomouc

TEXT		Skutečnost v účetním období	
		běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	3 575 579	3 521 214
II.	Tržby za prodej zboží	93 267	105 693
A.	Výkonová spotřeba	3 175 712	3 005 638
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	88 116	98 630
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	2 792 469	2 644 168
A.3.	Služby	295 125	262 840
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-29 574	41 122
C.	Aktivace (-)	0	0
	Obchodní marže	5 169	6 803
	Přidaná hodnota	522 728	579 947
D.	Osobní náklady	262 045	253 418
D.1.	Mzdové náklady	193 890	187 077
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	68 155	66 341
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	62 341	60 605
D.2.2.	Ostatní náklady	5 814	5 736
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	58 251	56 753
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	58 010	58 786
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	58 010	58 786
E.1.2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné		
E.2.	Úpravy hodnot zásob	240	-1 806
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	1	-127
III.	Ostatní provozní výnosy	58 109	20 052
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	430	1 374
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	3 009	14 005
III.3.	Jiné provozní výnosy	54 661	4 673
F.	Ostatní provozní náklady	9 219	39 256
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	724	105
F.2.	Prodaný materiál	888	13 433
F.3.	Daňe a poplatky	2 204	2 446
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-5 747	11 635
F.5.	Jiné provozní náklady	11 170	11 639
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	251 322	250 576

Rozvaha a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

v plném rozsahu

OLMA, a.s. k 31. 12. 2021

(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bytová adresa jednotky

Pavečkova 597/18

Holice, 779 00 Olomouc

TEXT		Skutečnost v účetním období	
		běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	0	0
IV.1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba		
IV.2.	Ostatní výnosy z podílů		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0
V.1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba		
V.2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		
II.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	3 063	501
VI.1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	3 063	501
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	0	0
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba		
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady		
VII.	Ostatní finanční výnosy	33 558	22 223
K.	Ostatní finanční náklady	32 786	17 484
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	7 835	5 030
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	255 157	255 600
L.	Daň z příjmu	48 573	48 699
L.1.	Daň z příjmu souběžná	41 382	43 923
L.2.	Daň z příjmu odložená (+/-)	7 191	4 776
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	206 584	206 901
M.	Převod podílu na výsledek hospodaření společníkům (+/-)	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	206 584	206 901
*	Čistý obrát za účetní období	3 763 596	3 669 683

OLMA, a.s. k 31. 12. 2021
Statutární formulář českých finančních výkazů v lis. Kč

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

k 31. prosinci 2021 a 2020

		Stav v běžném období	Stav v minulém období 2020
Peněžní toky z provozní činnosti			
Z.	Výsledek hospodaření za běžnou činnost bez zdanění (+/-)	255 157	195 600
A. 1.	Úpravy o nepeněžní operace	50 385	45 897
A. 1. 1.	Odpatry stálých aktiv a pohledávek	66 369	56 786
A. 1. 2.	Změna stavu opravných položek	241	-2 533
A. 1. 3.	Změna stavu rezerv	-5 747	11 635
A. 1. 4.	Kurzové rozdíly	-330	-1 251
A. 1. 5.	(Zisk) / ztráta z prodeje stálých aktiv	265	-1 263
A. 1. 6.	Úrokové náklady a výnosy	-3 063	-501
A. 1. 7.	Ostatní nepeněžní operace (např. přecenění na reálnou hodnotu do HV, přijaté dividendy)	590	530
A *	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu, placenými úroky a mimořádnými položkami	305 522	321 497
A. 2.	Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-55 736	40 094
A. 2. 1.	Změna stavu záloh	-42 200	29 292
A. 2. 2.	Změna stavu obchodních pohledávek	-42 890	-5 521
A. 2. 3.	Změna stavu ostatních pohledávek a přechodných účtů aktiv	-34 661	65 771
A. 2. 4.	Změna stavu obchodních závazků	56 001	-9 677
A. 2. 5.	Změna stavu ostatních závazků a přechodných účtů pasiv	6 328	-166
A **	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, placenými úroky a mimořádnými položkami	249 782	462 491
A. 3. 1.	Výplacené úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku		
A. 4. 1.	Zaplatené daň z příjmů	-67 773	-42 754
A ***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	182 009	359 737
Peněžní toky z investiční činnosti			
B. 1. 1.	Vstupy spojené s pořízením stálých aktiv	-49 486	-117 607
B. 2. 1.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	438	1 374
B. 3. 1.	Přistýpné půjčky a úvěry	-72 379	-141 670
B. 4. 1.	Příjmy úroků	3 063	501
B. 5. 1.	Příjmy podílů na zisku		
B ***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-118 355	-257 402
Peněžní toky z finanční činnosti			
C. 1.	Změna stavu dlouhodobých závazků a dlouhodobých, příp. krátkodobých, úvěrů		
C. 2. 1.	Dopady změn základního kapitálu na peněžní prostředky		
C. 2. 2.	Výplacené podíly na zisku	-90 000	-90 000
C. 2. 3.	Dopad ostatních změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky	-671	-499
C ***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-90 671	-90 499
F.	Čistý zvětšení, resp. snížení peněžních prostředků	-17 008	51 936
P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	252 129	200 483
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období	235 121	352 419

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

v plném rozsahu

OLMA, a.s. k 31. 12. 2021

(v celých tisících Kč)

Ověřeni firma nebo jiný název

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Pavelkova 597/18

Holice, 779 00 Olomouc

TEXT		Skutečnost v účetním období	
		běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	0	0
IV.1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba		
IV.2.	Ostatní výnosy z podílů		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0
V.1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba		
V.2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	3 063	501
VI.1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	3 063	501
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	0	0
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba		
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady		
VII.	Ostatní finanční výnosy	33 558	22 223
K.	Ostatní finanční náklady	32 786	17 694
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	9 835	5 030
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	255 157	255 600
L.	Daň z příjmu	48 573	48 699
L.1.	Daň z příjmu splatná	41 392	43 923
L.2.	Daň z příjmu odložená (+/-)	7 181	4 776
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	206 584	206 901
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	206 584	206 901
*	Čistý obrát za účetní období	3 763 596	3 668 683

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

k 31. prosinci 2021 a 2020

		Stav v běžném období	Stav v minulém období 2020
Peněžní toky z provozní činnosti			
Z	Výsledek hospodaření za běžnou činnost bez zdanění (+/-)	255 157	295 660
A. 1.	Úpravy o nepeněžní operace	50 365	65 897
A. 1. 1.	Odpisy stálých aktiv a pohledávek	66 860	58 786
A. 1. 2.	Změna stavu opravných položek	241	-2 033
A. 1. 3.	Změna stavu rezerv	-5 747	11 635
A. 1. 4.	Kurzové rozdíly	-330	-1 251
A. 1. 5.	Zisk / ztráta z prodeje stálých aktiv	215	-1 219
A. 1. 6.	Úrokové náklady a výnosy	-3 063	-901
A. 1. 7.	Ostatní nepeněžní operace (např. placení na reálnou hodnotu do RV, přijetí dividendy)	590	530
A *	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu, placenými úroky a mimořádnými položkami	305 522	321 497
A. 2.	Změna stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-55 730	80 994
A. 2. 1.	Změna stavu zásob	-62 500	90 169
A. 2. 2.	Změna stavu obchodních pohledávek	-42 890	-5 021
A. 2. 3.	Změna stavu ostatních pohledávek a přechodných účtů aktiv	-34 661	65 771
A. 2. 4.	Změna stavu obchodních závazků	56 001	-9 077
A. 2. 5.	Změna stavu ostatních závazků a přechodných účtů pasiv	8 328	-165
A **	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, placenými úroky a mimořádnými položkami	249 792	402 491
A. 3. 1.	Vyláčení úroky s výjimkou úroků zahrnovaných do ocenění dlouhodobého majetku		
A. 4. 1.	Zatčení daň z příjmů	-67 773	-42 754
A ***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	182 019	359 737
Peněžní toky z investiční činnosti			
B. 1. 1.	Výdaje spojené s pořízením stálých aktiv	-49 488	-117 607
B. 2. 1.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	436	1 374
B. 3. 1.	Poskytnuté půjčky a úvěry	-72 370	-141 670
B. 4. 1.	Přijaté úroky	3 063	501
B. 5. 1.	Přijaté podíly na zisku		
B ***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-118 358	-257 402
Peněžní toky z finanční činnosti			
C. 1.	Změna stavu dlouhodobých závazků a dlouhodobých, příp. krátkodobých, úvěrů		
C. 2. 1.	Odpady změn základního kapitálu na peněžní prostředky		
C. 2. 2.	Výplacení podíly na zisku	-50 000	-50 000
C. 2. 3.	Dopad ostatních změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky	-671	-609
C ***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-50 671	-50 609
F.	Čistý zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	-17 008	51 636
P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	252 128	200 493
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období	235 120	252 128

Příloha č. 3 – Účetní výkazy za rok 2022, 2021 (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích)

ROZVAHA
v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31.12.2022
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
účetní jednotky
OLMA, a.s.
Sídlo nebo bytlé sídlo účetní jednotky
Pavelkova 597/18
Holice, 779 00 Olomouc

		Běžné účetní období			Minulé
		Brutto	Korekce	Netto	úč. období 2021
					Netto
	AKTIVA CELKEM	3 838 769	-1 673 390	2 165 379	1 957 777
A.	POHLEDÁVKY ZA UPSANÝ ZÁKLADNÍ KAPITÁL				
B.	STÁLÁ AKTIVA	2 563 577	-1 603 748	959 829	846 856
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	82 548	-72 252	10 296	8 021
B. I. 1.	Nehmotné výsledky vývoje				
2.	Ocenitelná práva	74 673	-68 851	5 822	4 204
1.	Software	74 673	-68 851	5 822	4 204
2.	Ostatní ocenitelná práva				
3.	Goodwill				
4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	3 836	-3 401	435	876
5.	Majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	4 039	0	4 039	2 941
1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek				
2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	4 039		4 039	2 941
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	2 473 731	-1 531 496	942 235	834 111
B. II. 1.	Pozemky a stavby	734 421	-299 063	435 358	402 321
1.	Pozemky	89 727		89 727	77 311
2.	Stavby	644 694	-299 063	345 631	325 010
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	1 691 629	-1 232 408	459 223	334 478
3.	Oceňovací rozdíly k nabytému majetku				
4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	85	-27	58	58
1.	Pěstelské celky trvalých porostů				
2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny				
3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	85	-27	58	58
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	47 596	0	47 596	97 254
1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	19 768		19 768	46 112
2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	27 828		27 828	51 142
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	7 298	0	7 298	4 724
B. III. 1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	7 298		7 298	4 724
2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba				
3.	Podíly - podstatný vliv				
4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv				
5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly				
6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní				
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek				
2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek				

Výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky.

ROZVAHA
v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31.12.2022
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
účetní jednotky
OLMA, a.s.
Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
Pavelkova 597/18
Holice, 779 00 Olomouc

		Běžné			Minulé
		Brutto	Korekce	Netto	úč. období 2021
					Netto
C.	OBĚŽNÁ AKTIVA	1 274 117	-60 642	1 213 475	1 110 155
C. I.	Zásoby	357 190	-69 110	288 080	239 820
C. I. 1.	Materiál	130 934	-34 824	96 110	88 084
2.	Nedokončená výroba a polotovary	35 725		35 725	20 820
3.	Výrobky a zboží	190 531	-34 286	156 245	131 016
1.	Výrobky	189 453	-34 286	155 167	130 288
2.	Zboží	1 078		1 078	728
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny				
5.	Poskytnuté zálohy na zásoby				
C. II.	Pohledávky	588 554	-532	588 022	635 114
C. II. 1.	Dlouhodobé pohledávky	80 000	0	80 000	100 000
1.	Pohledávky z obchodních vztahů				
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládaná osoba	80 000		80 000	100 000
3.	Pohledávky - podstatný vliv				
4.	Odloučená daňová pohledávka				
5.	Pohledávky ostatní	0	0	0	0
5.1.	Pohledávky za společníky				
5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy				
5.3.	Dohadné účty aktivní				
5.4.	Jiné pohledávky				

Výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky.

ROZVAHA
v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31.12.2022
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název
účetní jednotky

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Pavelkova 597/18
Holice, 779 00 Olomouc

		Běžné účetní období			Mínulé úč. období 2021
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
C. II. 2.	Krátkodobé pohledávky	508 554	-532	508 022	535 114
1.	Pohledávky z obchodních vztahů	344 778	-532	344 246	323 705
2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	144 115		144 115	164 860
3.	Pohledávky - podstatný vliv				
4.	Pohledávky - ostatní	19 661	0	19 661	46 549
4.1.	Pohledávky za společnosti				
4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				
4.3.	Stát - daňové pohledávky	9 908		9 908	40 388
4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	1 745		1 745	108
4.5.	Dohadné účty aktivní	2 729		2 729	3 375
4.6.	Jiné pohledávky	5 279		5 279	2 682
C. II. 3.	Časové rozlišení aktiv	0	0	0	0
	Náklady příštích období				
	Komplexní náklady příštích období				
	Příjmy příštích období				
C. III.	Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0
1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba				
2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek				
C. IV.	Peněžní prostředky	328 373	0	328 373	235 121
1.	Peněžní prostředky v pokladně	1 015		1 015	714
2.	Peněžní prostředky na účtech	327 358		327 358	234 407
D. I.	Časové rozlišení aktiv	1 075	0	1 075	766
D. I. 1.	Náklady příštích období	1 075		1 075	766
2.	Komplexní náklady příštích období				
3.	Příjmy příštích období				

	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období 2021
PASIVA CELKEM	2 165 379	1 957 777
A. VLASTNÍ KAPITÁL	1 547 293	1 429 555
A. I. Základní kapitál	20 481	20 481
A. I. 1. Základní kapitál	20 481	20 481
2. Vlastní podíl (-)		
3. Změny základního kapitálu		
A. II. Ážio a kapitálové fondy	4 904	2 330
A. II. 1. Ážio		
2. Kapitálové fondy	4 904	2 330
1 Ostatní kapitálové fondy		
2 Ocenovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)	4 404	1 830
Ocenovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
3		
4 Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)	500	500
5 Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
A. III. Fondy ze zisku	4 072	2 376
A. III. 1. Ostatní rezervní fondy		
2. Statutární a ostatní fondy	4 072	2 376
A. IV. Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	1 301 968	1 197 784
IV. 1. Nerozdělený zisk minulých let nebo neuhrazená ztráta minulých let	1 301 968	1 197 784
2. Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)		
A. V. 1. Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	215 778	205 584
A. VI. 2. Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)	0	0
B. + C. CIZÍ ZDROJE	618 176	528 222
B. I. Rezervy	11 418	10 856
B. I. 1. Rezerva na důchody a podobné závazky		
2. Rezerva na daň z příjmů	4 269	
3. Rezervy podle zvláštních právních předpisů		
4. Ostatní rezervy	7 149	10 856
C. Závazky	606 758	517 366
C. I. Dlouhodobé závazky	45 666	44 004
1. Vydané dluhopisy	0	0
1 Vyměnitelné dluhopisy		
2 Ostatní dluhopisy		
2. Závazky k úvěrovým institucím		
3. Dlouhodobé přijaté zálohy		
4. Závazky z obchodních vztahů		
5. Dlouhodobé směnky k úhradě		
6. Závazky - ovládaná nebo ovládaná osoba		
7. Závazky - podstatný vliv		
8. Odložený daňový závazek	45 666	44 004
9. Závazky - ostatní	0	0
1 Závazky ke společníkům		
2 Dohadné účty pasivní		
3 Jiné závazky		

Výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky.

		Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období 2021
C. II.	Krátkodobé závazky	961 092	473 362
1.	Vydané dluhopisy	0	0
1	Vyměnitelné dluhopisy		
2	Ostatní dluhopisy		
2.	Závazky k úvěrovým institucím		
3.	Krátkodobé přijaté zálohy		
4.	Závazky z obchodních vztahů	507 321	429 008
5.	Krátkodobé směnky k úhradě		
6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba		
7.	Závazky - podstatný vliv		
8.	Závazky - ostatní	53 771	44 354
1	Závazky ke společníkům		
2	Krátkodobé finanční výpomoci		
3	Závazky k zaměstnancům	17 864	13 893
4	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	9 679	7 074
5	Stát - daňové závazky a dotace	1 984	1 285
6	Dohadné účty pasivní	24 244	22 302
7	Jiné závazky		
C. III.	Časové rozlišení pasiv	0	0
	Výdaje příštích období		
	Výnosy příštích období		
D. I.	Časové rozlišení pasiv	0	0
D. I. 1.	Výdaje příštích období		
2.	Výnosy příštích období		

Sestaveno dne:	Podpis statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou:	Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis):	Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis):
06.03.2023	Ing. Martin Kryššán, Ing. Zdeněk Wagner	Ing. Šárka Malínková	Ing. Zdeněk Wagner

Výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31.12.2022
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Pavlovkova 597/18

Holice, 779 00 Olomouc

TEXT		Skutečnost v účetním období	
		běžném 1	minulém 2
I.	Tržby z prodeje výrobků a služeb	4 324 962	3 575 579
II.	Tržby za prodej zboží	92 580	93 287
A.	Výkonová spotřeba	3 845 631	3 175 712
A.1.	Náklady vynaložené na prodané zboží	84 525	88 118
A.2.	Spotřeba materiálu a energie	3 440 323	2 792 469
A.3.	Služby	320 883	295 125
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	-73 837	-29 574
C.	Aktivace (-)	0	0
	Obchodní marže	8 055	5 169
	Přidaná hodnota	645 548	522 728
D.	Osobní náklady	288 527	262 045
D.1.	Mzdové náklady	211 762	193 890
D.2.	Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	74 765	68 155
D.2.1.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	68 717	62 341
D.2.2.	Ostatní náklady	6 048	5 814
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti	106 629	58 251
E.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	68 647	58 010
E.1.1.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé	68 647	58 010
E.1.2.	Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - dočasné		
E.2.	Úpravy hodnot zásob	36 942	240
E.3.	Úpravy hodnot pohledávek	40	1
III.	Ostatní provozní výnosy	18 281	58 109
III.1.	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	615	439
III.2.	Tržby z prodaného materiálu	11 505	3 009
III.3.	Jiné provozní výnosy	6 161	54 661
F.	Ostatní provozní náklady	35 103	9 219
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	724	724
F.2.	Prodaný materiál	8 362	868
F.3.	Daně a poplatky	2 698	2 204
F.4.	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	-3 706	-5 747
F.5.	Jiné provozní náklady	27 025	11 170
*	Provozní výsledek hospodaření (+/-)	236 570	251 322

Rozveha, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky.

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

v plném rozsahu
OLMA, a.s. k 31.12.2022
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název

OLMA, a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Pavelkova 587/18

Holice, 779 00 Olomouc

TEXT		Skutečnost v účetním období	
		běžném 1	minulém 2
IV.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly	0	0
IV.1.	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba		
IV.2.	Ostatní výnosy z podílů		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0
V.1.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovlá		
V.2.	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0	0
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy	26 996	3 063
VI.1.	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	16 166	3 063
VI.2.	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	10 830	
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	0	0
J.	Nákladové úroky a podobné náklady	0	0
J.1.	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba		
J.2.	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady		
VII.	Ostatní finanční výnosy	28 934	33 558
K.	Ostatní finanční náklady	26 055	32 786
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-)	29 877	3 835
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	296 447	255 157
L.	Daň z příjmu	50 669	48 573
L.1.	Daň z příjmu splatná	49 007	41 392
L.2.	Daň z příjmu odložená (+/-)	1 662	7 181
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-)	215 778	206 584
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	215 778	206 584
*	Čistý obrát za účetní období	4 491 755	3 763 596

Sestaveno dne:	Podpis statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou:	Osoba odpovědná za účetnictví (jméno a podpis):	Osoba odpovědná za účetní závěrku (jméno a podpis):
06.03.2023	Ing. Martin Kráslík, Ing. Zdeněk Wašner	Ing. Šárka Malínková	Ing. Zdeněk Wašner

Rozvaha, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha jsou nedílnou součástí účetní závěrky.

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

k 31. prosinci 2022 a 2021

		Stav v běžném období	Stav v minulém období 2021
Peněžní toky z provozní činnosti			
Z.	Výsledek hospodaření za běžnou činnost bez	206 447	258 537
A. 1.	Upravy o napevňovací operace	74 738	56 265
A. 1. 1.	Odpisy stálých aktiv a pohledávek	66 657	58 389
A. 1. 2.	Změna stavu opravných položek	36 942	241
A. 1. 3.	Změna stavu rezerv	-3 707	-6 747
A. 1. 4.	Kurzové rozdíly	-379	-330
A. 1. 5.	Zisk / ztráta z prodeje stálých aktiv	106	285
A. 1. 6.	Úrokové náklady a výnosy	-26 966	-3 083
A. 1. 7.	Ostatní napevňovací operace (např. přecenění na reálnou hodnotu do IFR, přijetí dividendy)	124	590
A *	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu, placenými úroky a	341 235	305 522
A. 2.	Změna stavu napevňovacích složek pracovního kapitálu	6 681	-6 730
A. 2. 1.	Změna stavu záloh	-65 226	-42 506
A. 2. 2.	Změna stavu obchodních pohledávek	-20 650	-42 890
A. 2. 3.	Změna stavu ostatních pohledávek a přechodných účtů	26 365	-34 661
A. 2. 4.	Změna stavu obchodních závazků	79 965	56 001
A. 2. 5.	Změna stavu ostatních závazků a přechodných účtů	9 417	6 326
A **	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, placenými úroky a mimořádnými položkami	349 916	248 792
A. 3. 1.	Výkazné úroky a výnosy úroků zahrnovaných do		
A. 4. 1.	Zaplacená daň z příjmů	-43 544	-57 773
A ***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	306 372	192 019
Peněžní toky z investiční činnosti			
B. 1. 1.	Výdaje spojené s pořízením stálých aktiv	-180 319	-49 488
B. 2. 1.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	615	439
B. 3. 1.	Poskytnuté půjčky a úvěry	40 745	-72 370
B. 4. 1.	Přijetí úroků	26 998	3 083
B. 5. 1.	Přijetí podílů na zisku		
B ***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-111 961	-118 396
Peněžní toky z finanční činnosti			
C. 1.	Změna stavu dlouhodobých závazků a dlouhodobých	-455	
C. 2. 1.	Dopady změn základního kapitálu na peněžní prostředky		
C. 2. 2.	Výplacené podíly na zisku	-100 000	-90 000
C. 2. 3.	Dopad ostatních změn vlastního kapitálu na peněžní	-704	-671
C ***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-401 159	-90 671
F.	Čistý zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	63 252	-12 056
P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	236 121	252 129
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období	299 373	236 121

Sestaveno dne:	Podpis statutárního orgánu:	Osoba odpovědná za účetnictví:	Osoba odpovědná za účinnou závěrku:
6.3.2023	 Ing. Martin Krystín, Ing. Zdeněk Vajner	 Ing. Šárka Malinková	 Ing. Zdeněk Vajner